

SIMTASK

MIKROSIMULAČNÝ MODEL SLOVENSKEHO
DAŇOVÉHO A SOCIÁLNEHO SYSTÉMU 2019-2022

TECHNICKÁ DOKUMENTÁCIA
24. FEBRUÁR 2022

ZUZANA SIEBERTOVÁ
NORBERT ŠVARDA
JANA VALACHYOVÁ

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

SIMTASK

verzia 28.2

Daňový a sociálny systém

2019 - 2022

Podkladová databáza

SK-SILC 2020
príjmový referenčný rok 2019

Aktualizácia dokumentu

február 2022

OBSAH

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE	2
OBSAH	3
ÚVOD	5
ČO JE NOVÉ V AKTUÁLNEJ VERZII	6
VPLYV PANDÉMIE V SIMTASK-U	6
1. SIMULÁCIE V SIMTASK-U.....	8
1.1. PARAMETRE.....	9
1.2. DEFINÍCIE.....	9
1.2.1. Príjem (ILDef_sk)	9
1.2.2. Osoby a okruhy posudzovaných osôb (TUDef_sk).....	11
1.3. ODVODY A DAŇ Z PRÍJMOV FYZICKEJ OSOBY.....	12
1.3.1. Sociálne odvody platené zamestnancom (tscee_sk)	14
1.3.2. Sociálne odvody platené zamestnávateľom (tscer_sk)	14
1.3.3. Sociálne odvody platené SZČO (tscse_sk).....	15
1.3.4. Sociálne odvody platené za poistencov štátu (tscsi_sk)	16
1.3.5. Zdravotné odvody (tschl_sk, tscctl_sk)	17
1.3.6. Sociálne a zdravotné odvody platené dohodármi (tschaj_sk)	18
1.3.7. 2. pilier starobného dôchodkového sporenia (tscpcpi_sk)	20
1.3.8. Daň z príjmov fyzickej osoby (tin_sk)	21
1.4. SOCIÁLNE DÁVKY	25
1.4.1. Štátne sociálne dávky (bchba_sk, bch_sk, bcc_sk)	25
1.4.2. Dávky sociálnej pomoci (bsa_sim).....	27
1.4.3. Dávky sociálneho zabezpečenia (bunct_sk, bma_sk)	30
2. DÁTA.....	32
2.1. PODKLADOVÁ DATABÁZA.....	32
2.2. INDEXÁCIA PREMENNÝCH	34
2.3. ŠTATISTICKÉ VÁHY	34
2.3.1. Kalibračné kategórie.....	35
2.3.2. Vytváranie nových váh	37
3. VALIDÁCIA	39
3.1. AGREGÁTNA VALIDÁCIA NESIMULOVANÝCH PREMENNÝCH	40
3.1.1. Obyvateľstvo podľa vekových skupín a ekonomickej aktivity	40
3.1.2. Validácia príjmovej štruktúry.....	40
3.1.3. Nesimulované sociálne dávky	41
3.2. AGREGÁTNA VALIDÁCIA SIMULOVANÝCH PREMENNÝCH	42

3.2.1.	Simulovaná daň z príjmov a odvody.....	42
3.2.2.	Simulované sociálne dávky	43
3.3.	INDIVIDUÁLNA VALIDÁCIA.....	45
4.	PRÍLOHA.....	46
4.1.	PARAMETRE DAŇOVO-ODVODOVÉHO A SOCIÁLNEHO SYSTÉMU.....	46
4.2.	INDEXÁCIA PREMENNÝCH	52
4.3.	KALIBRÁCIA	54
4.3.1.	Kalibračné kategórie.....	54
4.3.2.	Výsledky kalibrácie.....	57
4.4.	VALIDÁCIA.....	61
4.4.1.	Ex-post validácia rokov 2019 a 2020.....	61
4.4.2.	Ex-ante validácia rokov 2021 a 2022	65

ÚVOD¹

SIMTASK je mikrosimulačný model slovenského daňovo-odvodového a sociálneho systému. Model je vyvíjaný v Kancelárii Rady pre rozpočtovú zodpovednosť od roku 2012. SIMTASK bol inšpirovaný slovenskou verziou mikrosimulačného modelu daňovo-odvodového a sociálneho systému európskych krajín s názvom EUROMOD. V súčasnosti je však vývoj SIMTASK-u úplne nezávislý od EUROMOD-u. SIMTASK je každoročne aktualizovaný s využitím novej podkladovej databázy a podľa aktuálne platnej legislatívy.

SIMTASK je neustále v procese vývoja. V každom roku je zapracovaný aktuálne platný systém (legislatíva), zároveň aj samotné simulácie dane z príjmov, sociálnych a zdravotných odvodov a sociálnych dávok sú postupne vylepšované. Súčasťou SIMTASK-u je aj vytváranie vlastných štatistických váh podkladovej databázy, ktoré zabezpečujú reprezentatívnosť údajov na úrovni Slovenska. Cieľom tohto technického dokumentu je predstaviť aktuálny stav mikrosimulačného modelu SIMTASK.

SIMTASK vypočíta daňovú povinnosť každého jednotlivca a nasimuluje vybrané sociálne dávky, na ktoré má jednotlivec nárok. Pri simuláciách sa zohľadňujú pracovné aj nepracovné príjmy, rôzne odpočítateľné položky a taktiež demografické charakteristiky a štruktúra domácnosti, v ktorej jednotlivci žijú. Výsledky sú následne pre násobené kalibrovanými štatistickými váhami, čo umožňuje vyhodnotiť agregované efekty na úrovni celej ekonomiky.

Simulácie modelom SIMTASK sa dajú využiť na vyhodnocovanie okamžitých dopadov zmien (reforiem) v daniach a sociálnych dávkach pre jednotlivcov a hospodáriace domácnosti. Okamžité dopady sú tie, ktoré sa dajú pozorovať bezprostredne po zmene legislatívy - ešte pred tým ako sa prispôbi správanie jednotlivcov a domácností. Pod pojmom dopad reformy rozumieme rozdiel medzi novým a pôvodným stavom daňového a sociálneho systému.

Dokument sa skladá z troch častí. V prvej kapitole je predstavená štruktúra SIMTASK-u: parametre modelu a simulačné bloky, v ktorých sú zoskupené jednotlivé časti slovenského daňového a sociálneho systému. Súčasťou prvej kapitoly je aj prehľad daňovo-odvodového a sociálneho systému platného v referenčných rokoch (2019-2022), podrobne sú zdokumentované predpoklady, zjednodušenia a limity simulácií jednotlivých nástrojov systému. Druhá kapitola je venovaná popisu podkladovej databázy údajov, s ktorou sa v simuláciách pracuje. Detailne sú vysvetlené úpravy vstupných údajov a potreba vytvárania vlastných štatistických váh. Tretia kapitola je venovaná validácii simulácií, čiže porovnaniu hodnôt vypočítaných SIMTASK-om s oficiálnymi údajmi. Súčasťou dokumentu je aj príloha s podrobnými hodnotami parametrov systému.

¹ Ďakujeme R. Vlačuhovi a B. Frankovičovi zo Štatistického úradu SR za pomoc a podporu pri používaní kalibračného softvéru Calif a za poskytnutie dizajnových váh k databáze SILC. Naša vďaka patrí aj B. Vaňovi z INFOSTAT-u za poskytnutie prognóz cenových domácností na Slovensku.

Čo je nové v aktuálnej verzii

V novej verzii modelu SIMTASK 28.2 sme zapracovali viacero zmien týkajúcich sa podkladových údajov, simulácií odvodov, dávok a validácie výsledkov pre referenčné roky 2019 - 2022. Hlavné zmeny sa týkajú nasledujúcich oblastí:

Nová podkladová databáza a kalibrácia váh: SIMTASK pracuje s novou podkladovou databázou údajov SILC, v ktorej sa príjmy vzťahujú k referenčnému roku 2019. V novej databáze, rovnako ako v predchádzajúcej, pretrváva nedostatok údajov o nízkopríjmových osobách. Táto skutočnosť opäť negatívne ovplyvnila kalibráciu štatistických váh.

Zapracovanie novej legislatívy do simulácií:

- poistné na financovanie podpory v čase skrátenej práce platené zamestnávateľom za zamestnanca (platné od 1.3.2022).

Úprava existujúcich simulácií:

- pri simulácii opatrovateľského a aktivačného príspevku v rámci pomoci v hmotnej núdzi upresnenie vymedzujúcich podmienok ich poskytovania.
- upresnenie podmienky pre poskytovanie vyššej sumy rodičovského príspevku od roku 2020.

Vytvorenie nového simulačného modulu: simulované jednorazové opatrenia sú sústredené v samostatnom simulačnom module.

Ex-ante validácia simulácií: Výsledky v tomto dokumente sú porovnávané s prognózovanými hodnotami daní, odvodov a vybraných sociálnych dávok z Výboru pre daňové prognózy (február 2022) a prognózovanými hodnotami sociálnych dávok a dôchodkov podľa Rozpočtového informačného systému (december 2021).

V priebehu roka model aktualizujeme podľa najnovších dostupných údajov z Výboru pre makro-ekonomické prognózy, Výboru pre daňové prognózy a z rozpočtového semaforu KRRZ.

Vplyv pandémie v SIMTASK-u

Aktuálna verzia modelu SIMTASK sa týka aj obdobia rokov 2020 až 2022, ktoré sú ovplyvnené celosvetovou pandemiou v súvislosti s ochorením COVID-19.

V dôsledku pandémie v roku 2020 poklesla zamestnanosť a vzrástla nezamestnanosť. Výraznejšiemu poklesu v zamestnanosti a mzdách zabránili prijaté opatrenia na podporu pracovných miezd („kurzarbeit“). Kompenzovať výpadok miezd pomohlo pandemické ošetrovné a nemocenské. Bola tiež predĺžená doba poberania dávky v nezamestnanosti a rodičovského príspevku. V dôsledku pretrvávajúcej pandémie niektoré opatrenia ostali v platnosti aj v roku 2021.

V simuláciách a pri interpretovaní výsledkov sme novo-vzniknutú situáciu, ktorá nie je zachytená v podkladových údajoch spracovali nasledovne.

- Vplyv pandémie na pokles mzdovej bázy zamestnancov je v SIMTASK-u zakomponovaný cez kalibráciu vlastných štatistických váh. Pri kalibrácii váh na roky 2020 a 2021 boli použité predpoklady o dynamike zamestnanosti a miezd Výboru pre makroekonomické prognózy

z februára 2022. Tieto predpoklady zohľadňujú aj pokles miezd z dôvodu čerpania pandemického nemocenského a ošetrovného ako aj z dôvodu „kurzarbeitu“.

- Výpadok príjmov samostatne zárobkovo činných osôb v súvislosti s pandémiou v rokoch 2020 a 2021 nie v simuláciách zohľadnený z dôvodu, že tieto údaje nie sú pre RRZ dostupné. Hoci objemovo je tento výpadok menej významný, tento fakt bude potrebné zohľadniť pri vyhodnocovaní simulácií týkajúcich sa špecificky uvedenej skupiny pracujúcich.
- Novozavedené pandemické ošetrovné a nemocenské je v SIMTASK-u riešené cez indexáciu výšky nesimulovaných premenných ošetrovné a nemocenské na základe Rozpočtového informačného systému z decembra 2021.
- Predĺženie obdobia poberania dávky v nezamestnanosti v rokoch 2020 a 2021 bolo zohľadnené v simuláciách predĺžením počtu mesiacov poberania dávky.
- Predĺženie rodičovského príspevku pre nedostatok informácií nebolo možné v simuláciách zohľadniť.
- V roku 2021 sú simulované dve jednorazové opatrenia na pomoc rodinám počas pandémie. Jednorazové zvýšenie pomoci v hmotnej núdzi na každé nezaopatrené dieťa pre rodiny, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi počas pandémie a jednorazovo zvýšená suma prídavku na každé nezaopatrené dieťa (s výnimkou tých, ktorým bol vyplatený jednorazový pandemický príspevok v hmotnej núdzi).

Zvolený prístup pomohol spresniť simuláciu agregátnych výdavkov SIMTASK-om, neumožňuje však analýzu distribučných vplyvov pandémie.

1. SIMULÁCIE V SIMTASK-U

Mikrosimulačný model SIMTASK je napísaný v programe STATA. Na spustenie simulácie slovenského daňového a sociálneho systému je potrebné mať k dispozícii podkladovú databázu údajov SK-SILC, ktorá je upravená na prácu s programom SIMTASK v softvéri STATA (vo formáte .dta). Podrobnejší popis podkladovej databázy údajov a jej úprav nasleduje v časti DÁTA.

Jednotlivé časti slovenského daňového a sociálneho systému sú simulované v samostatných blokoch, ktoré sú zoradené podľa toho, aké vstupy vyžadujú z predchádzajúcich výpočtov (Tabuľka 1.1). Na začiatku sú vytvárané zoznamy príjmových premenných potrebných pre simulácie (v bloku *ILDef_sk*) a taktiež sa definujú statusy osôb a okruhy posudzovaných osôb pre jednotlivé typy simulovaných daní a dávok (v bloku *TUDef_sk*). Potom nasledujú bloky simulácií jednotlivých odvodov, dane z príjmov, rodinných a sociálnych dávok. Na záver je pridaný samostatný blok (*oneoff_sk*), v ktorom sú simulované jednorazové opatrenia, platné len v určitom roku.

V simuláciách využívame existujúce premenné z podkladovej databázy. Ak pri simulácii premennej potrebujeme využiť ako vstup premennú, ktorú máme k dispozícii v podkladovej databáze a zároveň ju aj simulujeme, vo výpočtoch používame hodnotu premennej simulovanú modelom. Príkladom sú rodinné dávky (rodičovský príspevok, prídavok na dieťa), ktoré vstupujú do simulácie dávky v hmotnej núdzi.

Tabuľka 1.1 SIMTASK: Poradie simulačných blokov

Simulačný blok	Popis
Parameters_rok	Parametre daňového a sociálneho systému
ILDef_sk	Definície príjmových premenných pre rôzne vymeriavacie základy
TUDef_sk	Definície okruhov posudzovaných osôb
bma_sk	Materské
bcc_sk	Rodičovský príspevok
tscee_sk	Sociálne odvody platené zamestnancom
bunct_sk	Dávka v nezamestnanosti
tscer_sk	Sociálne odvody platené zamestnávateľom
tscse_sk	Sociálne odvody platené SZČO
tscsi_sk	Sociálne odvody platené za poistencov štátu
tschl_sk	Zdravotné odvody
tschaj_sk	Sociálne a zdravotné odvody platené dohodármi
tscpcpi_sk	2. pilier starobného dôchodkového sporenia
tin_sk	Daň z príjmu fyzických osôb
bchba_sk	Príspevok pri narodení dieťaťa
bch_sk	Prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa
bsa_sim	Simulácia dávky v hmotnej núdzi po mesiacoch
bsa_sk	Dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke
tscctlh_sk	Dobrovoľné zdravotné poistenie a poistenci štátu
oneoff_sk	Jednorazové opatrenia

1.1. Parametre

Simulácia začína načítaním parametrov daňového a sociálneho systému príslušného roka (zo súboru *Parameters_rok.do*). Parametre systému, ako napríklad suma životného minima, minimálna mzda, sadzby dane, odvodov a výšky dávok, sú vyňaté zo simulačných blokov z technických dôvodov. Ich hodnoty sa v jednotlivých rokoch zvyčajne menia, kým mechanizmus výpočtu daní, sociálnych a zdravotných odvodov alebo oprávnenie poberať jednotlivé sociálne dávky ostáva dlhšie časové obdobie rovnaký. Zoznam použitých parametrov a ich hodnoty sa nachádzajú v časti *Parametre daňovo-odvodového a sociálneho systému*.

Systém (parametre a legislatívne nastavenie) je definovaný ako stav platný k 1. januáru simulovaného roka alebo platný väčšiu časť roka. Špecifické postavenie v systéme má životné minimum², spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov jednotlivca, pod ktorou nastáva stav hmotnej núdze. Sumy životného minima sa upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka na základe koeficientu rastu čistých peňažných príjmov na osobu alebo koeficientu rastu životných nákladov nízkopríjmových domácností. Na hodnotu životného minima je naviazaných niekoľko ďalších parametrov daňového a sociálneho systému. Avšak parametre systému, ktoré sú na jeho výšku naviazané, ako napríklad nezdaniteľná časť základu dane, hranice daňových pásiem pri dani z príjmu alebo výpočet nároku na dávku v hmotnej núdzi, sa vzťahujú k životnému minimu platnému k 1. januáru bežného kalendárneho roka. V modeli SIMTASK štandardne uvažujeme hodnoty životného minima a parametrov na neho naviazaných platných k 1. januáru simulovaného roka.

1.2. Definície

1.2.1. Príjem (ILDef_sk)

V úvodnom technickom bloku *ILDef_sk* sú definované rôzne druhy príjmov (Tabuľka 1.2) a vymeriavacích základov (Tabuľka 1.3), ktoré sa využívajú v ďalších výpočtoch a simuláciách.

Tabuľka 1.2 Druhy príjmov

Premenná	Popis	Špecifikácia
ils_origy	Celkový príjem	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), príjmy na základe dohody (yemaj), príjmy zo zahraničia* (yemab), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot), peňažné zisky zo SZČ (yseoo), dôchodok z individuálnych súkromných dôchodkových fondov (ypp), úroky, dividendy, zisk z kapitálových investícií (yiy), príjem z prenájmu majetku alebo pozemku (ypr), pravidelné prijaté peňažné transfery medzi domácnosťami (ypt), príjem osôb mladších ako 16 rokov (yot), odchodné (yls), odstupné (ysv), príspevky na vzdelanie (bed), pravidelné platené peňažné transfery medzi domácnosťami (-xmp)

² Zákon č. 601/2003 Z. z. - Zákon o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Premenná	Popis	Špecifikácia
ils_earns	Príjem z pracovnej činnosti	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), príjmy na základe dohody (yemaj), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot), peňažné zisky zo SZČ (yseoo)
il_taxabley	Zdaniteľný príjem	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), príjmy na základe dohody (yemaj), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot), odchodné (yls), odstupné (ysv), peňažné zisky zo SZČ (yseoo), dôchodok z doplnkového dôchodkového sporenia (ypp), úroky a zisk z kapitálových investícií (yiyoo), príjem z dividend (yiydv), príjem z prenájmu majetku alebo pozemku (ypr)
il_tin_wg	Zdaniteľný príjem zo závislej činnosti a ostatných príjmov mimo podnikania	od roku 2020 sa rozdeľuje zdaniteľný príjem pre účely výpočtu dane z príjmu hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), príjmy na základe dohody (yemaj), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot), odchodné (yls), odstupné (ysv), dôchodok z doplnkového dôchodkového sporenia (ypp), úroky a zisk z kapitálových investícií (yiyoo), príjem z dividend (yiydv), príjem z prenájmu majetku alebo pozemku (ypr)
il_tin_se	Zdaniteľný príjem z podnikania	peňažné zisky zo SZČ (yseoo)
il_taxabley_na	Pasívne príjmy	dôchodok z doplnkového dôchodkového sporenia (ypp), úroky a zisk z kapitálových investícií (yiyoo), príjem z dividend (yiydv), príjem z prenájmu majetku alebo pozemku (ypr)
il_tintasp	Vlastný príjem manžela/ky: každý príjem (zdaniteľný a oslobodený od dane) znížený o zaplatené poistné, nezapočítava sa príjem zo štátnych sociálnych dávok	peňažný príjem zo zamestnania (yem), nepeňažný príjem zo zamestnania okrem stravných lístkov (kfb00), peňažné zisky zo SZČ (yseoo), dôchodok z doplnkového dôchodkového sporenia (ypp), úroky, dividendy, zisk z kapitálových investícií (yiy), príjem z prenájmu majetku alebo pozemku (ypr), starobný (poa-poaot), invalidný (pdi), pozostalostný (psu-bsu) dôchodok, dávky v nezamestnanosti (bun), nemocenské dávky (bhl), materské (bma), pomoc v hmotnej núdzi (bsa), zaplatené poistné (-tscee_s-tscse_s)
il_etc_con	Príjem vylučujúci poberanie zamestnaneckej prémie	peňažné zisky zo SZČ (yseoo), dôchodok z doplnkového dôchodkového sporenia (ypp), úroky, dividendy, zisk z kapitálových investícií (yiy), príjem z prenájmu majetku alebo pozemku (ypr), pravidelné prijaté peňažné transfery medzi domácnosťami (ypt), príjem osôb mladších ako 16 rokov (yot), starobný dôchodok (poa), dávky pre pozostalých (psu)

Poznámka: Príjem zo zahraničia má špecifické postavenie. Podľa metodiky Štatistického úradu SR ide o taký druh príjmu zo zahraničia, ktorý nie je pracovným príjmom. Z uvedeného dôvodu túto premennú započítavame v simuláciách až do disponibilného príjmu jednotlivcov a domácností.

Tabuľka 1.3 Vymeriavacie základy

Premenná	Popis	Špecifikácia
il_tscer_base	Vymeriavací základ pre sociálne odvody platené zamestnávateľom	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), odchodné (yls), odstupné (ysv)
il_tscee_base	Vymeriavací základ pre sociálne odvody platené zamestnancom	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), odchodné (yls), odstupné (ysv)
il_tscerhl_base	Vymeriavací základ pre zdravotné odvody platené zamestnávateľom	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), odchodné (yls), odstupné (ysv), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot)
il_tsceehl_base	Vymeriavací základ pre zdravotné odvody platené zamestnancom	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), odchodné (yls), odstupné (ysv), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot)
il_hic_base	Vymeriavací základ pre zdravotné odvody SZČO, dohodárov	hrubá mzda zo zamestnania (yemwg), odchodné (yls), odstupné (ysv), iné peňažné platby od zamestnávateľa (yemot), peňažné zisky zo SZČ (yseoo), príjmy na základe dohody (yemaj)
il_bsa_ay	Posudzovaný príjem na účely poskytnutia pomoci v hmotnej núdzi	Súčet príjmov, ktoré sú predmetom dane z príjmu, po odpočítaní zdravotných a sociálnych odvodov a dane z príjmov fyzických osôb (ils_origy-ypt+xmp-tscse_s-tscee_s-tin_s-tintcch_s), a príjmov od dane oslobodených (bma+bcc_s-bed+bhl+bunct_s+bunot+bcrdi+pdioo+poaoo+psuwd+psuor). Nezapočítava sa príjem študentov do 3-násobku sumy ŽM. Neposudzuje sa tiež 25 % príjmu zo závislej činnosti (po odpočítaní odvodov a DPFO) a obdobného príjmu zo zahraničia, 25 % starobného dôchodku (suma sa navyšuje o 1 %, ak osoba pracovala viac ako 25 rokov), 25 % materského, invalidného, sirotského, vdovského a vdoveckého dôchodku, ak vdova/ec dovŕšil dôchodkový vek.

Poznámka: Vymeriavací základ pre platenie odvodov je daný ako súčet jednotlivých druhov príjmov v špecifikácii.

1.2.2. Osoby a okruhy posudzovaných osôb (TUDef_sk)

V podkladovej databáze SK-SILC sa nachádzajú informácie o jednotlivcoch žijúcich v hospodáriacich domácnostiach a ich rodinných väzbách (manžel/ka, partner/ka, dieťa). Hospodáriace domácnosti sú definované ako súkromné domácnosti tvorené osobami v byte, ktoré spoločne žijú a spoločne hospodária (podieľajú sa na výdavkoch, predovšetkým na bývanie a stravovanie).

Pre stanovenie nárokov na rodinné a sociálne dávky, ale aj v prípade dane z príjmov fyzickej osoby (konkrétne odpočítateľnej položky na manžela/ku a daňového bonusu na dieťa), sú v legislatíve definované oprávnené osoby a okruhy posudzovaných osôb, ktoré sa pre jednotlivé druhy príspevkov, dávok alebo nárokov navzájom líšia.

V modeli SIMTASK sa v technickom bloku *TUDef_sk* podľa platnej legislatívy vytvárajú tri rôzne definície okruhov posudzovaných osôb (Tabuľka 1.4). V rámci každého okruhu sú definované premenné vyjadrujúce postavenie členov a vzťahy medzi nimi (hlava okruhu posudzovaných osôb, rodič, osamelý rodič, dieťa, nezaopatrené dieťa), ktoré sa využívajú v príslušných simuláciách (Tabuľka 1.5). Platí, že v rámci jednej hospodáriacej domácnosti môže byť pre účely simulácií definovaných niekoľko rôznych okruhov posudzovaných osôb.

Tabuľka 1.4 Okruhy posudzovaných osôb

Premenná	Popis	Špecifikácia
tu_fam_sk	Okruh posudzovaných osôb pre účely DPFO, príspevku pri narodení dieťaťa a prídavku na dieťa	Okruh tvorí a) jednotlivec, b) manžel a manželka, c) manžel, manželka a nezaopatrené deti žijúce s nimi domácnosti alebo d) partner, partnerka a nezaopatrené deti žijúce s nimi v domácnosti.
tu_bcc_sk	Okruh posudzovaných osôb pre účely rodičovského príspevku	Jednotlivé okruhy sa líšia v definícii nezaopatreného dieťaťa podľa platnej legislatívy (Tabuľka 1.5).
tu_bsa_sk	Okruh posudzovaných osôb pre účely pomoci v hmotnej núdzi	

Tabuľka 1.5 Osoby a vzťahy

Premenná	Popis	Špecifikácia
IsHead	Hlava domácnosti	Kritéria výberu (v poradí dôležitosti): vyšší príjem, vyšší vek, nižšie poradové číslo v okruhu posudzovaných osôb. Hlava domácnosti nemôže byť nezaopatrené dieťa.
IsDepChild_fam	Nezaopatrené dieťa pre účely DPFO, príspevku pri narodení dieťaťa a prídavku na dieťa	Dieťa do 16 rokov (vrátane). alebo dieťa do 18 rokov, ktoré je invalidom (má príjem z invalidného dôchodku) alebo dieťa do 25 rokov (vrátane), ktoré študuje a nie je poberateľom invalidného dôchodku.
IsDepChild_bcc	Nezaopatrené dieťa pre účely rodičovského príspevku	Dieťa do 3 rokov (vrátane).
IsDepChild_bsa	Nezaopatrené dieťa pre účely pomoci v hmotnej núdzi	Spĺňa podmienku nezaopatreného dieťaťa podľa definície IsDepChild_fam, zarába menej ako minimálnu mzdu a nepoberá dávku v nezamestnanosti alebo invalidný dôchodok.

1.3. Odvody a daň z príjmov fyzickej osoby

V modeli SIMTASK je simulovaná daň z príjmov fyzickej osoby a taktiež aj sociálne a zdravotné odvody platené zamestnancami, dohodármi, samostatne zárobkovo činnými osobami a zamestnávateľmi. Simulované sú aj sociálne odvody platené za poistencov štátu, avšak sociálne odvody platené dobrovoľnými platiteľmi simulované nie sú. Tabuľka 1.6 uvádza súhrnný zoznam simulovaných odvodov a zložiek, z ktorých sa skladajú. Simulácie jednotlivých zložiek a prípadné rozdiely v simuláciách v rokoch 2019-22 sú špecifikované v ďalších častiach kapitoly. Za východiskový považujeme stav systému v roku 2019.

Model SIMTASK simuluje poistné na sociálne a zdravotné poistenie zvlášť z každého typu pracovného príjmu (zo zamestnania, dohôd, SZČ). Simuluje sa priemerná mesačná suma poistného zaplateného preddavkovo ako sadzba poistného z priemerného mesačného vymeriavacieho základu. V prípade, že existuje maximálny vymeriavací základ, tento sa aplikuje na každý typ príjmu zvlášť. Vynásobením počtom mesiacov pracovnej aktivity sa simuluje ročná suma poistného. Pri súbehu príjmov sa simulované poistné z rôznych druhov príjmu spočíta.

Pri simulácii odvodovej povinnosti zamestnancov, dohodárov a ich zamestnávateľov sa predpokladá rovnomerné rozloženie príjmu počas roka, simulovaný výnos poistného preto zodpovedá výnosu po zohľadnení odvodov z nepravidelných odmien. V skutočnosti neexistuje ročné zúčtovanie sociálnych odvodov, z toho dôvodu možno očakávať nadhodnotenie simulovaného výnosu sociálnych odvodov. Pre zdravotné odvody ročné zúčtovanie existuje. V externých štatistikách vchádza ročné zúčtovanie za rok t do výnosu poistného v roku $t+1$, avšak v SIMTASK-u je ročné zúčtovanie za aktuálne simulovaný rok t súčasťou výnosu roku t . Simulácia je konzistentná so skutočnosťou, keďže bol zrušený maximálny vymeriavací základ pre zdravotné poistenie a odvody z nepravidelných odmien sa platia v preddavkoch. Naďalej ostáva rozdiel voči skutočnosti v predpoklade preddavkového uplatňovania si odvodovej odpočítateľnej položky na zdravotné odvody (OOP), keď si v skutočnosti väčšina oprávnených osôb uplatňuje OOP až v ročnom zúčtovaní.

Simulácia sociálnych a zdravotných odvodov v SIMTASK-u predpokladá, že subjekty si plnia svoju odvodovú povinnosť, nevzniká preto dlžné.

Simulácia dane z príjmu fyzických osôb (DPFO) pri výpočte základu dane zohľadňuje poistné zaplatené zo všetkých druhov pracovného príjmu. Rovnako ako pri odvodoch, aj pri DPFO sa simuluje priemerná mesačná suma dane zaplatená preddavkovo. Simulácia predpokladá, že sa preddavkovo uplatňuje nezdaniteľná časť dane na daňovníka, nezdaniteľná časť dane na manžela/ku ako aj daňový bonus. Súčasťou simulácie nie je ročné zúčtovanie za predchádzajúci rok, avšak z dôvodu predpokladu rovnomerne rozloženého príjmu počas roka je súčasťou simulovaného ročného výnosu dane ročné zúčtovanie za aktuálne simulovaný rok.

Tabuľka 1.6 Sociálne a zdravotné odvody

Premenná	Popis	Špecifikácia
tscee_s	Sociálne a zdravotné odvody platené zamestnancom, vrátane odvodov z dohôd	$tscee_s = tsceesi_s + tsceepi_s + tsceedi_s + tsceui_s + tsceehl_s + tsceej_s$
tscer_s	Sociálne a zdravotné odvody platené zamestnávateľom, vrátane odvodov z dohôd	$tscer_s = tscersi_s + tscerpi_s + tscerdi_s + tscerui_s + tscerki_s + tscerot_s + tscersf_s + tscerac_s + tscerhl_s + tsceraj_s$
tscse_s	Sociálne a zdravotné odvody platené SZČO	$tscse_s = tscsesi_s + tscsepi_s + tscsedi_s + tscseot_s + tscsehl_s$
tscsi_s	Sociálne odvody platené za poistencov štátu	$tscsi_s = tscsipi_s + tscsidi_s + tscsiot_s$
tsceej_s	Sociálne a zdravotné odvody platené dohodárom	$tsceej_s = tsceuij_s + tsceesaj_s + tsceehaj_s + tsceediaj_s + tsceepiaj_s$

tsceraj_s	Sociálne a zdravotné odvody platené zamestnávateľom za dohodára	tsceraj_s = tscerhlaj_s+tscerpiaj_s+tscerdiaj_s +tscersiaj_s+tsceruiaj_s+tscerajot_s+tscersfaj_s+ tsceracaj_s
-----------	---	---

1.3.1. Sociálne odvody platené zamestnancom (tscee_sk)

Všetci zamestnanci sú povinní platiť sociálne odvody: nemocenské, starobné dôchodkové, invalidné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Platí, že invalidné poistenie neodvádza zamestnanec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku. Poistné na invalidné poistenie neplatí ani zamestnanec, ktorý je poberateľom výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu a zároveň dovŕšil dôchodkový vek. Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na zamestnanca, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, a na fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek. V skutočnosti platí, že väčšina invalidných dôchodcov má priznanú nižšiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako 70 %. V údajoch podkladovej databázy informácia o miere poklesu nie je k dispozícii, invalidní dôchodcovia sú v simulačnom modeli identifikovaní na základe príjmu z invalidného dôchodku. V simuláciách sa nezohľadňuje miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a všetci pracujúci poberatelia invalidných dôchodkov platia poistenie v nezamestnanosti.

Pri simulácii odvodov na sociálne poistenie zamestnanca sa vychádza z príslušného vymeriavacieho základu zamestnanca (*il_tscee_base*, Tabuľka 1.3), ktorý je daný jeho príjmami z pracovnej činnosti. Minimálny vymeriavací základ nie je stanovený, maximálny vymeriavací základ je daný ako 7-násobok priemernej mesačnej mzdy spreď dvoch rokov. Odvody sú určené percentuálnymi sadzbami z vymeriavacieho základu. Prehľad sadzieb uvádzame v časti *Parametre daňovo-odvodového a sociálneho systému*.

Tabuľka 1.7 Sociálne odvody platené zamestnancom

Premenná	Popis	Špecifikácia
tsceesi_s	Nemocenské poistenie	Platia všetci zamestnanci.
tsceepi_s	Starobné dôchodkové poistenie	Platia všetci zamestnanci.
tsceedi_s	Invalidné poistenie	Platia všetci zamestnanci okrem poberateľov starobného a predčasného starobného dôchodku. V simulácii sa zohľadňuje počet mesiacov poberania dôchodku.
tsceui_s	Poistenie v nezamestnanosti	Platia všetci zamestnanci okrem poberateľov starobného a predčasného starobného dôchodku. V simulácii sa zohľadňuje počet mesiacov poberania dôchodkov.

1.3.2. Sociálne odvody platené zamestnávateľom (tscer_sk)

Pre simulácie platia rovnaké predpoklady a mechanizmus ako pri simulovaní odvodov platených zamestnancami.

Všetci zamestnávateľia sú povinní platiť sociálne odvody rovnako ako zamestnanci: nemocenské, starobné dôchodkové, invalidné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Okrem toho zamestnávateľia platia garančné, úrazové a poistenie do rezervného fondu solidarity.

Od 1.3.2022 majú zamestnávateľia povinnosť platiť za zamestnancov v pracovnom pomere a za profesionálnych športovcov poistné na financovanie podpory v čase skrátenej práce (0,5 %) a uviesť znížené poistné na poistenie v nezamestnanosti (0,5 %). Za zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere alebo v inom právnom vzťahu zamestnávateľ uvedené poistné neplatí a platí poistenie v nezamestnanosti v nezmenenej výške. Na rozdiel od poistenia v nezamestnanosti, poistenie sa vzťahuje aj na poberateľov starobných dôchodkov. V modeli SIMTASK poistné platia všetci zamestnávateľia za všetkých zamestnancov, z dôvodu nedostupnosti údajov nie je zohľadnené, že poistné nie je platené za zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere.

Pri výpočte odvodov na sociálne poistenie zamestnávateľom sa vychádza z rovnakého vymeriavacieho základu ako pri výpočte odvodov zamestnancov (*il_tscer_base*, Tabuľka 1.3). Rovnako ako u zamestnancov, minimálny vymeriavací základ nie je stanovený a maximálny vymeriavací základ je daný ako 7-násobok priemernej mesačnej mzdy pred dvoch rokov. Výnimkou je úrazové poistenie, ktoré nemá stanovený maximálny vymeriavací základ.

Tabuľka 1.8 Sociálne odvody platené zamestnávateľom

Premenná	Popis	Špecifikácia
tscersi_s	Nemocenské poistenie	Platí za všetkých zamestnancov.
tscerpi_s	Starobné dôchodkové poistenie	Platí za všetkých zamestnancov.
tscerdi_s	Invalidné poistenie	Platí za všetkých zamestnancov okrem poberateľov starobného a predčasného starobného dôchodku. V simulácii sa zohľadňuje počet mesiacov poberania dôchodku.
tscerui_s	Poistenie v nezamestnanosti	Platí za všetkých zamestnancov okrem poberateľov starobného a predčasného starobného dôchodku. V simulácii sa zohľadňuje počet mesiacov poberania dôchodkov.
tscerki_s	Poistné na financovanie podpory v čase skrátenej práce (od 1.3.2022)	Platí za všetkých zamestnancov v pracovnom pomere. V simuláciách platia poistenie všetci zamestnávateľia, nie je zohľadnené, že poistné sa neplatí za zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere.
tscerot_s	Rezervný fond solidarity	Platí za všetkých zamestnancov.
tscersf_s	Garančné poistenie	Platí za všetkých zamestnancov. V simuláciách platia poistenie všetci zamestnávateľia. Nie je zohľadnené, že poistenie neplatia štátne organizácie, obce alebo iní zamestnávateľia, za ktorých záväzky ručí štát.
tscerac_s	Úrazové poistenie	Platí za všetkých zamestnancov.

1.3.3. Sociálne odvody platené SZČO (*tscse_sk*)

Simulácia sociálnych odvodov platených SZČO (samostatne zárobkovo činná osoba) je v SIMTASK-u postavená na viacerých zjednodušujúcich predpokladoch. Údaje potrebné na výpočet vymeriavacieho základu pre platenie sociálnych odvodov SZČO nie sú v podkladovej

databáze k dispozícii, keďže databáza neobsahuje informácie o výške minulých príjmov. Základ dane je preto v simulácii aproximovaný premennou hrubý zisk zo SZČ, ktorá udáva kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami v príjmovom referenčnom roku (a nie spreď dvoch rokov). Ďalším potrebným údajom vstupujúcim do skutočného vymeriavacieho základu sú zaplatené odvody na sociálne a zdravotné poistenie spreď dvoch rokov. V simulácii sa predpokladá, že odvody na zdravotné poistenie boli platené z minimálneho vymeriavacieho základu. V simulácii nie je do vymeriavacieho základu zahrnutý odhad zaplatených sociálnych odvodov. Dôvodom je fakt, že povinnosť platiť sociálne odvody majú iba tie SZČO, ktorých príjem presiahne istú hranicu a na základe dostupných údajov v databáze nie je možné relevantne odhadnúť, koľko SZČO túto povinnosť v období pred dvoma rokmi malo. V simulácii je pri výpočte vymeriavacieho základu zohľadnený počet mesiacov vykonávania SZČ.

Podľa platnej legislatívy nie sú všetky SZČO povinné platiť sociálne poistenie.³ V modeli SIMTASK sa predpokladá, že povinnosť platiť sociálne odvody majú všetky SZČO, keďže v údajoch nie sú dostupné informácie o výške ich minulých príjmov. SZČO sú povinní platiť nemocenské, starobné dôchodkové, invalidné poistenie a príspevky do rezervného fondu solidarity. Poistné na invalidné poistenie neplatí SZČO, ktorá je dôchodkovo poistená po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku. Poistné na invalidné poistenie neplatí ani SZČO, ktorá je poberateľom výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu a dovŕšila dôchodkový vek.

Vymeriavací základ SZČO v aktuálnom roku pre platenie sociálnych odvodov je v legislatíve definovaný súčtom základu dane z príjmov⁴ a zaplateným poistným na zdravotné a sociálne poistenie spreď dvoch rokov, ktorý je vydelený koeficientom 1,486. Minimálny vymeriavací základ je stanovený ako 50 % z priemernej mesačnej mzdy spreď dvoch rokov, maximálny vymeriavací základ je daný ako 7-násobok priemernej mesačnej mzdy spreď dvoch rokov. Odvody sú určené percentuálnymi sadzbami z vymeriavacieho základu.

Tabuľka 1.9 Sociálne odvody platené SZČO

Premenná	Popis	Špecifikácia
tscsesi_s	Nemocenské poistenie	Platia všetky SZČO.
tscsepi_s	Starobné dôchodkové poistenie	Platia všetky SZČO.
tscsedi_s	Invalidné poistenie	Platia všetky SZČO okrem tých, ktoré boli celý rok poberateľmi starobného alebo predčasného starobného dôchodku.
tscseot_s	Rezervný fond solidarity	Platia všetky SZČO.

1.3.4. Sociálne odvody platené za poistencov štátu (tscsi_sk)

Štát platí za občanov poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity. V prípade simulácií sociálneho poistenia plateného štátom sú za poistencov štátu považovaní rodičia poberajúci materské, osoby starajúce sa o deti do 6 rokov a osoby poberajúce peňažný príspevok na opatrovanie. Poistenci štátu nesmú mať pracovný príjem (to

³ Povinnosť platiť odvody majú od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku tí, ktorých príjem zo SZČ presiahol určitú výšku. Hranicou je príjem vyšší ako 12-násobok 50 % priemernej mesačnej mzdy za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

⁴ Príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

znamená byť dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo SZČO), nesmie im byť priznaný starobný alebo invalidný dôchodok a nesmú dovŕšiť vek potrebný na priznanie starobného dôchodku. V SIMTASK-u je simulovaný aj počet mesiacov platenia sociálnych odvodov za poistencov štátu.

Tabuľka 1.10 Sociálne odvody platené za poistencov štátu

Premenná	Popis	Špecifikácia
tscsipi_s	Starobné dôchodkové poistenie	Poistenie platené za rodičov poberaajúcich materské, osoby starajúce sa o deti do 6 rokov a osoby poberajúce peňažný príspevok na opatrovanie, ktoré nie sú dôchodkovo poistené ako zamestnanec alebo SZČO, nepoberajú starobný ani invalidný dôchodok a nedovŕšili vek potrebný na priznanie starobného dôchodku.
tscsidi_s	Invalidné poistenie	
tscsiot_s	Rezervný fond solidarity	

1.3.5. Zdravotné odvody (tschl_sk, tscctlh_sk)

Všetci zamestnanci aj zamestnávateľia sú povinní platiť preddavky na odvody na zdravotné poistenie. Pri simulácii odvodov na zdravotné poistenie zamestnancov a zamestnávateľov sa v SIMTASK-u vychádza z príslušného vymeriavacieho základu (*il_hic_base*, Tabuľka 1.3). Minimálny a maximálny vymeriavací základ pre platenie zdravotných odvodov nie je v legislatíve stanovený. Odvody sú určené percentuálnymi sadzbami z vymeriavacieho základu.

V modeli SIMTASK je simulovaná aj možnosť uplatnenia odpočítateľnej položky na zdravotné poistenie (OP). Podľa legislatívy platnej v rokoch 2019-2022 si OP môžu uplatniť zamestnanci, ktorí majú príjem z pracovnoprávneho pomeru, nie však dohodári a SZČO. Zamestnávateľia si OP od roku 2018 uplatniť nemôžu. Maximálna ročná OP je legislatívne daná vo výške 4560 eur. Táto suma sa znižuje o dvojnásobok sumy, o ktorú prevyšuje vymeriavací základ (VZ) sumu 4560 eur. Ak zamestnanec nemal príjem na uplatnenie odpočítateľnej položky počas celého roka, odpočítateľná položka sa znižuje pomerne podľa počtu kalendárnych dní, keď zamestnanec nemal príjem na uplatnenie odpočítateľnej položky. Uvažujú sa príjmy z pracovného pomeru ako aj ďalšie príjmy, ktoré vstupujú do celkového VZ, napr. príjmy z dohôd, príjmy zo SZČ a príjmy z kapitálového majetku (uvedené v premennej zdaniteľný príjem *il_taxabley*).

Pri mesačnom VZ sa odpočítateľná položka vypočíta nasledovne:

$$OP = [380 - ((\text{príjem} - 380) * 2) / \text{počet dní mesiaca}] * \text{počet odpracovaných dní}$$

Pri príjme 380 eur mesačne a menej sa uplatní OP na celý VZ (zdravotné odvody sú nula), od 380 eur do 570 eur sa uplatní OP na časť VZ a pri príjme nad 570 eur sa OP neuplatní. Keďže od roku 2019 je minimálna mesačná mzda vyššia ako 570 eur, možnosť uplatniť si OP majú iba zamestnanci s čiastkovým úväzkom.

Vymeriavací základ pre OP je v simuláciách daný ako celkový zdaniteľný príjem (*il_taxabley*, Tabuľka 1.3), vrátane kapitálových príjmov a príjmu z dividend. Pri simulácii OP sa uvažuje počet kalendárnych mesiacov, kedy mal zamestnanec príjem zo zamestnania - informácia o počte odpracovaných dní nie je v podkladových údajoch k dispozícii.

Vymeriavací základ SZČO pre odvody na zdravotné poistenie je simulovaný podobným mechanizmom ako v prípade platieb odvodov na sociálne poistenie. Minimálny vymeriavací základ je stanovený ako 50 % z priemernej mesačnej mzdy spreď dvoch rokov a v rokoch 2019-2022 strop platieb nie je stanovený.

V prípade simulácií zdravotného poistenia plateného štátom za poistencov štátu (*tsccthl_s*) sú ako poistenci štátu uvažovaní nezaopatrené deti, starobní a invalidní dôchodcovia, študenti denného štúdia do veku 30 rokov, rodičia poberajúci materské alebo rodičovský príspevok, evidovaní nezamestnaní a poberatelia pomoci v hmotnej núdzi. Ak ich príjem prekročí hranicu 15-násobku platného životného minima, sú tieto osoby povinné platiť zdravotné poistenie. Ako vymeriavací základ sa používa priemerná mzda spred dvoch rokov, na ktorú sa uplatňuje sadzba vo výške 4 %. Táto sadzba bola do roku 2019 pomocou prechodných ustanovení v zákone každoročne upravovaná. V parametroch SIMTASK-u preto do roku 2019 uvažujeme priemernú sadzbu počas roka váženú počtom platných mesiacov. Táto sadzba reálnejšie odzrkadľuje skutočnú výšku zaplatených odvodov za poistencov štátu. Od roku 2020 sa legislatívne zrušila sadzba za poistencov štátu. Platba za poistencov štátu sa už neráta individuálne na jedného poistenca, ale ako jedna veľká platba za celú skupinu. SIMTASK preto od roku 2020 zdravotné poistenie platené štátom za poistencov štátu nesimuluje.

Zdravotné poistenie platené samoplatiteľmi (*tschlfx_s*) je simulované pre tie osoby, ktoré nespádajú ani do jednej z kategórií uvedených vyššie. Vymeriavací základ je v tomto prípade stanovený ako 50 % z priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov, odvod je určený percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu.

Tabuľka 1.11 Zdravotné odvody

Premenná	Popis	Špecifikácia
tsceehl_s	Zdravotné poistenie platené zamestnancom	Preddavky platia všetci zamestnanci. Možnosť uplatnenia odpočítateľnej položky (OP) na zdravotné poistenie. V simulácii sa zohľadňuje počet mesiacov poberania dôchodkov.
tscerhl_s	Zdravotné poistenie platené zamestnávateľom	Zamestnávateľ platí za všetkých zamestnancov. Možnosť uplatnenia odpočítateľnej položky (OP) na zdravotné poistenie v roku 2017.
tscsehl_s	Zdravotné poistenie platené SZČO	Platia všetky SZČO.
tsccthl_s	Zdravotné poistenie platené štátom za poistencov štátu	Poistenci štátu sú deti, starobní dôchodcovia, invalidní dôchodcovia, študenti denného štúdia do veku 30 rokov, rodičia poberajúci materské alebo rodičovský príspevok, evidovaní nezamestnaní, poberatelia pomoci v hmotnej núdzi. Od roku 2020 sa zdravotné poistenie platené štátom za poistencov štátu v SIMTASK-u nesimuluje.
tschlfx_s	Zdravotné poistenie platené samoplatiteľom	Kategória tzv. „dobrovoľne nezamestnaných“ osôb.

1.3.6. Sociálne a zdravotné odvody platené dohodármi (*tschaj_sk*)

V modeli SIMTASK je možné samostatne simulovať sociálne a zdravotné odvody platené z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktoré sú platené zamestnancami aj zamestnávateľmi. V podkladovej databáze je k dispozícii premenná (*yemaj*), ktorá priamo udáva príjem z dohôd o vykonaní práce a z dohôd o brigádnickej práci študentov. Táto premenná je určená ako vymeriavací základ (VZ) na platenie príslušných odvodov.

Pri stanovovaní, či zamestnanec pracujúci na dohodu je povinný platiť určitý druh poistenia a pri určovaní sadzby poistného sa v simuláciách predpokladá, že všetci „dohodári“ sú odmeňovaní

pravidelne. Dôvodom je fakt, že k dispozícii sú len údaje o kumulatívnom ročnom príjme a celkovom počte mesiacov strávenom ako zamestnanec pracujúci na plný/čiastočný úväzok. Tabuľka 1.12 uvádza špecifikáciu, ktorí „dohodári“ (študenti, poberatelia rôznych druhov dôchodkov) v simuláciách platia jednotlivé typy poistenia.

Tabuľka 1.12 Zdravotné a sociálne odvody platené dohodármi

Premenná	Popis	Špecifikácia
tsceehljaj_s	Zdravotné poistenie platené dohodárom	Platia všetci okrem študentov, poberateľov starobného a výsluhového dôchodku (ktorí dovŕšili dôchodkový vek) a poberateľov invalidného dôchodku.
tscerhlijaj_s	Zdravotné poistenie platené zamestnávateľom	Zamestnávateľ platí za všetkých okrem študentov, poberateľov starobného, výsluhového alebo invalidného dôchodku.
tsceeuiajaj_s	Poistenie v nezamestnanosti platené dohodárom	Neplatia študenti, poberatelia starobného, predčasného starobného, výsluhového a invalidného dôchodku.
tsceruiajaj_s	Poistenie v nezamestnanosti platené zamestnávateľom	Zamestnávateľ platí za všetkých okrem študentov, poberateľov starobného, predčasného starobného, výsluhového a invalidného dôchodku.
tsceesiajaj_s	Nemocenské poistenie platené dohodárom	Platia všetci okrem študentov, poberateľov starobného a výsluhového dôchodku a poberateľov invalidného dôchodku.
tscersiajaj_s	Nemocenské poistenie platené zamestnávateľom	Zamestnávateľ platí za všetkých okrem študentov, poberateľov starobného, výsluhového a invalidného dôchodku.
tsceediajaj_s	Invalidné poistenie platené dohodárom	Platia všetci okrem študentov a dôchodcov s odvodovou úľavou, poberateľov starobného, predčasného starobného, invalidného a výsluhového dôchodku.
tscerdiajaj_s	Invalidné poistenie platené zamestnávateľom	Zamestnávateľ platí za všetkých okrem študentov a dôchodcov s odvodovou úľavou, poberateľov starobného, predčasného starobného, invalidného a výsluhového dôchodku.
tsceepiajaj_s	Starobné dôchodkové poistenie platené dohodárom	Platia všetci okrem študentov a dôchodcov s odvodovou úľavou.
tscerpiajaj_s	Starobné dôchodkové poistenie platené zamestnávateľom	Zamestnávateľ platí za všetkých okrem študentov a dôchodcov s odvodovou úľavou.
tscerajotaj_s	Rezervný fond solidarity	Zamestnávateľ platí za všetkých okrem študentov a dôchodcov s odvodovou úľavou.
tscersfajaj_s	Garančné poistenie	Zamestnávateľ platí za všetkých. V simuláciách platia poistenie všetci zamestnávatelia. Nie je zohľadnené, že poistenie neplatia štátne organizácie, obce alebo iní zamestnávatelia, za ktorých záväzky ručí štát.
tsceracajaj_s	Úrazové poistenie	Zamestnávateľ platí za všetkých.

V modeli SIMTASK je uvažovaná odvodová výnimka na dôchodkové (starobné a invalidné) poistenie vo výške 200 eur, ktorú si môžu uplatniť študenti⁵ aj dôchodcovia (poberatelia starobného, predčasného starobného, invalidného a výsluhového dôchodku). Podmienka, že poberateľovi predčasného starobného dôchodku Sociálna poisťovňa zastaví vyplácanie dôchodku pri prekročení príjmu z dohody 2400 eur ročne, nie je v modeli simulovaná.

1.3.7. 2. pilier starobného dôchodkového sporenia (tscpci_sk)

Model SIMTASK umožňuje simulovať príspevky sporiteľov do 2. piliera starobného dôchodkového sporenia (SDS). Časť povinných odvodov na starobné dôchodkové poistenie je odvádzaných na osobný dôchodkový účet sporiteľa, ktorý je spravovaný vybranou dôchodkovou správcovskou spoločnosťou. Výška odvodu na SDS je určená percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu. V prípade zamestnanca je vymeriavací základ na platenie odvodov rovnaký ako vymeriavací základ zamestnávateľa. V prípade sporiteľov, ktorí sú poistencami štátu, sú vymeriavacie základy dané percentuálnym podielom z priemernej mesačnej mzdy pred dvoch rokov (poberajúci materské alebo rodičovský príspevok 60 %, príspevok na opatrovanie 50 %).

Účasť sporiteľov v 2. pilieri SDS je v SIMTASK-u simulovaná. Kontroluje sa, aby podiel sporiteľov vo vybraných nami definovaných vekovo-príjmových skupinách súhlasil so štatistikami Sociálnej poisťovne a zároveň aj celkový počet sporiteľov v 2. pilieri bol približne rovnaký ako v celej ekonomike. Pri tejto simulácii delíme ľudí v podkladovej databáze do niekoľkých skupín podľa veku, druhu príjmu a výšky príjmu. Z administratívnych údajov Sociálnej poisťovne zároveň určíme podiel sporiteľov voči celkovému počtu ľudí v jednotlivých skupinách. Uvažované skupiny sú dané tým, aké informácie sú k dispozícii v databáze sporiteľov Sociálnej poisťovne a zároveň v podkladovej databáze SK-SILC:

- prevažujúci druh príjmu: zamestnanec, SZČO, dohodár, materská/rodičovský príspevok, poberateľ opatrovateľského príspevku
- výška hrubého mesačného príjmu v prípade zamestnancov, SZČO a dohodárov
 - zamestnanec: do 300, 300-550, 550-700, 700-900, 900-1200, nad 1200 eur
 - SZČO: do 510⁶, 510-900, nad 900 eur
- dohodár: do 100, 100-500, nad 500 eur pri zamestnancoch, SZČO a dohodároch sa uvažujú aj vekové skupiny: menej ako 35, 35-46, viac ako 46 rokov

Následne je náhodným výberom označený taký počet potenciálnych sporiteľov v 2. pilieri z celkového počtu osôb v jednotlivých skupinách, aby zostal zachovaný podiel vyplývajúci z administratívnych údajov.

⁵ Študent je žiakom strednej školy alebo navštevuje dennú formu štúdia na vysokej školy a zároveň má menej ako 26 rokov. V simuláciách je za študenta považovaný ten, ktorý je podľa samo definovaného statusu (v aktuálnom, nie príjmovom referenčnom období) študentom a spĺňa vekovú podmienku menej ako 26 rokov. V databáze nie je k dispozícii údaj o forme štúdia. V simuláciách predpokladáme, že všetci študenti študujú vysokú školu dennou formou.

⁶ Spodná príjmová hranica pre SZČO sa v jednotlivých rokoch mení tak, aby do prvej príjmovej kategórie spadali SZČO plátiaci sociálne odvody z minimálneho vymeriavacieho základu. V roku 2020 bol minimálny vymeriavací základ vo výške 506,50 eur.

Tabuľka 1.13 2. pilier starobného dôchodkového sporenia

Premenná	Popis	Špecifikácia
tscpcpier_s	Príspevky na SDS platené zamestnávateľom za zamestnanca	Zamestnávateľ platí za všetkých zamestnancov, ktorí sú sporiteľmi v SDS.
tscpcpise_s	Príspevky na SDS platené SZČO	Platia SZČO, ktorí sú sporiteľmi v SDS.
tscpcpiaj_s	Príspevky na SDS platené zamestnávateľom za dohodára	Zamestnávateľ platí za dohodárov, ktorí sú sporiteľmi v SDS.
tscpcpicc_s	Príspevky na SDS platené štátom za poistenca štátu	Za poistencov štátu platí príspevky do SDS štát. Zohľadňuje sa počet mesiacov, počas ktorých je osoba poistencom štátu.

1.3.8. Daň z príjmov fyzickej osoby (tin_sk)

Z priamych daní SIMTASK simuluje daň z príjmov fyzickej osoby (DPFO), zrážkovú daň z úrokov, dividend a príjmov z doplnkového dôchodkového sporenia. Model nesimuluje daň z príjmov právnických osôb, daň z nehnuteľností, daň z motorových vozidiel a ani miestne dane.

Základ dane a sadzba dane

V simulačnom modeli SIMTASK je do roku 2019 základom pre výpočet dane jednotlivca čiastkový základ dane (ČZD) z príjmov. Zdaniteľné príjmy (*il_taxabley*, Tabuľka 1.2) sú znížené o pasívne príjmy (zahrnuté v premennej *il_taxabley_na*) a o zaplatené sociálne a zdravotné odvody zamestnanca (*tscee_s*) a SZČO (*tscse_s*). Tento ČZD je ďalej znížený o nezdaniiteľnú časť základu dane na daňovníka a na manžela/ku a tvorí základ dane. Sadzba dane je 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne sumu zodpovedajúcu 176,8-násobku platného životného minima (ŽM)⁷ a 25 % z tej časti základu dane, ktorá túto sumu presiahne.

Od roku 2020 v súlade s legislatívou sú základom pre výpočet dane čiastkový základ dane zo závislej činnosti a ostatných príjmov, mimo podnikania (*il_tin_wg*, Tabuľka 1.2) a čiastkový základ dane z príjmov z podnikania (*il_tin_se*, Tabuľka 1.2). Oba ČZD sú znížené o príslušné zaplatené sociálne a zdravotné odvody. Nezdaniiteľná časť základu dane na daňovníka a na manžela/ku je prioritne odpočítaná z ČZD z príjmov zo závislej činnosti. Ak sú nezdaniiteľné časti vyššie ako ČZD zo závislej činnosti, tak sa ČZD z príjmov z podnikania zníži o nezdaniiteľné časti základu prevyšujúce ČZD z príjmov zo závislej činnosti. Daň sa aplikuje na oba takto vypočítané základy dane samostatne. Sadzba dane je 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne sumu zodpovedajúcu 176,8-násobku platného životného minima a 25 % z tej časti základu dane, ktorá túto sumu presiahne. Pre základ dane z príjmov z podnikania navyše platí 15 % sadzba dane, ak príjmy (výnosy) zo SZČ neprevýšia ročne 100 000 eur, resp. 49 790 eur od roku 2021.

Príjmy z kapitálového majetku (úroky, dividendy a dôchodky z doplnkového dôchodkového sporenia) sú zdaňované samostatne ako súčasť osobitného základu dane z kapitálového majetku zrážkovou daňou. Úroky a vyplatené dôchodky sú zdanené zrážkovou daňou vo výške 19 %. Od roku 2018 je daň z podielov na zisku (dividend) simulovaná ako zrážková daň z osobitného základu dane vo výške 7 %. Špeciálne prípady, keď má táto zrážková daň výšku 35 %, nie sú v modeli simulované.

⁷ Hodnoty ŽM sú uvedené v časti *Parametre daňovo-odvodového a sociálneho systému*.

Daň z príjmov fyzickej osoby je simulovaná ako konečná daňová povinnosť po zohľadnení daňových kreditov. Vypočítaná je ako súčet simulovanej dane (základ dane násobený sadzbou dane), zrážkovej dane z úrokov a vyplatených dôchodkov z doplnkového dôchodkového sporenia a zrážkovej dane z dividend. Táto suma je znížená o daňový bonus na dieťa a zamestnaneckú prémie.⁸ Simulácia zohľadňuje aj vyplatenie (vrátenie) daňového bonusu daňovníkovi.

Daňové zvýhodnenia

V modeli je simulované uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane (NČZD) na daňovníka, manžela/ku, uplatnenie daňového bonusu na vyživované dieťa, ako aj zamestnanecká prémie. Nie je simulovaný daňový bonus na hypotéky.

Nezdaniteľná časť základu dane

Nárok na uplatnenie NČZD má daňovník len z čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti a z príjmov z podnikania a zo SZČ, respektíve z príjmov z aktívnej pracovnej činnosti. Pasívne príjmy, zahrnuté v premennej *il_taxable_na* (Tabuľka 1.2), sú z ČZD pri simuláciách NČZD na daňovníka odpočítané. Od roku 2020 je v simuláciách zohľadnené, že NČZD sa primárne uplatňuje pri príjmoch zo závislej činnosti. Ak nie je celá úľava vyčerpaná, zostávajúcu sumu si môže daňovník uplatniť aj pri príjme zo SZČ. V modeli je simuláciou zachytené postupné vyklesávanie NČZD podľa platnej legislatívy. Ak daňovník dosiahol v roku 2019 základ dane, ktorý

- a) sa rovná alebo je nižší ako 100-násobok sumy životného minima (ŽM), NČZD ročne na daňovníka je suma zodpovedajúca 19,2-násobku ŽM,
- b) je vyšší ako 100-násobok sumy ŽM, NČZD ročne na daňovníka je suma zodpovedajúca rozdielu 44,2-násobku ŽM a jednej štvrtiny základu dane; ak táto suma je nižšia ako nula, NČZD sa rovná nule.

Nezdaniteľná časť základu dane poberateľa starobného alebo predčasného starobného dôchodku a vyrovnávacieho príplatku

Poberateľ dôchodku, ak bol poberateľom tohto dôchodku na začiatku zdaňovacieho obdobia, má nárok na uplatnenie NČZD iba v prípade, že ročná suma vyplateného dôchodku v úhrne nepresahuje sumu 19,2-násobku ŽM. NČZD potom predstavuje rozdiel medzi 19,2-násobkom ŽM a sumou vyplateného dôchodku. V modeli je táto podmienka simulovaná zjednodušene tak, že sa testuje či bol daňovník poberateľom dôchodku celých 12 mesiacov zdaňovacieho obdobia.

Ak sa fyzická osoba stala poberateľom dôchodku v priebehu roka, vzniká jej nárok na celú NČZD, pokiaľ základ dane nepresiahol sumu $100 \cdot \text{ŽM}$.

Od roku 2020 sa zvýšila ročná suma NČZD na daňovníka, a to z 19,2-násobku na 21-násobok sumy platného životného minima. Hranica pre uplatnenie plnej výšky NČZD je upravená zo 100-násobku sumy ŽM na 92,8-násobok. NČZD na nepracujúcu manželku sa nemení.

Nezdaniteľná časť základu dane na manžela/ku

Ak daňovník dosiahol základ dane rovnajúci sa alebo nižší ako 176,8-násobok ŽM a jeho manžel/ka:

- a) nemá vlastný príjem: NČZD je 19,2-násobok ŽM,

⁸ Nárok na zamestnaneckú prémie podľa platnej legislatívy v rokoch 2019-22 nevzniká žiadnemu zamestnancovi.

- b) má vlastný príjem nepresahujúci 19,2-násobok ŽM: NČZD je rozdiel medzi sumou 19,2-násobok ŽM a vlastným príjmom manžela/ky,
- c) má vlastný príjem presahujúci 19,2-násobok ŽM: NČZD je nula.

Ak daňovník dosiahol základ dane vyšší ako 176,8-násobok ŽM a jeho manžel/ka

- a) nemá vlastný príjem: NČZD je suma zodpovedajúca rozdielu 63,4-násobku ŽM a jednej štvrtiny základu dane daňovníka; ak táto suma je nižšia ako nula, NČZD sa rovná nule,
- b) má vlastný príjem: NČZD je suma zodpovedajúca rozdielu 63,4-násobku ŽM a jednej štvrtiny základu dane daňovníka, znížená o vlastný príjem manžela/ky; ak táto suma je nižšia ako nula, NČZD sa rovná nule.

V modeli SIMTASK sa do vlastného príjmu manžela/ky započítava každý príjem: zdaniteľný, taký čo nie je predmetom dane a aj oslobodený od dane. Príjem je znížený o zaplatené poistné na sociálne a zdravotné poistenie (*tscee_s* a *tscse_s*), ktoré bol manžel/ka povinný platiť (*il_tintasp*, Tabuľka 1.2).

Materské, nemocenské dávky, dávky v nezamestnanosti, všetky druhy dôchodkov (starobný, invalidný), dávky v invalidite, dávky pre pozostalých a pomoc v hmotnej núdzi sa do vlastného príjmu manžela/ky započítavajú. Pomoc v hmotnej núdzi (PvHN) je v prípade určenia vlastného príjmu manžela/ky započítavaná ako pôvodná, modelom nesimulovaná premenná (*bsa*). Dôvodom je skutočnosť, že simulácia DPFO predchádza simulačnému bloku dávky v hmotnej núdzi. V podkladovej databáze je PvHN premennou na úrovni domácnosti a v modeli je ako poberateľ označený jedinec, ktorý je hlavou domácnosti. To znamená, že do vlastného príjmu manžela/ky je PvHN započítaná v simulácii vtedy, ak je poberateľom PvHN manžel/ka.

Do vlastného príjmu manžela/ky sa nezapočítava daňový bonus, zamestnanecká prémie a štátne sociálne dávky - v modeli ide o príspevok pri narodení dieťaťa, rodičovský príspevok, prídavok a príplatok k prídavku na dieťa a vianočný príspevok dôchodcom.

Možnosť uplatnenia NČZD na manžela/ku je v simulácii priradená hlave rodiny (*IsHead*, Tabuľka 1.5) a zároveň platí podmienka, že tento jedinec je zosobášený (má manžela/ku).

Daňový bonus na dieťa

SIMTASK simuluje daňový bonus na vyživované (nezaopatrené) dieťa⁹, ktoré žije s daňovníkom v domácnosti. Nezaopatrené dieťa je v modeli definované ako *IsDepChild_fam* (Tabuľka 1.5). Daňový bonus je simulovaný pre daňovníka, ktorý poberal zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti (zvlášť sa posudzuje pracovno-právny vzťah a zvlášť dohody) alebo z podnikania a inej SZČ aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy a mal kladný čiastkový základ dane. Model zohľadňuje, že pre splnenie podmienky výšky dosiahnutých príjmov sa príjmy zo závislej činnosti a príjmy z podnikania alebo z inej SZČ nespočítavajú. Nárok na daňový bonus má daňovník za každé nezaopatrené dieťa, suma je každoročne stanovovaná v závislosti od rastu životného minima a v rokoch 2019-22 bola určená v základnej výške (ZV) 22,17 až 23,57 eur mesačne.

Od 1.4.2019 sa priznáva daňový bonus na dieťa vo veku do 6 rokov v dvojnásobnej hodnote ZV. Od 1.7.2021 sa navyše pridáva možnosť uplatniť si daňový bonus na dieťa vo veku 6 – 15 rokov vo výške 1,7-násobku ZV. Táto suma sa od 1.1.2022 zvýši na 1,85-násobok ZV. Kvôli absencii údajov o konkrétnych odpracovaných mesiacoch rodičov, SIMTASK nedokáže určiť, ktorú výšku daňového bonusu si oprávnené osoby uplatnili, keď sa výška menila v priebehu roka. Z tohto

⁹ Dieťa sa považuje za nezaopatrené podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa.

dôvodu SIMTASK simuluje tú výšku daňového bonusu, ktorá bola platná prevažujúcu časť roka. Dvojnásobný daňový bonus na dieťa vo veku do 6 rokov sa teda simuluje už pre celý rok 2019. Pre rok 2021 je simulovaný legislatívny stav platný k 1.1.2021. Tretia úroveň daňového bonusu platná od 1.7.2021 je zapracovaná do modelu až od roku 2022. Z technického hľadiska, SIMTASK simuluje dvojnásobný daňový bonus pre deti, ktoré v danom roku nedovŕšili 6 rokov a 1,85-násobný daňový bonus je simulovaný pre deti ktoré v danom roku dosiahli 6 rokov, ale ešte nedovŕšili 15 rokov.

Podľa platnej legislatívy si daňový bonus na dieťa môže uplatniť len jedna z oprávnených osôb. V SIMTASK-u predpokladáme, že úžitok z poberania daňového bonusu má celá rodina a nielen jednotliviec. V simulácii sa daňový bonus rozdeľuje oprávneným osobám v rodine pomerne podľa výšky ich príjmu (aj z dôvodu simulácií behaviorálnych efektov).

Zamestnanecká prémie

SIMTASK simuluje nárok na zamestnaneckú prémie zamestnanca. Nárok má zamestnanec, ktorý poberal zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti (pracovný pomer a dohoda o vykonaní práce) aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (MM) a poberal posudzované príjmy aspoň šesť kalendárnych mesiacov. Zároveň však platí podmienka, že zamestnanec nepoberal iné príjmy špecifikované v premennej *il_etc_con* (Tabuľka 1.2).

Zamestnanecká prémie sa vypočíta podľa vzorca:

- ak posudzované príjmy sú viac ako 6-násobok a menej ako 12-násobok minimálnej mzdy

$$ZP = \text{Sadzba dane (19 \%)} \cdot [\text{NČZD} - \text{ČZD z 12-násobku MM}]$$
- ak posudzované príjmy sú viac ako 6-násobok a menej ako 12-násobok minimálnej mzdy

$$ZP = \text{Sadzba dane (19 \%)} \cdot [\text{NČZD} - \text{ČZD z posudzovaných príjmov}]$$

Mechanizmus výpočtu zamestnaneckej prémie je v modeli simulovaný podľa aktuálne platnej legislatívy. Parametre systému sú však v rokoch 2019-2022 legislatívne nastavené tak, že nárok na zamestnaneckú prémie nemá žiaden zamestnanec a nástroj tak v súčasnosti neplní svoju úlohu.

Ďalšie daňové zvýhodnenia, ako zníženie základu dane o príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie (III. pilier), zníženie NČZD o zaplatené úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou alebo daňový bonus na zaplatené úroky pri úveroch na bývanie, nie sú v modeli SIMTASK z dôvodu absencie potrebných podkladových údajov simulované.

Tabuľka 1.14 Daň z príjmov fyzickej osoby

Premenná	Popis	Špecifikácia
tin_s	Daň z príjmov fyzickej osoby (konečná daňová povinnosť)	Súčet simulovanej dane zo závislej činnosti, SZČ a zrážkovej dane z úrokov (tini_s) a dividend (tind_s), znížená o daňové kredity: daňový bonus na dieťa (tintch_s) a zamestnaneckú prémie (tintce_s). Simulácia zohľadňuje vyplatenie (vrátenie) daňového bonusu na dieťa. Nie je zohľadnený daňový bonus na hypotéky.
tinp_s	Daň z príjmov	Simulovaná daňová povinnosť z príjmov zo závislej činnosti, SZČ a príjmov z prenájmu nehnuteľností.
tini_s	Daň z úrokov	Simulovaná ako zrážková daň z úrokov a dôchodkov z doplnkového dôchodkového sporenia vo výške 19 %.

tind_s	Daň z dividend	Simulovaná ako zrážková daň vo výške 7 %. V simulácii je daň priradená hlave rodiny.
tintatb_s	NČZD na daňovníka (predpis)	NČZD je pre daňovníka simulovaná z úhrnu príjmov zo závislej činnosti, z podnikania a SZČ. Zvlášť je simulované uplatnenie NČZD pre poberateľov starobných dôchodkov.
tintasp_s	NČZD na manžela/ku (predpis)	NČZD je simulovaná pre manžela/ku, ktorý je rodičom dieťaťa do 3 rokov alebo poberá príspevok na opatrovanie alebo je nezamestnaný alebo je invalidnou osobou.
tintcch_s	Daňový bonus na dieťa	Daňový bonus je simulovaný pre daňovníka s príjmami prevyšujúcimi 6-násobok minimálnej mzdy. V simulácii je bonus priradený partnerom proporcionálne podľa výšky príjmu. V rokoch 2019 až 2021 je simulovaný dvojnásobný daňový bonus pre deti, ktoré nedovърšili 6 rokov. V roku 2022 je simulovaná aj tretia úroveň daňového bonusu.
tintcee_s	Zamestnanecká prémie	V rokoch 2019-22 na zamestnaneckú prémie podľa nastavenia parametrov systému nemá nárok žiaden zamestnanec, modul na jej výpočet je však v modeli zachovaný.

1.4. Sociálne dávky

1.4.1. Štátne sociálne dávky (bchba_sk, bch_sk, bcc_sk)

Zo štátnych sociálnych dávok model SIMTASK simuluje príspevok pri narodení dieťaťa spolu s príplatkom k nemu, prídavok na dieťa spolu s príplatkom k nemu a rodičovský príspevok. Z dôvodu absencie potrebných údajov, SIMTASK nesimuluje príspevok na viac súčasne narodených detí, ktorým štát prispieva raz za rok na zvýšené výdavky vznikajúce v súvislosti s riadnou starostlivosťou o tieto deti. SIMTASK taktiež nesimuluje príspevok na pohreb.

Model SIMTASK simuluje *príspevok pri narodení dieťaťa* spolu s príplatkom k nemu (*bchba_s*). Príspevok je priradený matke dieťaťa vo veku do jedného roku. V prípade, že v databáze dieťa nemá určenú matku, príspevok je priradený otcovi dieťaťa. Výška príspevku závisí od poradia pôrodu a počtu narodených detí. Ak ide o dieťa narodené z prvého až tretieho pôrodu výška príspevku je 829,86 eur. Ak ide o dieťa narodené zo štvrtého a ďalšieho pôrodu výška príspevku je 151,37 eur. Suma príspevku sa zvyšuje o ďalších 75,69 eura na každé dieťa, ak sa súčasne narodili dve deti alebo sa súčasne narodilo viac detí. Model SIMTASK neumožňuje simulovať príspevok pri narodení v prípadoch, keď sa dieťa nedožilo 28 dní.

Model SIMTASK simuluje *prídavok na dieťa* spolu s jednorazovým prídavkom na dieťa a s príplatkom k prídavku na dieťa (*bch_s*). Prídavok je simulovaný pre rodinu s nezaopatreným dieťaťom. Podľa legislatívy nárok nevzniká rodičom tých vysokoškolských študentov, ktorí študujú externou formou. Z dôvodu nedostupnosti podkladových údajov, nie je možné v SIMTASK-u rozlišovať medzi externou a internou formou štúdia. V simuláciách je však možné vylúčiť z nároku na prídavok osoby, ktoré uviedli že aktuálne študujú na vysokej škole a zároveň uviedli iný aktuálny ekonomický status ako študent.

Od roku 2019 SIMTASK simuluje aj *jednorazový prídavok na dieťa* určený pre nezaopatrené dieťa, ktoré prvý krát nastúpilo do prvého ročníka základnej školy. Nárok na tento prídavok SIMTASK simuluje tým osobám, ktoré žijú v domácnosti z nezaopatreným dieťaťom, ktoré má v septembri daného roku od 6 do 7 rokov.

V roku 2021 je súčasťou simulácie v SIMTASKu aj *jednorazové opatrenie* na pomoc rodinám zavedené v súvislosti s pandémiou koronavírusu. Suma prídavku na dieťa sa za september 2021 zvýšila o 74,50 eura na nezaopatrené dieťa, ktoré do konca septembra 2021 bolo mladšie ako 18 alebo dovŕšilo 18 rokov veku. Nárok na zvýšenie nevzniklo na nezaopatrené dieťa, na ktoré vznikol nárok na jednorazové zvýšenie pomoci v hmotnej núdzi (opatrenie z dôvodu pandémie koronavírusu).

Príplatok je simulovaný v prípade, že na dieťa, na ktoré sa poberá prídavok, sa neuplatňuje daňový bonus a zároveň oprávnená osoba je poberateľom dôchodku (starobného, predčasného starobného, invalidného alebo výsluhového). Splnenie podmienok nároku na *príplatok k prídavku* sa sleduje u oprávnenej osoby a súčasne aj u ďalšej fyzickej osoby, ktorá si môže uplatniť daňový bonus, t.j. u druhého rodiča, druhého náhradného rodiča alebo u manžela rodiča, ktorý nie je rodičom nezaopatreného dieťaťa, ak žijú s nezaopatreným dieťaťom v domácnosti. SIMTASK na základe informácie o mesiaci narodenia dieťaťa simuluje presný počet mesiacov nároku na prídavok na dieťa. Prídavok je priradený hlave rodiny (jeden z rodičov alebo plnoleté nezaopatrené dieťa v prípade absencie rodičov). Suma prídavku a príplatku k prídavku na dieťa sa upravuje vždy k 1. januáru kalendárneho roka koeficientom, ktorým sa upravili sumy životného minima.

SIMTASK simuluje *rodičovský príspevok* pre rodiny s dieťaťom vo veku do 3 rokov (*bcc_s*). Z dôvodu, že databáza neposkytuje informácie o zdravotnom stave detí, SIMTASK nesimuluje rodičovský príspevok pre rodiny s dieťaťom s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ktorý môže byť podľa legislatívy poskytovaný do veku 6 rokov dieťaťa. Sumy rodičovského príspevku sú v rokoch 2019-22 stanovované každoročne opatrením, ktoré vydáva Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a sú zvyšované o rast životného minima.

Od roku 2020 sú zavedené dve úrovne rodičovského príspevku. Ak sa oprávnenej osobe, ktorá o rodičovský príspevok požiadala, pred vznikom nároku na rodičovský príspevok vyplácalo materské, má podľa legislatívy nárok na vyššiu sumu príspevku. Podkladová databáza neposkytuje informácie o tom, či bolo rodičom dieťaťa vyplácané materské (okrem príjmového referenčného obdobia). Nárok na vyššiu sumu rodičovského príspevku preto simulujeme za zjednodušujúcich predpokladov. Vyššiu sumu príspevku priradíme tým rodičom, ktorí uviedli príjem z materského (keďže dávky a príspevky simulujeme po mesiacoch, v jednom roku môže mať osoba príjem materského a následne niekoľko mesiacov poberať rodičovský príspevok) alebo ak uviedli, že počas svojej pracovnej histórie pracovali aspoň 9 mesiacov.¹⁰ Doplňujúcou podmienkou sme vylúčili z poberania vyššieho rodičovského príspevku skupinu tých, ktorí uviedli že pracovali viac ako 9 mesiacov, v danom roku sa im narodilo dieťa a zároveň nepoberali materské.

Mesačná výška príspevku sa zvyšuje o 25 % na každé dieťa, ktoré sa narodilo súčasne. Na základe informácie o mesiaci narodenia dieťaťa v databáze, SIMTASK umožňuje simulovať presný počet mesiacov nároku na rodičovský príspevok, pričom sa zohľadňuje aj obdobie poberania

¹⁰ Nárok na materské vzniká zamestnancovi, ktorý bol nemocensky poistený najmenej 270 dní v posledných dvoch rokoch pred narodením dieťaťa.

materskej. Rodičovský príspevok je priradený matke. SIMTASK neumožňuje simulovať zníženie príspevku o 50 % v prípade, že sa oprávnená osoba riadne nestará o dieťa.

V roku 2020 sa zaviedol tzv. pandemický rodičovský príspevok, ktorý predlžuje nárok na rodičovský príspevok ak počas krízovej situácie dieťa dosiahlo 3 resp. 6 rokov a rodič by inak stratil nárok na štandardný rodičovský príspevok a naďalej nemá príjem zo zamestnania či z podnikania. Pandemický rodičovský príspevok bol vyplácaný až do konca roku 2021. Z dôvodu, že opatrenie sa týka iba vybraných rodičov, ktorí nemôžu alebo nechcú nastúpiť do zamestnania, o ktorých nemáme v databáze informáciu, SIMTASK nesimuluje pandemický rodičovský príspevok.

Tabuľka 1.15 Štátne sociálne dávky

Premenná	Popis	Špecifikácia
bchba_s	Príspevok pri narodení dieťaťa a príplatok k nemu	Príspevok je simulovaný pre rodinu s dieťaťom do 1 roku, výška závisí od poradia pôrodu a počtu narodených detí. Suma sa zvyšuje o 0,5 násobok príspevku pre každé súčasne narodené dieťa.
bch_s	Prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa	Prídavok je simulovaný pre rodinu s nezaopatreným dieťaťom, počet mesiacov nároku na dávku zohľadňuje presný vek dieťaťa. Príplatok je simulovaný ak sa na dieťa neuplatňuje daňový bonus a zároveň oprávnená osoba poberá dôchodok. Príspevok je priradený matke. Od roku 2019 je súčasťou simulácie aj jednorazový prídavok na dieťa určený pre nezaopatrené dieťa, ktoré prvý krát nastúpilo do prvého ročníka základnej školy.
bcho_s	Jednorazový „pandemický“ prídavok	V roku 2021 je súčasťou simulácie jednorazový prídavok na nezaopatrené dieťa do 18 rokov (pandemická pomoc rodinám) vo výške 74,50 eur.
bcc_s	Rodičovský príspevok	Príspevok je simulovaný pre rodinu s dieťaťom do 3 rokov, počet mesiacov nároku na dávku zohľadňuje presný vek dieťaťa aj obdobie poberania materskej dávky. Simulované sú dve úrovne príspevku, nárok na vyšší príspevok majú osoby, ktoré predtým poberali materské. Výška príspevku sa zvyšuje o 25 % na každé dieťa, ktoré sa narodilo súčasne. Príspevok je priradený matke.

1.4.2. Dávky sociálnej pomoci (bsa_sim)

Pomoc v hmotnej núdzi je v SIMTASK-u simulovaná za zjednodušujúcich predpokladov, ktoré sú formulované z dôvodu nedostupnosti potrebných údajov. Simulovaná je dávka v hmotnej núdzi a príspevky k nej (ochranný príspevok, aktivačný príspevok, príspevok na nezaopatrené dieťa, príspevok na bývanie). Nie je simulovaný osobitný príspevok a jednorazová dávka. Z dávok sociálnej pomoci model SIMTASK nesimuluje dotácie na stravu a školské potreby pre deti v hmotnej núdzi.

Pomoc v hmotnej núdzi

Nárok na pomoc v hmotnej núdzi sa posudzuje na úrovni domácnosti, ktorú tvoria spoločne posudzované fyzické osoby a nárok na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi vzniká, ak suma nárokov je vyššia ako posudzovaný príjem členov domácnosti. Okruh posudzovaných osôb pre účely simulácie dávky v hmotnej núdzi je v SIMTASK-u simulovaný ako *tu_bsa_sk* (definícia v odseku 1.2.2).

Posudzovaný príjem pre nárok na pomoc v hmotnej núdzi

Pri posudzovaní nároku na pomoc v hmotnej núdzi sa podľa legislatívy posudzuje príjem, majetok a možnosti uplatnenia nárokov členov domácnosti. V SIMTASK-u je možné posudzovať iba príjem členov domácností, informácie o majetku databáza SILC neobsahuje. *Posudzovaný príjem* je definovaný ako súčet príjmov, ktoré sú predmetom dane z príjmu (po odpočítaní zdravotných a sociálnych odvodov a dane z príjmov fyzických osôb) a príjmov od dane oslobodených (*il_bsa_ay*, Tabuľka 1.3). Príjem študentov sa do posudzovaného príjmu započítava len ak ich celoročný príjem je vyšší ako 3-násobok životného minima (zmena platná od 1.4.2019). Ako príjem sa neposudzuje 25 % príjmu zo závislej činnosti (po odpočítaní odvodov a DPFO), alebo obdobného príjmu zo zahraničia¹¹, 25 % starobného dôchodku (suma zvýšená o 1 % ak posudzovaná osoba pracovala viac ako 25 rokov), 25 % materského, invalidného dôchodku, sirotského dôchodku, vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku ak vdova alebo vdovec dovŕšil dôchodkový vek, do príjmov sa nezapočítava daňový bonus. Ak sa členovi domácnosti poskytuje osobitný príspevok, tak 50 % jeho príjmu z pracovnej činnosti alebo obdobného príjmu zo zahraničia sa neposudzuje. Legislatíva špecifikuje aj ďalšie položky, ktoré SIMTASK z dôvodu nedostupnosti údajov v podkladovej databáze neumožňuje zohľadniť.

Suma nárokov na jednotlivé dávky závisí od zloženia posudzovanej domácnosti ako aj od skutočností, či sa posudzované osoby zapojili do aktivačných prác a či nastali skutočnosti pre zníženie základnej dávky.

Základná dávka (*bsaoo_s*) je v SIMTASK-u pridelená v plnej výške osobám, ktoré majú nárok na aktivačný príspevok alebo ochranný príspevok, odpracovali týždenne viac ako 8 hodín, študujú na VŠ, sú rodičmi dieťaťa do 3 rokov alebo osamelými rodičmi dieťaťa do 6 rokov. Ostatným sa základná dávka znižuje. Penalizácia (*bsaopen_s*) je simulovaná vo výške 10/12 celoročnej základnej dávky, keďže zníženie dávky sa prvýkrát skúma za kalendárny mesiac nasledujúci po uplynutí dvoch kalendárnych mesiacov, v ktorom vznikol nárok na pomoc v hmotnej núdzi.

Aktivačný príspevok

Skutočnosť, či sa osoba zapojí do aktivačných prác je subjektívnym rozhodnutím. SIMTASK pri simulácii aktivačného príspevku (*bsawk_s*) zohľadňuje podiel počtu poberateľov aktivačných príspevkov voči všetkým žiadateľom pomoci v hmotnej núdzi v danom roku pochádzajúci z administratívnych údajov. Pri simulácii sa vychádza z predpokladov, ktoré je možné uplatniť na základe údajov dostupných v podkladovej databáze. Aktivačný príspevok sa poskytuje v dvoch výškach, nárok na vyšší príspevok majú tí, ktorí majú príjem zo zamestnania aspoň vo výške minimálnej mzdy. Potenciálni poberatelia príspevku v dvojnásobnej výške sú v simulácii tí, ktorí spĺňajú uvedenú príjmovú podmienku. Z množiny ostatných potenciálnych poberateľov aktivačného príspevku sú najprv vylúčené osoby s nárokom na ochranný príspevok, neplnoleté osoby, osoby s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním, pracujúce v zamestnaní viac ako 37 hodín týždenne, poberajúce príspevky na aktivačnú činnosť z úradu práce alebo osoby vyhlasujúce o sebe, že sú neaktívne. Následne je náhodným výberom označený taký počet potenciálnych poberateľov aktivačného príspevku v rámci skupiny osôb s nárokom na pomoc v hmotnej núdzi, aby zostal zachovaný podiel vyplývajúci z administratívnych údajov.

Ochranný príspevok je poskytovaný osobám v troch sumách. Nárok na ochranný príspevok (*bsanw_s*) v najvyššej sume je simulovaný pre osoby, ktoré dosiahli vek potrebný na nárok na starobný dôchodok, poberatelia predčasného starobného dôchodku, osoby uvádzajúce vo

¹¹ Príjem zo zahraničia uvádzaný v databáze SILC považujeme za čistý príjem.

svojom statuse invaliditu alebo nespôsobilosť pracovať, ďalej osamelí rodičia s dieťaťom do veku 1 roku, a osoby poberajúce príspevok na opatrovanie. Nárok na ochranný príspevok v nižšej výške je simulovaný pre osoby uvádzajúce veľké obmedzenie aktivít z dôvodu zdravotných problémov a osoby uvádzajúce veľmi zlé všeobecné zdravie.¹² Najnižšia suma nároku na ochranný príspevok je simulovaná pre domácnosti s dieťaťom do veku 1 roku.

Nárok na *príspevok na nezaopatrované dieťa* (*bsacs_s*) je simulovaný pre domácnosť s dieťaťom vo veku povinnej školskej dochádzky, pridelený je na každé dieťa vo veku 6 až 16 rokov v domácnosti.

Nárok na *príspevok na bývanie* (*bsaho_s*) je simulovaný v plnej výške pre viacčlenné domácnosti, pre jednočlenné domácnosti je príspevok znížený. SIMTASK neumožňuje posúdiť či daná domácnosť uhrádza náklady spojené s bývaním, preto je nárok simulovaný pre všetky domácnosti.

Ak suma nárokov na dávku a príspevky k dávke je vyššia ako posudzovaný príjem členov domácnosti, SIMTASK simuluje poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi vo výške rozdielu medzi sumou nárokov a posudzovaným príjmom. Premenná pomoc v hmotnej núdzi (*bsa_s*) je pridelená osobe na čele domácnosti (hlave).

SIMTASK simuluje aj počet mesiacov, počas ktorých má domácnosť nárok na poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi. Zohľadňuje pritom skutočnosť, že osoba počas roka môže mať nárok na poberanie príjmov, ktoré sa vzájomne vylučujú (rodičovský príspevok, materské a dávka v nezamestnanosti). SIMTASK preto pristupuje k vzájomne sa vylučujúcim príjmom osobitne. Do posudzovaného príjmu ich nezahrnie naraz, ale pre každý príjem oddelene nasimuluje nárok na hmotnú núdzu. Vypočítanú pomoc v hmotnej núdzi následne uvažuje iba počas mesiacov poberania toho daného príjmu, kedy osoba padla do hmotnej núdze.

V roku 2021 model SIMTASK simuluje aj jednorazové zvýšenie pomoci v hmotnej núdzi o 333 eur na každé nezaopatrované dieťa, ktoré je členom rodiny v hmotnej núdzi. Opatrenie je súčasťou sociálnej pomoci v období pandémie COVID-19 a týka sa domácností, ktoré sa dostali do hmotnej núdze v období pandémie (marec 2020 až apríl 2021). V simulácii je využitý zjednodušujúci predpoklad, že jednorazová suma môže byť vyplatená každej domácnosti s nezaopatreným dieťaťom, ktorej bol v roku 2021 simulovaný nárok na pomoc v hmotnej núdzi. Následne sú z množiny rodín poberajúcich dávku v hmotnej núdzi náhodným výberom určené rodiny, ktorým je priradený príplatok. Rodiny sú určené tak, aby zostal zachovaný podiel počtu detí, ktorým bol vyplatený príspevok, voči celkovému počtu detí v hmotnej núdzi vyplývajúci z administratívnych údajov (podiel má hodnotu 0,23).

Tabuľka 1.16 Pomoc v hmotnej núdzi

Premenná	Popis	Špecifikácia
bsaoo_s	Dávka v hmotnej núdzi	Nárok na základnú dávku je v plnej výške priznaný osobám, ktoré majú nárok na aktivačný príspevok alebo ochranný príspevok, odpracovali týždenne viac ako 8 hodín, študujú na VŠ, sú rodičmi dieťaťa do 3 rokov alebo osamelými rodičmi dieťaťa do 6 rokov.

¹² Na účely Zákona o pomoci v hmotnej núdzi č. 417/2013 Z.z., sa za nepriaznivý zdravotný stav fyzických osôb považuje choroba, úraz alebo karanténne opatrenie, pre ktoré je fyzická osoba uznaná ošetrovujúcim lekárom za dočasne práceneschopného na viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní.

bsaopen_s	Penalizácia	Nárok na základnú dávku je odobratý osobám, ktorým nie je priznaný nárok na plnú výšku dávky.
bsacs_s	Príspevok na nezaopatrené dieťa	Nárok na príspevok je simulovaný na každé dieťa vo veku 6 až 16 rokov v domácnosti.
bsaho_s	Príspevok na bývanie	Nárok na príspevok je simulovaný pre jednočlenné domácnosti a viacčlenné domácnosti.
bsanw_s	Ochranný príspevok	Nárok na príspevok v plnej výške je simulovaný pre osoby, ktoré dosiahli vek potrebný na nárok na starobný dôchodok, poberajúce predčasný starobný dôchodok, osoby uvádzajúce vo svojom statuse invaliditu alebo nespôsobilosť pracovať, ďalej osamelí rodičia s dieťaťom do veku 1 roku, a osoby poberajúce príspevok na opatrovanie. Nárok na znížený ochranný príspevok je simulovaný pre osoby uvádzajúce veľké obmedzenie aktivít z dôvodu zdravotných problémov a osoby uvádzajúce veľmi zlé všeobecné zdravie. Nárok na špeciálny ochranný príspevok je simulovaný pre domácnosti s dieťaťom do veku 1 roku.
bsawk_s	Aktivačný príspevok	Z nároku na príspevok sú vylúčené osoby s nárokom na ochranný príspevok, neplnoleté osoby, osoby s dosiahnutým VŠ vzdelaním, zamestnaní viac ako 37 hodín týždenne, poberajúce príspevky na aktivačnú činnosť a ekonomicky neaktívne osoby. Následne je náhodným výberom priznaný nárok na aktivačný príspevok toľkým osobám s nárokom na pomoc v hmotnej núdzi, aby podiel zodpovedal administratívnym údajom.
bsa_s	Dávky pomoci v hmotnej núdzi spolu	Výška pomoci v hmotnej núdzi definovaná ako rozdiel sumy nárokov na dávku a príspevky k nej a posudzovaným príjmom členov domácnosti.
bsadcho_s	Jednorazový „pandemický“ príspevok	V roku 2021 je súčasťou aj jednorazový príspevok 333 eur ako pomoc rodinám, ktoré sa dostali do hmotnej núdze v období pandémie koronavírusu.

Poznámka: Hodnoty jednotlivých príspevkov sú uvedené v časti *Parametre daňovo-odvodového a sociálneho systému*.

1.4.3. Dávky sociálneho zabezpečenia (bunct_sk, bma_sk)

Z dávok sociálneho poistenia model SIMTASK simuluje za zjednodušujúcich predpokladov len dávku v nezamestnanosti a tehotenské. Keďže podkladová databáza neobsahuje informáciu o pracovnej histórii jednotlivcov, nie je možné simulovať ani jeden z dôchodkov (starobných, invalidných, pozostalostných). Model tiež nesimuluje dávky vyplácané z fondu nemocenského poistenia (nemocenské, ošetrovné, materské, vyrovnávaciu dávku), úrazové dávky a dávky garančného poistenia.

Model SIMTASK neumožňuje simulovať samotnú výšku *materského*, nakoľko nie sú k dispozícii údaje o predchádzajúcich príjmoch osoby. Údaje však umožňujú presnú simuláciu dĺžky poberania materského na základe uvedeného mesiaca narodenia dieťaťa (*bmamy_s*). Na

materskú dovolenku môže ísť matka 6 až 8 týždňov pred pôrodom a celková dĺžka poberania materského nemôže presiahnuť 34 týždňov. Pre osamelé matky a matky dvojčiek je umožnené poberať materské o pár týždňov dlhšie. Dĺžka poberania materského je v simulácii prepočítaná na celé mesiace. Materské sa zväčša priradí matke, ak je prítomná v domácnosti. V súčasnosti model nepredpokladá poberanie materského otcom na dieťa, na ktoré si už predtým uplatnila materské matka.

Tehotenské (bpa_s) je nová dávka nemocenského poistenia poskytovaná od 1.4.2021. Vypláca sa od 27. týždňa tehotenstva a podmienky nároku sú v zásade rovnaké ako pri nároku na materské. Aj v tomto prípade teda chýbajú údaje o predchádzajúcich príjmoch osoby. Využil sa preto fakt, že tehotenské má rovnaký vymeriavací základ ako materské a vymeriavací základ sa vypočítal implicitne z uvedenej materskej v databáze. Na takto vypočítaný vymeriavací základ sa aplikovala dolná a horná hranica podľa legislatívy. SIMTASK simuluje tehotenské na mesačnej báze na rozdiel od legislatívy, ktorá určuje tehotenské na dennej báze. Prijal sa preto predpoklad o priemernej dĺžke poberania tehotenského v dĺžke 3,5 mesiaca.

Nárok na tehotenské je simulované za zjednodušených predpokladov. Nárok má každý, kto uviedol poberanie materskej. Dôsledkom tohto predpokladu je, že tehotenské simulujeme aj matkám, ktorým sa narodilo dieťa ešte v predchádzajúcom roku ako referenčný a materské im len dobieha. Na druhej strane, týmto zjednodušujúcim predpokladom nesimulujeme tehotenské matkám, ktoré sú už po 27. týždni tehotenstva ale ešte sa im nenarodilo dieťa a nepoberajú materské.

Dávka v nezamestnanosti (bunct_s) je simulovaná za zjednodušujúcich predpokladov. Podľa platnej legislatívy má nárok na dávku v nezamestnanosti osoba, ktorá v posledných štyroch rokoch platila poistenie v nezamestnanosti najmenej dva roky. Keďže informácia o dĺžke poistenia v nezamestnanosti nie je v databáze k dispozícii predpokladá sa, že tí, ktorí v databáze uviedli poberanie dávky v nezamestnanosti, túto podmienku v predchádzajúcich rokoch splnili. Tí, ktorí sa v databáze označili za aktuálne nezamestnaných, avšak nepoberajú dávku v nezamestnanosti, podmienku poistenia v nezamestnanosti nespĺnili. U zamestnaných osôb sa predpokladá, že v priebehu predchádzajúcich štyroch rokov platili poistné na poistenie v nezamestnanosti podľa pomeru odpracovaných mesiacov k neodpracovaným mesiacom v aktuálnom roku.

Podobne, aj výška vymeriavacieho základu pre účely určenia výšky dávky v nezamestnanosti je simulovaná za zjednodušujúcich predpokladov. Osobám v databáze označených za nezamestnaných a poberajúcich dávku v nezamestnanosti je priradený vymeriavací základ vo výške v databáze uvedeného príjmu z predchádzajúcich období. Osobám nezamestnaným, avšak nepoberajúcich dávku v nezamestnanosti, je priradený vymeriavací základ vo výške predikovanej mzdy (premenná *yivwg*). U osôb, v databáze označených za zamestnaných, je vymeriavací základ simulovaný z údajov o príjme zo zamestnania v aktuálnom referenčnom období, pričom je ohraničený maximálnym vymeriavacím základom.

Predikovaná hodinová hrubá mzda (*yivwg*) je odhadnutá Heckmanovým selekčným modelom pre všetkých jednotlivcov vo veku 15-65 rokov, samostatne pre mužov a ženy na základe individuálnych charakteristík (vek, vzdelanie, pracovná história), rodinných charakteristík (počet členov rodiny, detí, príjmy ostatných členov) a charakteristík trhu práce (regionálna miera nezamestnanosti).

Dĺžka podporného obdobia je štandardne maximálne 6 mesiacov. V rokoch 2020 a 2021 sa v čase krízovej situácie spojenej s pandémiou podporné obdobie predlžovalo. V roku 2020 sa štyri krát

predĺžilo o 1 mesiac. To znamená, že do apríla bolo 6 mesiacov, v máji 7, v júni 8, v júli 9 a v auguste 10 mesiacov. Od septembra opäť 6 mesiacov. V roku 2021 bolo v marci predĺžené podporné obdobie o 2 mesiace, najdlhšie však do 31. mája 2021. Toto predĺženie sa týkalo aj tých uchádzačov o zamestnanie, ktorým podporné obdobie skončilo pred 19. marcom 2021. V simuláciách bol použitý vážený priemer dĺžky podporného obdobia platného v jednotlivých mesiacoch rokov 2020 a 2021. Po zaokrúhlení sa teda v simuláciách uvažovalo podporné obdobie v rokoch 2020 a 2021 v dĺžke 7 mesiacov.

Výška dávky v nezamestnanosti je následne priradená osobám spĺňajúcim nárok, vo výške 50 % z vymeriavacieho základu počas podporného obdobia.

Model SIMTASK nesimuluje možnosť jednorazového vyplatenia 50 % dávky v nezamestnanosti po vyradení z evidencie za zostávajúcu časť podporného obdobia.

Tabuľka 1.17 Dávky sociálneho poistenia

Premenná	Popis	Špecifikácia
bunct_s	Dávka v nezamestnanosti	Nárok na dávku je simulovaný za zjednodušených predpokladov uvedených v texte. Zároveň, poberateľ musí mať aspoň 16 rokov, nesmie poberať materskú, rodičovský príspevok ani starobný dôchodok. Mesačná výška dávky je 50 % z vymeriavacieho základu, ktorý je simulovaný za zjednodušených predpokladov uvedených v texte.
bpa_s	Tehotenské (od 1.4.2021)	Vymeriavací základ je simulovaný implicitne z výšky materskej, keďže majú rovnaký vymeriavací základ. Výška tehotenského je následne 15 % z VZ. Nárok na tehotenské je simulovaný pre každú osobu, ktorá poberá materské.

2. DÁTA

Mikrosimulačný model SIMTASK pracuje s údajmi z výberového zisťovania SK-SILC. Údaje zo vstupnej databázy sú v niekoľkých krokoch upravované. V prvom kroku je databáza upravená tak, aby bola pripravená na prácu v programe STATA. Ak vo vstupnej databáze údaje nezodpovedajú aktuálnemu roku, ktorého daňový a sociálny systém má byť modelom simulovaný, peňažné premenné sú príslušne upravené (indexované) podľa oficiálnych prognóz rastov premenných. Táto úprava nezachytáva demografické zmeny, zmeny na trhu práce a zmeny v príjmovej distribúcii medzi rokmi. Preto je súčasťou prípravy podkladových údajov do modelu aj vytvorenie vlastných štatistických váh, ktoré zabezpečujú reprezentatívnosť simulovaných výsledkov podľa týchto kritérií pre celé Slovensko.

2.1. Podkladová databáza

SIMTASK využíva údaje z výberového Zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností (Survey on Income and Living Conditions, EU-SILC). Zisťovanie je realizované každoročne Štatistickým úradom SR od roku 2005 podľa jednotnej medzinárodnej metodiky. SK-SILC je označenie slovenskej verzie databázy EU-SILC, s ktorou pracuje SIMTASK. Táto verzia databázy je rozšírená o špecifické premenné, najmä v oblasti príjmov zo štátnych sociálnych dávok. Cieľom zisťovania je získať informácie o rozdelení príjmov domácností, o

úrovni a štruktúre chudoby a o sociálnom vylúčení na Slovensku. Aktuálna databáza (zodpovedajúca príjmovému referenčnému roku 2019) zahŕňa informácie o približne 14 000 jednotlivcoch žijúcich v takmer 5 600 domácnostiach. Databáza obsahuje socio-demografické charakteristiky jednotlivcov (vek, pohlavie, vzdelanie, rodinný stav, zdravotný stav), ich status na trhu práce (zamestnanec, SZČO, nezamestnaný, dôchodca, študent) a najmä podrobnú štruktúru ich pracovných aj nepracovných príjmov, vrátane sociálnych dávok a dôchodkov. Informácie o domácnostiach zahŕňajú napríklad vzťahy medzi členmi (manžel/ka, partner/ka, deti) alebo kraj bydliska. Podkladová databáza je reprezentatívna za celú slovenskú populáciu.

Demografické a sociálne charakteristiky osôb v databáze sa väčšinou vzťahujú k obdobiu, kedy boli údaje zbierané (rok t), kým údaje ohľadom ich príjmov sú zbierané za príjmové referenčné obdobie (rok $t-1$). Všetky peňažné premenné sú v podkladovej databáze využívané modelom SIMTASK uvádzané ako mesačné priemerné hodnoty (ročné hodnoty z pôvodnej SK-SILC databázy vydelené číslom 12). V simuláciách sa predpokladá, že príjem je rovnomerne rozdelený počas roku. Pre niektoré činnosti sú v údajoch uvádzané počty mesiacov ich vykonávania, v týchto prípadoch sa informácia využíva na spresnenie simulácií. K dispozícii sú napríklad informácie o počte mesiacov strávených ako zamestnanec (plný/čiastočný úväzok), SZČO, nezamestnaný, poberateľ starobného dôchodku, invalidná osoba nespôsobilá pracovať, študent, osoba v domácnosti a podobne.

Pri premennej príjem zo zamestnania je potrebné spomenúť niekoľko limitov, ktoré ovplyvňujú výsledky simulácií, najmä simulovaný agregátny objem odvodov a dane z príjmu.

- 1) V SILC-u nie je k dispozícii informácia o zdroji príjmu zo zamestnania. Podľa platnej metodiky respondenti do tejto kategórie nahlasujú svoj pracovný príjem, ak pracujú v zahraničí. V databáze nie je k dispozícii žiadna informácia o tom, koľko respondentov má pracovný príjem zo zahraničia, v simuláciách je zdaňovaný a zodvodňovaný ako domáci príjem. V podkladovej databáze existuje premenná príjem zo zahraničia, podľa metodiky však ide o nepracovný príjem.
- 2) Špeciálnou kategóriou sú príslušníci silových zložiek (armáda, polícia, informačná služba), colníci, hasiči, záchranári, ktorí tiež uvádzajú svoj príjem v rámci premennej príjem zo zamestnania. V databáze ich nie je možné identifikovať¹³. Podľa oficiálnych údajov ide v roku 2019 približne o 48 000 osôb. Tieto zložky majú svoj vlastný systém a sadzby sociálnych odvodov, ktoré neodvádzajú do Sociálnej poisťovne. Štandardným spôsobom však platia odvody do zdravotných poisťovní a odvádzajú daň z príjmu. V simuláciách modelu SIMTASK sa predpokladá, že všetky osoby s pracovným príjmom odvádzajú sociálne odvody do Sociálnej poisťovne.
- 3) V SILC-u, rovnako ako aj v ďalších výberových zisťovaniach, nie sú reprezentatívne zastúpení nízko príjmoví a taktiež vysoko príjmoví jednotlivci. Týka sa to rôznych druhov zdaniteľných príjmov, avšak pre simulácie dane z príjmu a odvodov je najdôležitejšia reprezentatívnosť príjmov zo zamestnania. Tento problém čiastočne riešime re-kalibráciou štatistických váh (podrobnejšie v častiach *Kalibračné kategórie* a *Vytváranie nových váh*).

V podkladovej databáze robíme viacero kontrol konzistentnosti uvádzaných údajov. Naším cieľom je, aby zásahy do vstupných údajov boli minimálne. Individuálne posudzujeme neobvykle vysoké hodnoty dôchodkov a dávok. Ak je uvádzaný nenulový počet mesiacov

¹³ V SILC-u je k dispozícii premenná zamestnanie podľa klasifikácie ISCO-o8. Na úrovni 2-miestneho kódu obsahuje informácie len o príslušníkoch armádnych síl.

poberania nejakého druhu príjmu a zároveň daný príjem nie je uvedený, počet mesiacov nulujeme. Kontrolujeme, aby rodinné vzťahy v rámci domácnosti boli logické, a ak logická oprava nie je možná, rodinné väzby nulujeme. V databáze neuvažujeme deti, ktoré sa narodili po príjmovom referenčnom období, ale v pôvodnej SK-SILC databáze sa nachádzajú.

Okrem premenných, ktorých zdrojom je výberové zisťovanie SILC, súčasťou podkladovej databázy sú aj ďalšie simulované premenné. Náhodným výberom z rovnomerného rozdelenia je simulovaná pravdepodobnosť poberania aktivačného príspevku v rámci pomoci v hmotnej núdzi a pravdepodobnosť účasti v 2. pilieri dôchodkového sporenia.

2.2. Indexácia premenných

Ak existuje časová nekonzistencia medzi simulovaným obdobím daňovo-odvodového a sociálneho systému a príjmovým referenčným rokom v podkladovej databáze, premenné indexujeme (násobíme rastovým faktorom). Databáza SK-SILC je k dispozícii väčšinou s časovým oneskorením 1,5-2 roky oproti aktuálnemu roku. Keďže najčastejšie sú modelom simulované zmeny voči aktuálnemu stavu, respektíve plánované (budúce) zmeny systému, indexáciu je potrebné využívať často. Indexáciou sú vo vstupnej databáze upravované príjmové premenné, nesimulované modelom. V prípade modelom simulovaných premenných platí, že ak je potrebné využiť ako vstup premennú, ktorá je k dispozícii v údajoch a zároveň je simulovaná, vo výpočtoch bude použitá simulovaná hodnota premennej. Charakteristiky populácie, ako napríklad vek jednotlivcov, ich status na trhu práce alebo štruktúra rodín, sú pri indexácii považované za fixné a nie sú upravované.

Pojmom indexačný faktor označujeme zmenu (rast) hodnoty peňažnej premennej medzi príjmovým referenčným obdobím a simulovaným obdobím. Používame niekoľko rôznych indexačných faktorov, ktoré sú aplikované v závislosti od druhu peňažnej premennej. Napríklad pracovné príjmy sú indexované rastom nominálnych miezd, väčšina dôchodkov podľa ich priemerného rastu, nepeňažné príjmy podľa CPI. Platné životné minimum a štátne sociálne dávky (príspevok pri narodení dieťaťa, prídavok na dieťa a rodičovský príspevok) sú indexované rastom ich hodnoty. Podľa potreby sa pri výpočte indexačných faktorov využívajú prognózované hodnoty. Zoznam indexovaných premenných spolu so špecifikáciou indexačných faktorov je uvedený v Prílohe v Tabuľka 4.9.

Z dôvodu rastu objemu výdavkov nesimulovaných premenných ošetrovné a nemocenské v dôsledku pandémie koronavírusu COVID-19 sa v roku 2020 a 2021 použili špeciálne indexačné faktory pre spomenuté dávky. Rast ošetrovného a nemocenského sa určil na základe údajov z Výboru pre daňové prognózy z februára 2022.

2.3. Štatistické váhy

Súčasťou databázy SK-SILC sú aj štatistické váhy. Cieľom váh je zabezpečiť, aby databáza správne reprezentovala demografické a ekonomické štatistiky celej krajiny v danom čase. Váhy sú integrované (rovnaká váha platí pre jednotlivca aj domácnosť) a kalibrované (agregované sumy vybraných kategórií v databáze sa rovnajú externým oficiálnym štatistikám). Pri kalibrácii váh ŠÚ SR celkovo uvažuje 21 kategórií demografických charakteristík a charakteristík trhu práce (podrobnosti uvádza Tabuľka 2.1).

Pri príprave podkladovej databázy do mikrosimulačného modelu SIMTASK vytvárame vlastné štatistické váhy, ktoré sú integrované a kalibrované podľa nami definovaných kalibračných kritérií. Prekalibrovanie a vytvorenie nových štatistických váh umožňuje zachytiť zmeny v demografickej a príjmovej štruktúre populácie. Re-kalibrácia váh je v tomto zmysle doplnkom k indexácii premenných, keďže indexácia nezachytáva zmeny v demografii a príjmovej distribúcii. Vhodný výber kalibračných kategórií nových váh spolu v kombinácii s indexáciou premenných umožňuje dosiahnuť presnejšie výsledky simulácií daňového a sociálneho systému.¹⁴

2.3.1. Kalibračné kategórie

Štatistické váhy použité v databáze modelu SIMTASK zohľadňujú väčší počet kalibračných kategórií (aktuálne 27) v porovnaní s pôvodnými váhami ŠÚ SR v rámci databázy SILC. Pridali sme kalibračné kategórie, ktoré berú do úvahy distribúciu príjmov zamestnancov a rozdielnym spôsobom sme rozdelili vekové kohorty populácie (Tabuľka 2.1). Detailná definícia jednotlivých kalibračných kategórií v databáze SILC a v administratívnych údajoch je uvedená v prílohe v časti 4.3.1. Pri viacerých kalibračných kategóriách sa využívajú odlišné externé štatistiky (napr. počet SZČO, počty členov domácností) v porovnaní s kalibráciou ŠÚ SR.

Tabuľka 2.1 Porovnanie kalibračných kategórií štatistických váh

Typ kalibračnej kategórie	Pôvodné kalibračné kategórie váh SK-SILC podľa ŠÚ SR	Kalibračné kategórie váh podkladovej databázy pre SIMTASK	Zdroj externých štatistík pre váhy v modeli SIMTASK
Počet členov domácnosti	1-členná 2-členná 3-členná 4-členná 5 a viacčlenná	1-členná 2-členná 3-členná 4-členná 5 a viacčlenná	Vlastná prognóza na základe SODB 2011 a prognóz Infostatu (vysvetlenie v texte)
Vekové kohorty (v rokoch) v kombinácii s pohlavím*	0 - 15 (M/Ž) 16 - 25 (M/Ž) 26 - 45 (M/Ž) 46 - 55 (M/Ž) 56 - 65 (M/Ž) > 66 (M/Ž)	< 1 1 - 3 4 - 16 17 - 24 (M/Ž) 25 - 45 (M/Ž) 46 - dôch. vek (M/Ž)	Demografické bilancie obyvateľstva (ŠÚ SR)
Status na trhu práce	zamestnaní nezamestnaní SZČO dôchodcovia	zamestnaní nezamestnaní SZČO osoby poberajúce starobný dôchodok	VZPS VZPS Daňové prizn. FO Sociálna poisťovňa
Príjmové kategórie	-	9 príjmových kategórií**	Sociálna poisťovňa
Spolu kategórií	21	27	

Poznámka: * M/Ž označuje, že veková kohorta je delená podľa pohlavia. VZPS – výber. zisťovanie pracovných síl.

** Pri kalibrácii váh z databázy SILC s príjmovým referenčným rokom 2019 uvažujeme 9 kategórií, 1. a 2. príjmový decil bol zlúčený.

Pre presnejšie simulácie rodinných dávok je cieľom mať čo najpresnejšie reprezentované počty detí vo veku do 1 roku (príspevok pri narodení dieťaťa, materské) a do 3 rokov (rodičovský

¹⁴ Podrobnejšie v našej štúdií Siebertova Z, Svarda N and Valachyova J (2016) [‘Improving the Validity of Microsimulation Results: Lessons from Slovakia’](#), International Journal of Microsimulation, 9(2), 77-105.

príspevok), pričom u detí neuvažujeme delenie podľa pohlavia. Hornú hranicu najvyššej vekovej kategórie nastavujeme zvlášť pre mužov a ženy podľa priemerného dôchodkového veku.

V prípade kategórie počtu členov domácnosti využívame nami prognózované hodnoty ako externú štatistiku pre kalibráciu. Základnou jednotkou zisťovania SILC je hospodáriaca domácnosť a jediný oficiálny údaj ohľadom počtu jednotlivých typov (podľa počtu členov) týchto domácností v čase písania tohto dokumentu je dostupný zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Táto štatistika je zatiaľ využívaná ŠÚ SR pri kalibrovaní váh aj v súčasnosti, hodnoty v jednotlivých rokoch nie sú menené. Aktuálnejšie údaje ohľadom vývoja počtu domácností podľa počtu jej členov sú dostupné pre cenové domácnosti na základe prognóz INFOSAT-u pre roky 2015, 2020 a 2025. V našom prístupe sme na základe prognózovaného vývoja lineárnou interpoláciou odhadli počty jednotlivých typov cenových domácností v rokoch 2015-2022. Počty hospodáriacich domácností v jednotlivých rokoch sme následne upravili o rovnakú mieru rastu akou rástol počet cenových domácností.

Externú štatistiku pre kalibráciu kategórie status na trhu práce skladáme z rôznych zdrojov. Počet dôchodcov je určený z údajov Sociálnej poisťovne podľa počtu vyplatených dávok starobných dôchodkov. Počet SZČO je určený z počtu osôb, ktoré uviedli kladný príjem z podnikania alebo inej SZČ v daňovom priznaní. Počet zamestnaných a nezamestnaných je daný z výberového zisťovania pracovných síl (VZPS).

Príjmové kalibračné kategórie sú rozdelené podľa decilov príjmov zo zamestnania z databázy poisťencov Sociálnej poisťovne.¹⁵ Príjmy zo zamestnania tvoria viac ako 82 % objemu všetkých pracovných príjmov v databáze SK-SILC, preto ich považujeme za vhodnú aproximáciu celkovej príjmovej distribúcie. Za zamestnaných považujeme tých, ktorých priemerný mesačný príjem zo zamestnania presahuje štvornásobok minimálnej hodinovej mzdy.¹⁶ Pri výpočte priemernej mesačnej mzdy zohľadňujeme počet odpracovaných mesiacov, t.j. celkový ročný príjem delíme počtom odpracovaných mesiacov.

Pri vytváraní štatistických váh pre roky, pre ktoré nie sú k dispozícii oficiálne externé štatistiky, sú údaje pre jednotlivé kalibračné kategórie prognózované. Demografické kategórie a počty dôchodcov predikujeme podľa modelu SLOPEM¹⁷. Počty zamestnaných, nezamestnaných a SZČO predikujeme podľa prognóz Výboru pre makroekonomické prognózy. Počet ľudí v príjmových deciloch v administratívnych údajoch Sociálnej poisťovne upravíme podľa prognózovaného rastu zamestnanosti z makroprognózy. Predpokladáme, že príjmy budú rásť v SILC-u a v administratívnych údajoch rovnakým tempom rastu. To znamená, že týmto prístupom sa nemení tvar príjmovej distribúcie v prognózovaných rokoch.

¹⁵ Databáza poisťencov obsahuje informácie o vymeriavacích základoch jednotlivých druhov poistenia. Keďže pri úrazovom poistení nie je definovaný maximálny vymeriavací základ, považujeme tento údaj za informáciu o hrubej mzde poistenca.

¹⁶ Uvedená definícia je aproximáciou definície zamestnaného podľa ILO. Podľa metodiky ILO je za zamestnaného považovaný každý, kto odpracuje za finančnú odmenu aspoň jednu hodinu týždenne.

¹⁷ Slovenský dôchodkový model používaný v RRZ, ktorý obsahuje demografický ako aj penzijný modul. Viac informácií o SLOPEM modeli nájdete na <https://www.rrz.sk/slopem-slovak-pension-model/>

2.3.2. Vytváranie nových váh

Nové váhy kalibrujeme pomocou kalibračného softvéru *Calif*, ktorý bol vytvorený na Štatistickom úrade SR a je voľne k dispozícii¹⁸. Program umožňuje užívateľom definovať vlastné kalibračné kategórie a dokáže vytvárať integrované váhy. Umožňuje použiť niekoľko optimalizačných metód a jeho najväčšou výhodou je, že dokáže nájsť aj približné riešenia. Cieľom kalibrácie je upraviť pôvodné váhy tak, aby sa agregované sumy vybraných kategórií údajov rovnali agregovaným sumám administratívnych údajov pri minimalizácii vzdialenosti nových váh od štartovacích váh.

Ako optimalizačnú metódu pri kalibrácii používame vo väčšine prípadov lineárnu ohraničenú metódu a najširší interval podielu starých a nových váh volíme [0,2 , 15]. Tento interval postupne zužujeme a cieľom kalibrácie je dosiahnuť 100 %-nú priliehavosť agregovaných súm z podkladovej databázy voči externým štatistikám. Úplné pokrytie sa snažíme dosiahnuť pri čo najužšom ohraničení násobkov štartovacích váh a minimálnej štandardnej odchýlke nových od štartovacích váh.

Pri zisťovaní SK-SILC je použitá geografická stratifikácia na úrovni krajov a každý z ôsmich slovenských krajov kalibrujeme samostatne. Kalibrované váhy sú reprezentatívne nielen na úrovni celého Slovenska, ale aj na úrovni jednotlivých krajov.

Nové váhy vytvárame z dizajnových váh¹⁹ upravených o neodpovede („non-response“). Kalibračným kritériom je početnosť ľudí v jednotlivých kategóriách. V prípade demografických kategórií je to prirodzená voľba, rovnako však postupujeme aj pri príjmových kategóriách. Hranice decilov jednotlivých príjmových kategórií v podkladovej databáze SK-SILC nastavujeme podľa decilov príjmovej distribúcie z databázy poisťencov Sociálnej poisťovne a tak určíme počet jednotlivcov v každej uvažovanej príjmovej kategórii.

V aktuálnej databáze SILC platí, že počty jednotlivcov s príjmom zo zamestnania v porovnaní s údajmi Sociálnej poisťovne sú významne podhodnotené na dolnom a hornom kraji príjmovej distribúcie, kým počty jednotlivcov v stredných pásmach sú nadhodnotené.²⁰ Navyše, už po druhýkrát nastala v databáze SILC situácia, že v údajoch sa nachádza veľmi málo pozorovaní pre 1. decil v bratislavskom kraji (5,6%), čo znemožňuje kalibráciu po deciloach. Z tohto dôvodu sme pri kalibrácii opätovne pristúpili k zlúčeniu 1. a 2. decilu a uvažujeme 9 príjmových kalibračných kategórií. Nadôvažok, v tohtoročnej databáze SILC sa pridali problémy aj s 10. decilom v žilinskom kraji, kde je taktiež nedostatočný počet pozorovaní v databáze (6,5%) a rovnako je málo novorodencov v bratislavskom kraji (12,8%).²¹

Uvedené problémy spôsobili, že kalibrácia neskonvergovala a teda nepodarilo sa nám s touto databázou dosiahnuť 100%-né pokrytie v každej kalibračnej kategórii vo všetkých krajoch (detailnejšie výsledky obsahuje Tabuľka 4.16, Tabuľka 4.19, Tabuľka 4.22 a Tabuľka 4.25 v

¹⁸ Kalibračný softvér *Calif* je možné stiahnuť zo [stránky Štatistického úradu SR](#).

¹⁹ Dizajnové váhy nie sú štandardnou súčasťou databázy SK-SILC.

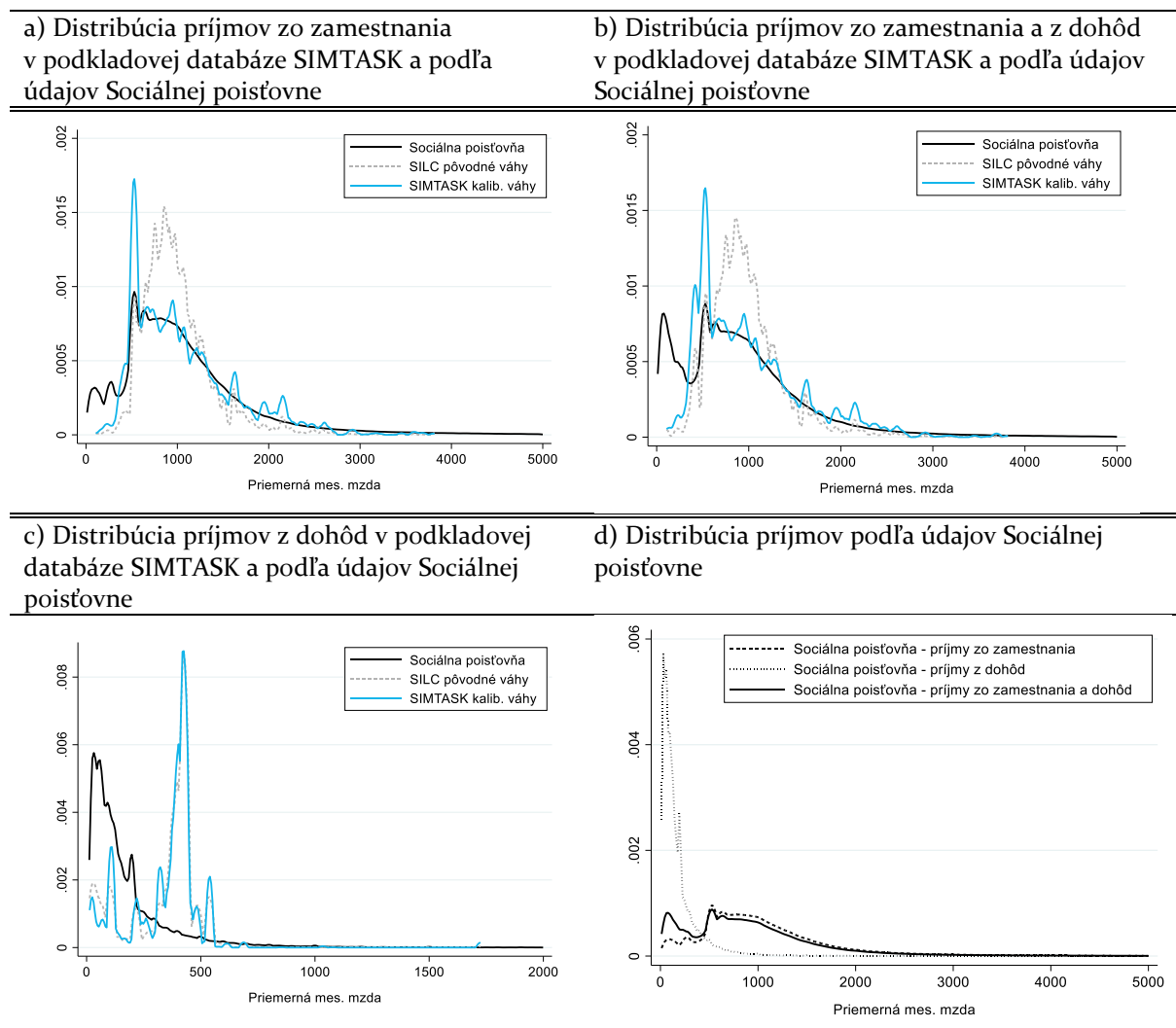
²⁰ Podľa odbornej literatúry uvedený problém vzniká kombináciou niekoľkých faktorov. Medzi najvýznamnejšie patrí chyba výberovej vzorky (sampling error) a chyba odpovedí (response error in earnings). Podľa viacerých štúdií pri chybe odpovedí ohľadom príjmu existuje faktor „mean-reversion“, keď nízko príjmoví jednotlivci majú tendenciu svoj príjem nadhodnotiť, kým vysoko príjmoví skôr podhodnotiť (napríklad Kim & Tamborini (2012): [Response Error in Earnings: An Analysis of the Survey of Income and Program Participation Matched With Administrative Data](#)).

²¹ Cieľové agregované sumy a pokrytie dizajnových váh, z ktorých vychádzame, pre jednotlivé kalibračné kategórie sú uvedené v Prílohe v časti 4.3.2 pre každý rok samostatne.

Prílohe). Výraznejšie odchýlky sa dajú pozorovať aj napriek zlúčeniu v spomínanom 1+2. decile v bratislavskom kraji a v 10. decile žilinského kraja.

Pomocou kalibrácie sme dosiahli lepšiu priliehavosť na veľkej časti príjmovej distribúcie v podkladovej databáze modelu SIMTASK k administratívnym údajom Sociálnej poisťovne, v porovnaní s príjmovou distribúciou simulovanou na základe pôvodných štatistických váh (**Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov. a/ a Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.b/**). Stále však platí, že pracovné príjmy v najnižších pásmach príjmovej distribúcie (pod hranicou minimálnej mesačnej mzdy 520 eur v roku 2019) sú aj pri použití kalibrovaných váh voči údajom Sociálnej poisťovne podhodnotené. Naopak, počet jednotlivcov s príjmom v úzkej oblasti minimálnej mzdy je výrazne nadhodnotený. Dôvodom je absencia jednotlivcov s príjmom pod hranicou minimálnej mzdy v podkladovej databáze SIMTASK, čo pri kalibrácii vedie k nadhodnoteniu v oblasti minimálnej mzdy. Táto skutočnosť je limitujúcim faktorom, ktorý je potrebné vziať do úvahy pri analýzach týkajúcich sa simulácií zmien ovplyvňujúcich príjmy v oblasti minimálnej mzdy.

Obrázok 2.1 Príjmové distribúcie v roku 2019

Zdroj: výpočty autorov

Príjmy z dohôd sú podľa údajov Sociálnej poisťovne aj v roku 2019 koncentrované najmä v nižších pásmach príjmovej distribúcie (**Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.** d/). Existuje nekonzistencia medzi veľkým počtom dohodárov (skoro 25 %) a nízkym objemom príjmov z dohôd (2 %) voči počtu zamestnancov a objemu príjmov zo zamestnania. Do decilov príjmových kalibračných kategórií preto príjmy z dohôd nezahrňame. Ak by sme dohodárov a príjmy z dohôd v kalibrácii uvažovali, hranice decilov by sa kvôli vysokej početnosti dohodárov výrazne posunuli smerom nadol. Dôsledkom by však bol posun celej príjmovej distribúcie smerom k nižším hodnotám a hodnota priemernej mesačnej mzdy v podkladovej databáze, ktorú našim prístupom cieľujeme, by poklesla.

3. VALIDÁCIA

Výsledky vypočítané modelom SIMTASK validujeme (porovnáваме) s reálnymi hodnotami. Cieľom je posúdiť presnosť výsledkov a tým aj celkovú relevantnosť mikrosimulačného modelu. Pomocou validácie dokážeme identifikovať potenciálne slabé miesta simulácií a validácia slúži aj ako mechanizmus na detekciu chýb. Výsledky validácie daňovo-odvodového a sociálneho systému pre roky 2019 až 2022 uvádzame v prílohe v časti *Validácia*.

Validácia sa skladá z nasledovných častí a má niekoľko úrovní:

1) *Agregátna a individuálna validácia*

Pri agregátnej validácii v prípade daní, odvodov a sociálnych dávok porovnáваме celkový ročný finančný objem simulovaný modelom s oficiálnymi štatistikami z rôznych zdrojov. Zároveň porovnáваме simulovaný celkový počet poberateľov vybraných druhov sociálnych transferov s počtom poberateľov podľa oficiálnych štatistík. Využívame nami vytvorené štatistické váhy.

Individuálnu validáciu robíme v prípadoch vybraných sociálnych dávok, ak máme k dispozícii údaj o premennej v podkladovej databáze a zároveň je daná premenná simulovaná modelom. Porovnáваме, či pre konkrétneho poberateľa dávky uvedeného v databáze simulujeme príslušnú dávku a jej správnu výšku aj simulačným modelom.

2) *Validácia simulovaných a nesimulovaných premenných*

Okrem validácie modelom simulovaných premenných, agregátnu validáciu robíme aj pre vybrané premenné, ktoré nie sú simulované modelom, ale sú obsahom podkladovej databázy. V tomto prípade ide o validáciu reprezentatívnosti vstupných údajov z podkladovej databázy, ktoré sú používané vo výpočtoch.

Analyzujeme reprezentatívnosť socio-demografických skupín osôb v databáze (podľa veku, pohlavia), početnosť podľa statusu na trhu práce (pracujúci, nezamestnaní, ekonomicky aktívni, dôchodcovia) a podľa druhu pracovných príjmov (zamestnanci, SZČO, dohodári). Osobitne validujeme dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou - dôchodkové dávky zo starobného a invalidného poistenia, pozostalostné dávky (vdovské/vdovecké, sirotské), nemocenské dávky a materské.

3) *Ex-post a ex-ante validácia*

Štandardná je ex-post validácia našich simulácií, kedy simulovaný daňovo-odvodový a sociálny systém porovnáваме s existujúcimi hodnotami oficiálnych štatistík. V prípade, že porovnáваме simulovaný systém s predikovanými hodnotami externých štatistík,

hovoríme o ex-ante validácii systému. Pre ex-ante validáciu nie sú dostupné oficiálne štatistiky v tak podrobnej štruktúre ako pre validáciu ex-post. Ex-ante validujeme premenné, ktoré sú dôležitými zložkami rozpočtu verejnej správy a existujú ich oficiálne prognózy: daň z príjmu, sociálne a zdravotné odvody (voči prognóze Výboru pre daňové prognózy) a vybrané sociálne dávky (voči Rozpočtovému informačnému systému).

3.1. Agregátna validácia nesimulovaných premenných

3.1.1. Obyvateľstvo podľa vekových skupín a ekonomickej aktivity

Vo validácii porovnávame vekovú štruktúru obyvateľstva v databáze SILC s oficiálnymi údajmi podľa ŠÚ SR. Rovnakú demografickú štatistiku zo ŠÚ SR využívame ako externú štatistiku pri kalibrácii štatistických váh podľa veku a pohlavia. Podľa výsledkov validácie platí, že tie vekové kohorty obyvateľstva, ktoré kontrolujeme pri kalibrácii štatistických váh, sú zastúpené reprezentatívne (Tabuľka 4.26). Výnimkou je veková skupina nad 65 rokov, ktorú v kalibrácii kontrolujeme nepriamo (ako počet dôchodcov v rámci kalibračnej kategórie týkajúcej sa statusu ekonomickej aktivity, Tabuľka 4.11) a ktorá je v každom roku nadhodnotená Cieľom kalibrácie je však dosiahnuť reprezentatívnosť objemu a počtu vyplatených dôchodkov, čo zabezpečujeme práve samostatnou kalibračnou kategóriou - počet starobných dôchodcov určujeme podľa počtu vyplatených dávok.

Reprezentatívnosť ekonomickej aktivity obyvateľstva validujeme voči výberovému zisťovaniu pracovných síl (VZPS). Opäť platí, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorí vo veľkej miere tvoria skupinu ekonomicky neaktívnych, je v databáze SILC nadhodnotený. Celkový počet obyvateľov je podľa validácie reprezentatívny, avšak počet ekonomicky aktívnych a pracujúcich je podhodnotený (Tabuľka 4.27).

3.1.2. Validácia príjmovej štruktúry

Pri agregátnej validácii príjmovej štruktúry porovnávame objem príjmov a počty osôb s jednotlivými druhmi príjmov v podkladovej databáze s administratívnymi údajmi (Tabuľka 4.28). Objem príjmov a počet osôb s príjmom zo závislej činnosti (zo zamestnania a dohôd o vykonaní práce) v podkladovej databáze porovnávame s údajmi zo Sociálnej poisťovne. Príslušné administratívne štatistiky počítame z individuálnych údajov o platiteľoch poistného, na základe vymeriavacieho základu úrazového poistenia, pre ktoré neexistuje strop platby. Hrubé príjmy zo závislej činnosti, ktoré sú obsiahnuté v podkladovej databáze SILC a rovnako aj v administratívnych údajoch Sociálnej poisťovne zahŕňajú príjmy zo zamestnania, príjmy z dohôd, odmeny, odstupné, odchodné a iné peňažné platby od zamestnávateľa. Odmeny štatutárov za výkon funkcie by v podkladovej databáze SILC mali byť zahrnuté, vo validačnej štatistike podľa administratívnych údajov však zahrnuté v plnej miere nie sú.²² Z dostupných údajov nie je možné odhadnúť maximálnu výšku odmeny a ani celkový objem odmien. Podľa odhadu na základe vymeriavacieho základu pre starobné dôchodkové poistenie, ak zároveň nebolo odvedené úrazové poistenie, objem takýchto príjmov odhadujeme na 236 miliónov eur v roku 2019. Validačná štatistika administratívnych údajov taktiež nezahŕňa hrubé mzdy

²² Štatutár spoločnosti môže dostávať odmenu za výkon svojej funkcie na základe uzatvorenej zmluvy o výkone funkcie konateľa alebo mandátnej zmluvy. Zamestnávateľ za neho odvádza starobné poistenie (existuje strop platby), z týchto príjmov sa neplatí úrazové poistenie.

silových zložiek (armáda, polícia, hasiči, záchranári, colníci), ktoré v roku 2019 tvorili podľa našich odhadov 930 miliónov eur.

Podľa výsledkov validácie je kategória príjem zo zamestnania dobre reprezentovaná voči zvolenej administratívnej štatistike - podiel objemu príjmov v podkladovej databáze SILC voči údajom Sociálnej poisťovne dosahuje hodnoty nad 96 %, počet osôb s príjmom zo zamestnania podiel 95 %. Počet osôb a rovnako aj objem príjmov z dohôd o vykonaní práce je však každoročne v podkladovej databáze výrazne podhodnotený.

Pri validácii objemu príjmov SZČO porovnávame agregátny objem v databáze SILC s agregátnym objemom z daňových priznaní fyzických osôb.²³ Pravdepodobným dôvodom výrazného nadhodnotenia je fakt, že v rámci kalibrácie priamo nekontrolujeme príjmovú distribúciu SZČO, ale distribúciu príjmov zo zamestnania.

Ďalšie zdaniteľné príjmy ako príjem z prenájmu nehnuteľností (nad 500 eur ročne), úrokové výnosy z bankových vkladov domácností a príjem z dividend (podielov na zisku) sú v podkladovej databáze SILC každoročne výrazne podhodnotené voči administratívnym údajom a považujeme ich za nereprezentatívne.

3.1.3. Nesimulované sociálne dávky

V rámci ex-post validácie nesimulovaných dávok sociálneho poistenia a dôchodkov porovnávame celkový vyplatený objem a počty poberateľov jednotlivých typov dávok a dôchodkov (Tabuľka 4.31). V prípade validácie kumulatívnych výdavkov využívame údaje z oficiálne publikovaných štatistík. Pri validácii počtu poberateľov však využívame vlastný prístup. V podkladovej databáze a taktiež v individuálnych údajoch Sociálnej poisťovne určíme počet unikátnych poberateľov dávky/dôchodku v danom roku. To znamená, že do validačnej štatistiky započítame všetkých, ktorí mali aspoň v jednom mesiaci roku daný druh príjmu. Oficiálne publikované štatistiky ohľadom počtu poberateľov obsahujú priemerné počty vyplatených dávok, prípadne počet vyplatených dávok v konkrétnom mesiaci. Pre účely validácie nie sú vhodné, lebo údaje v modeli SIMTASK sa vzťahujú k celému kalendárnemu roku.

Vyplatený objem a počet poberateľov starobných dôchodkov je v podkladovej databáze reprezentatívny, to znamená podiel reportovaných hodnôt v databáze k hodnotám podľa oficiálnej štatistiky je blízky 1. Počet dôchodcov, na základe vyplatených dávok starobných dôchodkov, je jednou z kalibračných kategórií štatistických váh. Táto kategória dôchodkov je v systéme a následne pre kvantifikácie opatrení najdôležitejšia, keďže tvorí viac ako 78 % celkového objemu dôchodkov. Počty poberateľov predčasných starobných a vdovských/vdoveckých dôchodkov sú v databáze zastúpené relatívne reprezentatívne, avšak agregátne objemy sú variabilnejšie. Takmer dvojnásobne nadhodnotený je počet poberateľov invalidných dôchodkov a rovnako aj vyplatený objem. Výnimkou je skupina sirotských dôchodkov, ktoré sú výraznejšie podhodnotené, zároveň je však táto skupina podľa počtu poberateľov najmenšia. Z dávok sociálneho poistenia je v každom roku výrazne podhodnotený počet poberateľov a objem nemocenského a ošetrovného.

Pri ex-ante validácii nesimulovaných dávok porovnávame prognózovaný objem nemocenských dávok (zahrňajú nemocenské, materské, ošetrovné a vyrovnávaciu dávku) a dôchodkových

²³ V SILC-u ide o premennú hrubý zisk zo SZČ, v ktorej by respondenti podľa platnej metodiky ŠÚ SR mali uvádzať hodnoty z riadku 47 daňového priznania FO typu B – základ dane pre príjmy z podnikania a inej SZČ. Z tohto dôvodu považujeme údaje z daňových priznaní za najvhodnejšiu validačnú štatistiku.

dávok (starobné, predčasné starobné, vdovské/vdovecké, sirotské a invalidné dôchodky) s prognózou podľa Výboru pre daňové prognózy z 02/2022 (VpDP). Rovnako ako v prípade expost validácií, aj pri porovnaní údajov s prognózovanými hodnotami sú nemocenské dávky výrazne podhodnotené, dávky z invalidného poistenia nadhodnotené a agregátny objem starobných dôchodkov reprezentatívny.

3.2. Agregátna validácia simulovaných premenných

3.2.1. Simulovaná daň z príjmov a odvody

Modelom SIMTASK je simulovaná povinnosť platiť daň z príjmov a odvody podľa platnej legislatívy. V mikrosimulačnom modeli nevznikajú nedoplatky (dlžné). Pri validácii porovnávame simulované hodnoty v prípade sociálnych odvodov s výnosom platieb poistného bez zaplateného dlžného, v prípade zdravotných odvodov vrátane zaplateného dlžného a po ročnom zúčtovaní.

Daň z príjmov: agregátny objem simulovanej dane z príjmov je voči oficiálnym štatistikám podhodnotený (Tabuľka 4.29).²⁴ Príčinou je najmä podhodnotenie simulovaného objemu dane, ktorá sa viaže k závislej činnosti. Dôvodom je štruktúra príjmov v podkladových údajoch: distribúcia príjmov zo zamestnania je kontrolovaná štatistickými váhami, odmeny štatutárov spoločností a príjmy silových zložiek nie sú zachytené reprezentatívne. Násobne je v simuláciách nadhodnotený objem zaplatenej dane SZČO, ktorý vyplýva z nadhodnotenia príjmov SZČO v databáze údajov.

Sociálne odvody: agregátny objem simulovaných odvodov platených zamestnancami a zamestnávateľmi je voči administratívnym štatistikám dostatočne reprezentatívny²⁵, s výnimkou garančného poistenia plateného zamestnávateľmi. Nadhodnotenie vzniká z dôvodu, že v simulačnom modeli poistenie odvádzajú všetci zamestnávatelia a nie je možné zohľadniť, že štátne organizácie uvedené poistné v skutočnosti neplatia. Sociálne odvody platené SZČO sú nadhodnotené z dôvodu viacerých zjednodušujúcich predpokladov prijatých pri simulácii, keďže údaje potrebné na výpočet vymeriavacieho základu pre platenie sociálnych odvodov nie sú k dispozícii (podkapitola 1.3.3). Nadhodnotenie sociálnych odvodov za poistencov štátu môže vyplývať z nadhodnoteného počtu poberateľov rodičovského príspevku, ktorí sú jednou z hlavných skupín poistencov štátu. Agregátny objem zaplatených príspevkov do 2. piliera dôchodkového zabezpečenia je len mierne nadhodnotený, keďže v simulácii priamo cieľujeme počet platiteľov, aby súhlasil s oficiálnymi štatistikami.

Zdravotné odvody: modelom je simulovaný stav po ročnom zúčtovaní. V prípade zamestnancov a ich zamestnávateľov je simulovaný objem voči skutočnosti podhodnotený. Dôvodom je (rovnako ako v prípade dane z príjmov) nedostatočne reprezentatívne zastúpenie vysokopříjmových osôb v podkladových údajoch. Platí, že zdravotné odvody sa platia z celého

²⁴ V rokoch 2018-2021 používame rovnakú podkladovú databázu údajov SILC. Pri simuláciách v roku 2018 sú používané reportované peňažné premenné, v rokoch 2019-21 sú príjmy zo zamestnania upravené o mieru rastu nominálnych miezd. Rast miezd bol v roku 2019 významný, pre výsledok simulácie roku 2019 to znamenalo zvýšenie validačných podielov pre daň a odvody.

²⁵ V porovnaní so simulovanou daňou z príjmov je lepší výsledok validácie sociálnych odvodov zabezpečený z niekoľkých dôvodov. Pri sociálnych odvodoch existuje strop platieb dôchodkového a nemocenského poistenia (aplikovaný aj na odmeny štatutárov), navyše úrazové poistenie sa z odmien štatutárov neplatí. Silové zložky platia sociálne odvody do vlastného systému, kým daň z príjmu a zdravotné odvody odvádzajú štandardne.

příjmu, strop platieb nie je stanovený. Násobné nadhodnotenie simulovaných zdravotných odvodov pri SZČO vzniká z rovnakého dôvodu ako pri sociálnych odvodoch, t.j. nie je k dispozícii informácia o vymeriavacom základe na platenie poistného. Simulovaný objem zdravotných odvodov platených štátom za poistencov štátu v rokoch 2019 a 2020 je možné považovať za reprezentatívny. Zdravotné poistenie platené dobrovoľnými platiteľmi je simulované pre tie osoby, ktoré nespádajú ani do jednej zo spomenutých kategórií, porovnanie s oficiálnymi údajmi považujeme za indikatívne.

3.2.2. Simulované sociálne dávky

Pri agregátnej validácii ex-post simulovaných sociálnych dávok porovnávame celkový vyplatený objem a počty poberateľov dávok (Tabuľka 4.30). Pri validácii kumulatívnych výdavkov využívame údaje z oficiálne publikovaných štatistík, pri validácii počtu poberateľov vlastné výpočty z individuálnych údajov na stanovenie unikátneho počtu poberateľov dávok (podľa údajov zo Sociálnej poisťovne a UPSVaR). Pri ex-ante validácii porovnávame simulované agregátne výdavky s prognózovanými hodnotami podľa údajov z RIS a VpDP (Tabuľka 4.33 a Tabuľka 4.34).

Vyplatený objem a počet poberateľov štátnych sociálnych dávok na podporu rodiny (rodičovský príspevok, prídavok na dieťa a príspevok pri narodení dieťaťa) sú podľa porovnania výsledkov simulácií s oficiálnymi štatistikami v rokoch 2019-20 mierne nadhodnotené, považujeme ich však za dostatočne reprezentatívne. Počet poberateľov a vyplatený objem prídavkov na deti je v simuláciách v oboch rokoch z tejto skupiny dávok najviac nadhodnotený. Dôvodom je nepresná definícia nároku na prídavok na dieťa v modeli. Nárok na prídavok na dieťa podľa legislatívy nevzniká rodičom tých vysokoškolských študentov, ktorí študujú externou formou. V modeli nedokážeme rozlíšiť medzi externou a internou formou štúdia kvôli nedostupnosti tejto informácie v podkladovej databáze, a priznávame nárok na prídavok na dieťa za každého študenta na vysokej škole. Ak by sme vo výsledkoch zohľadnili približne 30 % vysokoškolských študentov študujúcich externou formou, výsledok validácie by bol podstatne bližší k 1.

Simulovaný objem rodičovského príspevku v roku 2020 je voči prognóze nadhodnotený. Pravdepodobným dôvodom je uplatnenie zjednodušujúceho predpokladu pri simulácii vyššej úrovne príspevku. Nárok na vyšší príspevok priznávame rodičom, ktorí uviedli že počas svojej pracovnej histórie pracovali aspoň 9 mesiacov. Podiel rodičov, ktorým týmto priznávame vyššiu úroveň príspevku je okolo 75 %, kým v skutočnosti je podiel tých, čo poberali materské pred rodičovským príspevkom okolo 63 %.²⁶

Simulácia *pomoci v hmotnej núdzi* a príspevkov k nej je najzložitejšou simuláciou v modeli SIMTASK. Nadhodnotenie simulovaného počtu poberateľov a následne vyplateného agregátneho objemu dávky prisudzujeme niekoľkým aspektom. Najzávažnejším faktorom spôsobujúcim nadhodnotenie je skutočnosť, že v simuláciách nie je modelované nepoberanie („non take-up“) pomoci v hmotnej núdzi. Podľa zahraničných štúdií je „non take-up“ významný práve pri dávkach zabezpečujúcich sociálnu pomoc nízkopříjmovým skupinám obyvateľov, pri ktorých je overovaný príjem poberateľov a poberanie ktorých môže byť spojené so sociálnou stigmu („byť chudobný“). Medzi ďalšie limity ovplyvňujúce výsledky simulácie patrí:

²⁶ Zdroj: vlastné prepočty autorov podľa individuálnych údajov UPSVaR a Sociálnej poisťovne.

1) Štruktúra podkladovej databázy

Nadhodnotený počet ekonomicky neaktívnych a obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorí sú častejšie potenciálnymi poberateľmi pomoci v hmotnej núdzi.

2) Indexácia a kalibrácia štatistických váh

Potenciálnym zdrojom nadhodnotenia je aj úprava podkladovej databázy. Dolný koniec príjmovej distribúcie nie je reprezentatívny a týmto ľuďom po kalibrácii priradujeme vyššiu váhu. Zároveň v prípade indexácie príjmových premenných upravujeme o rovnakú mieru rastu všetky príjmy a nezohľadňujeme, že príjmy v rôznych častiach príjmovej distribúcie môžu rásť rôznym tempom. V analyzovanom období rástli príjmy nízkopríjmových zarábajúcich minimálnu mzdu rýchlejšie ako priemerná mzda. Z tohto dôvodu priradíme dávku v hmotnej núdzi väčšiemu počtu poberateľov na spodnom konci príjmovej distribúcie.

3) Posudzovaný príjem a majetok

V podkladovej databáze nie je informácia o majetku, len o príjme. Príjem sa v skutočnosti posudzuje v kalendárnom mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi. Podkladová databáza obsahuje informácie o ročných príjmoch, nepresnosť pri posudzovaní príjmu vzniká preto, že sa pracuje s priemerným mesačným príjmom.

4) Výška dávky

Z poskytnutej dávky sa odpočítavajú exekúcie, o ich výške v podkladových údajoch nie je informácia. Skutočne vyplatená dávka môže byť z tohto dôvodu nižšia.

5) Aktivačný príspevok

Simulovaný je počet poberateľov príspevku náhodným výberom tak, aby súhlasil s agregátnymi údajmi. V skutočnosti ide o subjektívne rozhodnutie jednotlivca závislé od ďalších faktorov, ktoré nevieme dostatočne presne simulovať.

6) Ochranný príspevok

Simulovaný na základe zjednodušujúcich predpokladov, na pridelenie nižšej úrovne príspevku nie je v podkladovej databáze dostatok informácií ohľadom nepriaznivého zdravotného stavu posudzovanej osoby.

Celkový vyplatený objem aj počet poberateľov dávky v nezamestnanosti je každoročne významne podhodnotený voči údajom externej štatistiky. Simulácia tejto dávky je však v modeli výrazne zjednodušená kvôli nedostupnosti potrebných informácií v podkladových údajoch a v podstate len kopíruje informácie o existujúcich poberateľoch dávky v databáze. Keďže počet poberateľov dávky je v SILC-u každoročne výrazne podhodnotený²⁷, aj simulovaný celkový počet poberateľov a vyplatený objem je nízky.

Súčasťou simulácie v roku 2021 sú aj dve jednorazové opatrenia – „pandemický“ prídavok na nezaopatrené deti a zvýšenie pomoci v hmotnej núdzi na nezaopatrené deti (Tabuľka 4.37). Pre účely validácie sme simulovaný objem porovnali s údajmi o skutočnom čerpaní výdavkov zo Štátnej pokladnice, z ktorého sme odvodili aj počet detí, koľkým boli prídavky vyplatené (prídavky boli stanovené v pevnej sume na dieťa).

²⁷ Počet poberateľov dávky v nezamestnanosti (unikátny počet) určujeme na základe vlastných výpočtov z individuálnych údajov Sociálnej poisťovne. Podiel poberateľov dávky v nezamestnanosti v databáze SILC voči administratívnym údajom dosahuje každoročne hodnotu okolo 0,2.

Výsledné simulácie počtu dotknutých detí a vyplateného objemu sú voči údajom externej štatistiky nadhodnotené, z rovnakých dôvodov ako sú nadhodnotené simulácie prídavku na dieťa. Simulácia jednorazového zvýšenia pomoci v hmotnej núdzi na nezaopatrené deti je len mierne nadhodnotená (v porovnaní s nadhodnotením simulácie dávky v hmotnej núdzi). Dôvodom je skutočnosť, že v simulácii sa cieľuje podiel detí, koľkým bol prídavok vyplatený, voči celkovému počtu nezaopatrených detí v hmotnej núdzi podľa administratívnych údajov.

3.3. Individuálna validácia

Individuálna validácia udáva presnosť simulácií modelu na úrovni poberania dávok a príspevkov jednotlivcami. Ak je model správne definovaný, mal by simulovať dávky a príspevky tým osobám, ktoré dávky v skutočnosti poberali a uviedli túto informáciu v podkladovej databáze. Simulované dávky a príspevky preto validujeme voči údajom v SILC-u a nie voči externým štatistikám. Z povahy individuálnej validácie vyplýva, že pri tomto prístupe sa neberú do úvahy štatistické váhy a má zmysel validovať na údajoch podkladovej databázy, ktorej príjmové premenné nie sú upravované (indexované). V našom prípade ide o validáciu systému roku 2019 na údajoch databázy SILC s príjmovým referenčným obdobím 2019.

Výsledky individuálnej validácie uvádzame pre simulované sociálne dávky (Tabuľka 4.32). Pri simulácii dávok (s výnimkou dávky pomoc v hmotnej núdzi) dosahujeme zhodu²⁸ nad 90 %. Podmienky poskytovania dávok sú komplexné, nepresnosť simulácií voči realite prisudzujeme zjednodušujúcim predpokladom, ktoré bolo potrebné pri simuláciách prijať. Najmenej presná je simulácia pomoci v hmotnej núdzi. Napriek významnému nadhodnoteniu agregátneho počtu poberateľov tejto dávky sme skutočných poberateľov identifikovali iba v 42 % prípadov. Nepresnosti spôsobuje viacero faktorov, ktoré sme definovali v texte vyššie a zrejme aj vysoká miera nepoberania pomoci v hmotnej núdzi v skutočnosti napriek tomu, že dané osoby majú podľa legislatívy na dávku nárok.

²⁸ Podiel osôb, ktorým SIMTASK nasimuloval dávku a zároveň poberanie dávky bolo nahlásené v SILC-u.

4. PRÍLOHA

4.1. Parametre daňovo-odvodového a sociálneho systému

Tabuľka 4.1 Všeobecné parametre systému

	parameter	2019	2020	2021	2022
Priemerná mesačná mzda spred dvoch rokov (PM)	AvWage_t2	954	1013	1092	1133
Minimálna mesačná mzda	MinWage	520	580	623	646
Minimálna hodinová mzda	MinWageH	2,989	3,333	3,58	3,713
Vek odchodu do starobného dôchodku - muži	AvgRetirementAgeMen	62	63	63	63
Vek odchodu do starobného dôchodku - ženy (2 deti)	AvgRetirementAgeWomen	62	62	62	62
Životné minimum (na 1 mesiac)					
Jedná plnoletá osoba (ŽM)	p_minsubs	205,07	210,2	214,83	218,06
Ďalšia spoločne posudzovaná plnoletá osoba	p_minsa	143,06	146,64	149,87	152,12
Dieťa	p_minsch	93,61	95,96	98,08	99,56

Tabuľka 4.2 Sociálne odvody

	parameter	2019	2020	2021	2022
Sociálne odvody zamestnanec					
Nemocenské poistenie	p_sice	0,014	0,014	0,014	0,014
Maximálny VZ pre nemocenské poistenie	p_sice_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Starobné poistenie	p_pice	0,04	0,04	0,04	0,04
Maximálny VZ pre starobné poistenie	p_pice_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Invalidné poistenie	p_dice	0,03	0,03	0,03	0,03
Poistenie v nezamestnanosti	p_uice	0,01	0,01	0,01	0,01
Sociálne odvody zamestnávateľ					
Nemocenské poistenie	p_sicr	0,014	0,014	0,014	0,014
Maximálny VZ pre nemocenské poistenie	p_sicr_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Garančné poistenie	p_gfr	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025
Starobné poistenie	p_picr	0,14	0,14	0,14	0,14
Maximálny VZ pre starobné poistenie	p_picr_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Invalidné poistenie	p_dicr	0,03	0,03	0,03	0,03
Poistenie v nezamestnanosti	p_uicr	0,01	0,01	0,01	0,005
Poistné na financovanie podpory v čase skrátenej práce	p_kicr	-	-	-	0,005
Rezervný fond solidarity	p_sfcr	0,0475	0,0475	0,0475	0,0475
Úrazové poistenie	p_air	0,008	0,008	0,008	0,008

Sociálne odvody SZČO					
Koef. na úpravu VZ pre sociálne odvody	p_coefcs	1,486	1,486	1,486	1,486
Nemocenské poistenie	p_sics	0,044	0,044	0,044	0,044
Maximálny VZ pre nemocenské poistenie	p_sics_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Minimálny VZ pre nemocenské poistenie	p_sics_ABmin	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM
Starobné poistenie	p_pics	0,18	0,18	0,18	0,18
Maximálny VZ pre starobné poistenie	p_pics_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Minimálny VZ pre starobné poistenie	p_pics_ABmin	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM
Rezervný fond solidarity	p_sfcs	0,0475	0,0475	0,0475	0,0475
Invalidné poistenie	p_dics	0,06	0,06	0,06	0,06
Sociálne odvody poistenci štátu					
VZ starobné poistenie osoby na materskej alebo rodičovskej dovolenke	p_picc_ABm	0,6*PM	0,6*PM	0,6*PM	0,6*PM
VZ starobné poistenie osoby poberajúce opatrovateľský príspevok	p_picc_ABc	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM
Starobné poistenie	p_picc	0,18	0,18	0,18	0,18
Invalidné poistenie	p_dicc	0,06	0,06	0,06	0,06
Fond solidarity	p_sfcc	0,02	0,02	0,02	0,02
Sadzba príspevku do II. piliera	p_pic2p	0,0475	0,05	0,0525	0,055

Tabuľka 4.3 Zdravotné odvody

	parameter	2019	2020	2021	2022
Ročná výška odvodovej odpočítateľnej položky	p_oop_max	12*380	12*380	12*380	12*380
Znižovanie odv. odp. položky pri zvýšení príjmu o 1 euro	p_oopds	2	2	2	2
ZO zamestnanca	p_hice	0,04	0,04	0,04	0,04
Maximálny VZ zamestnanca pre zdravotné odvody*	p_hice_ABmax	99999999	99999999	99999999	99999999
ZO SZČO	p_hics	0,14	0,14	0,14	0,14
Maximálny VZ SZČO pre zdravotné odvody*	p_hics_ABmax	99999999	99999999	99999999	99999999
Minimálny VZ SZČO pre zdravotné odvody	p_hics_ABmin	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM
ZO zamestnávateľa	p_hicr	0,1	0,1	0,1	0,1
Maximálny VZ zamestnávateľa pre zdravotné odvody*	p_hicr_ABmax	99999999	99999999	99999999	99999999
Poistenci štátu	p_hicc	0,0358	-	-	-
VZ pre poistencov štátu	p_hicc_AB	PM	-	-	-
Min. VZ pre dobrovoľne nezamestnané osoby	p_hicv_AB	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM	0,5*PM

Sadzba poistného pre dobrovoľne nezamestnané osoby	p_hicv	0,14	0,14	0,14	0,14
--	--------	------	------	------	------

Poznámka: * Maximálny VZ pre zdravotné odvody nie je legislatívne stanovený. V tabuľke uvádzame technický predpoklad, použitý v simuláciách.

Tabuľka 4.4 Dohodári: sociálne a zdravotné odvody

	parameter	2019	2020	2021	2022
Maximálny VZ pre odvody z dohôd	p_sicaj_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM
Poistenie v nezamestnanosti dohodár	p_uiaje	0,01	0,01	0,01	0,01
Nemocenské poistenie dohodár	p_siaje	0,014	0,014	0,014	0,014
Starobné poistenie dohodár	p_piaje	0,04	0,04	0,04	0,04
Zdravotné poistenie dohodár	p_hlaje	0,04	0,04	0,04	0,04
Invalidné poistenie dohodár	p_diaje	0,03	0,03	0,03	0,03
Poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ	p_uiajr	0,01	0,01	0,01	0,01
Starobné poistenie zamestnávateľ	p_piajr	0,14	0,14	0,14	0,14
Nemocenské poistenie zamestnávateľ	p_siajr	0,014	0,014	0,014	0,014
Zdravotné poistenie zamestnávateľ	p_hlajr	0,1	0,1	0,1	0,1
Invalidné poistenie zamestnávateľ	p_diajr	0,03	0,03	0,03	0,03
Rezervný fond solidarity zamestnávateľ	p_sfajr	0,0475	0,0475	0,0475	0,0475
Garančné poistenie zamestnávateľ	p_gajr	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025
Úrazové poistenie zamestnávateľ	p_aiajr	-	-	-	-
Maximálny VZ pre odvody z dohôd študenti	p_au_ABmax	0,008	0,008	0,008	0,008
Spodná hranica príjmu študenti	p_al	-	-	-	-
Horná hranica príjmu študenti	p_au	200	200	200	200
Maximálny VZ pre odvody z dohôd študenti	p_au_ABmax	7*PM	7*PM	7*PM	7*PM

Tabuľka 4.5 Daň z príjmu

	parameter	2019	2020	2021	2022
Znížená sadzba dane z príjmov	p_pitl	-	0,15	0,15	0,15
Základná sadzba DPFO	p_pit	0,19	0,19	0,19	0,19
Vyššia sadzba DPFO	p_pith	0,25	0,25	0,25	0,25
Sadzba DPFO pre príjem z dividend	p_pitd	0,07	0,07	0,07	0,07
Maximálna hranica zníženej sadzby	p_pitlt	-	100 000	49 790	49 790
Hranica vyššej sadzby DPFO	p_pitt	176,8*ŽM	176,8*ŽM	176,8*ŽM	176,8*ŽM
Hranica NČZD na daňovníka	p_tbt	100*ŽM	92,8*ŽM	92,8*ŽM	92,8*ŽM
NČZD na daňovníka	p_bta	19,2*ŽM	21*ŽM	21*ŽM	21*ŽM
Znižovanie NČZD nad hranicou	p_btars	44,2*ŽM	44,2*ŽM	44,2*ŽM	44,2*ŽM
Hranica NČZD na manželku	p_tbts	176,8*ŽM	176,8*ŽM	176,8*ŽM	176,8*ŽM
NČZD na manželku	p_sta	19,2*ŽM	19,2*ŽM	19,2*ŽM	19,2*ŽM
Znižovanie NČZD na manželku nad hranicou	p_star	63,4*ŽM	63,4*ŽM	63,4*ŽM	63,4*ŽM
Daňový bonus na dieťa	p_chtc	22,17	22,72	23,22	23,57
Daňový bonus na dieťa vo veku do 6 rokov	p_chtc_6y	2*22,17	2*22,72	2*23,22	2*23,57
Daňový bonus na dieťa vo veku od 6 do 15 rokov	p_chtc_15y	-	-	-	1,85*23,57

Tabuľka 4.6 Dávka v nezamestnanosti

	parameter	2019	2020	2021	2022
Počet mesiacov povinného poistenia v nezamestnanosti	p_UB_QperMin	24	24	24	24
Sledované obdobie povinného poistenia v nezamestnanosti	p_UB_QperTot	48	48	48	48
Dĺžka poberania dávky v nezamestnanosti v mesiacoch	p_bunmyid	6	7	7	6
Maximálny VZ pre výpočet dávky v nezamestnanosti	p_bunctmax	2*PM	2*PM	2*PM	2*PM
Podiel z VZ pre výpočet dávky v nezamestnanosti	p_bunctr	0,5	0,5	0,5	0,5

Tabuľka 4.7 Materská a rodinné dávky

	parameter	2019	2020	2021	2022
Materská a tehotenská					
Štandardná dĺžka poberania v mesiacoch	p_bmaid	8	8	8	8
Dĺžka poberania pre osamelú matku / v mesiacoch	p_bmaid_lp	9	9	9	9
Dĺžka poberania pre matku dvojčiek / v mesiacoch	p_bmaid_tw	10	10	10	10
Zvyčajná dĺžka poberania materskej pred pôrodom / v mesiacoch	p_bmaid_bb	2	2	2	2
Podiel z VZ pre výpočet materskej	p_bmar	-	-	0,75	0,75
Dĺžka poberania tehotenského / v mesiacoch	p_pbaid	-	-	3,5	3,5
Podiel z VZ pre výpočet tehotenskej	p_pbar	-	-	0,15	0,15
Minimálna suma tehotenskej	p_pba_min	-	-	0,1*2*PM	0,1*2*PM
Maximálny VZ pre výpočet tehotenskej aj materskej	p_pba_ABmax	-	-	2*PM	2*PM
Rodinné dávky					
Štandardná dĺžka poberania rodičovského príspevku v mesiacoch	p_bccid	36	36	36	36
Predĺžená dĺžka poberania rodičovského príspevku v mesiacoch	p_bccid_di	72	72	72	72
Výška rodičovského príspevku	p_bcca	220,7	270	275,9	280
Výška rodičovského príspevku - vyššia úroveň	p_bcca_h	-	370	378,1	383,8
Zvýšenie (%) pre každé súčasne narodené dieťa	p_bcca_r	0,25	0,25	0,25	0,25
Príspevok pri narodení dieťaťa	p_chbg	151,37	151,37	151,37	151,37
Zvýšenie (%) príspevku pri narodení viac detí naraz	p_chbgr	0,5	0,5	0,5	0,5
Príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa	p_chbga	678,49	678,49	678,49	678,49
Max. počet detí na ktoré vzniká nárok na príspevok pri narodení	p_chbganr	3	3	3	3
Prídavok na dieťa	p_chb	24,34	24,95	25,5	25,88
Príplatok k prídavku na dieťa	p_chba	11,41	11,7	11,96	12,14
Prídavok na dieťa - pri nástupe do školy	p_chbs	100	102,5	104,76	106,33

Tabuľka 4.8 Dávka v hmotnej núdzi (DHN)

	parameter	2019	2020	2021	2022
DHN - jednotlivec bez detí	p_mnb1	64,70	66,30	67,80	68,80
DHN - jednotlivec s najviac 4 deťmi	p_mnb2	123,10	126,20	129,00	130,90
DHN - dvojica s najviac 4 deťmi	p_mnb3	179,80	184,30	188,40	191,20
DHN - dvojica bez detí	p_mnb4	112,50	115,30	117,80	119,60
DHN - jednotlivec s viac ako 4 deťmi	p_mnb5	168,40	172,60	176,40	179,00
DHN - dvojica s viac ako 4 deťmi	p_mnb6	226,90	232,60	237,70	241,30
Príspevok pre tehotnú ženu alebo rodiča malého dieťaťa	p_mnb7	14,20	14,60	14,90	15,10
Príspevok na bývanie - jednotlivec	p_ha1	55,80	57,20	58,50	59,40
Príspevok na bývanie - viac členov	p_ha2	89,20	91,40	93,40	94,80
Ochranný príspevok	p_pa	66,20	67,90	69,40	70,40
Znížený ochranný príspevok	p_pa2	36,40	37,30	38,10	38,70
Aktivačný príspevok (AP)	p_aa	66,20	67,90	69,40	70,40
Aktivačný príspevok - pre zamestnaných za aspoň MM	p_aa2	132,40	135,70	138,70	140,80
Príspevok na nezaopatrené dieťa	p_chs	18,10	18,60	19,00	19,30
Penalizácia za neodprac. základnej DHN	p_bsao0_pen	p_mnb1* 10/12	p_mnb1* 10/12	p_mnb1* 10/12	p_mnb1* 10/12
Podiel z príjmu, ktorý nepatrí do posudzovaného príjmu	p_bsasa1	0,25	0,25	0,25	0,25
Podiel z príjmu, ktorý nepatrí do posudzovaného príjmu pre poberateľa osobitného príspevku	p_bsasa2	0,5	0,5	0,5	0,5
Podiel z dôchodkov, materskej, ktorý nepatrí do posudzovaného príjmu	p_bsasa3	0,25	0,25	0,25	0,25
Podiel poberateľov AP z celkového počtu poberateľov DHN	p_ratioAP	0,523	0,427	0,427	0,427

4.2. Indexácia premenných

Tabuľka 4.9 Indexačné faktory pre jednotlivé premenné

Premenná	2019- 2020	2019- 2021	2019- 2022	zdroj
Príspevky na bývanie	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Príspevky na vzdelanie	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Dôchodok z individuálnych súkr. dôchodkových fondov	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Príjem osôb mladších ako 16 rokov	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Príspevok na opatrovanie	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Iné peňažné dávky v invalidite	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Iné peňažné starobné dávky	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Odchodné	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Iné peňažné pozostalostné dávky	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Iné peňažné dávky v nezamestnanosti	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Iné rodinné dávky a príspevky vyplácané rodinám s deťmi	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Nepeňažný príjem zo zamestnania okrem stravných lístkov	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Stravné lístky	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Pravidelné dane z majetku	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Pravidelné platené peňažné transfery medzi domácnosťami	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Príspevky do individuálnych súkromných dôchodkových fondov	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Úroky platené z hypotéky	1,0193	1,0515	1,1151	rast CPI
Hodinová mzda - simulovaná	1,0375	1,1081	1,1822	rast nomin. mzdy
Hrubá mzda z hlavného a vedľajšieho zamestnania	1,0375	1,1081	1,1822	rast nomin. mzdy
Príjmy zo zahraničia	1,0375	1,1081	1,1822	rast nomin. mzdy
Pravidelné prijaté peňažné transfery medzi domácnosťami	1,0375	1,1081	1,1822	rast nomin. mzdy
Peňažné zisky alebo straty zo samostatnej zárobkovej činnosti	1,0375	1,1081	1,1822	rast nomin. mzdy
DPFO a príspevky sociálneho poistenia zo SILC-u	1,0375	1,1081	1,1822	rast nomin. mzdy
Dávka v nezamestnanosti	1,0780	1,1185	1,1945	rast nomin. mzdy v roku $t-1$
Predchádzajúci príjem - simulovaný	1,0780	1,1185	1,1945	rast nomin. mzdy v roku $t-1$
Nemocenské dávky – okrem OČR a PN	1,0780	1,1185	1,1945	rast nomin. mzdy v roku $t-1$
Príjem z prenájmu majetku/ pozemku	0,9791	1,0353	1,1322	rast HDP
Ekvivalentný disponibilný príjem domácnosti - SILC	1,0197	1,0395	1,0999	rast disp. príjmov
Celkový disponibilný príjem domácnosti - SILC	1,0197	1,0395	1,0999	rast disp. príjmov
Starobný dôchodok	1,0586	1,0920	1,1581	rast. starob. dôch.

Premenná	2019- 2020	2019- 2021	2019- 2022	zdroj
Predčasný starobný dôchodok	1,0955	1,1301	1,1984	rast. predč. star. dôch.
Invalidný dôchodok	1,0326	1,0653	1,1296	rast invalidných dôch.
Vdovský dôchodok	1,0357	1,0684	1,1329	rast vdovského dôch.
Vdovecký dôchodok	1,0442	1,0772	1,1423	rast vdoveckého dôch.
Sirotský dôchodok	1,0368	1,0695	1,1342	rast sirotských dôch.
Materské	1,0761	1,1492	1,2261	rast priem. materskej
Dávka v hmotnej núdzi	1,0250	1,0476	1,0633	rast život. minima
Iné peňažné sociálne dávky	1,0250	1,0476	1,0633	rast život. minima
Rodičovský príspevok	1,2234	1,2501	1,2689	rast rodič. príspevku
Prídavok na dieťa	1,0251	1,0477	1,0634	rast prídavku na dieťa
Príplatok k prídavku na dieťa	1,0263	1,0491	1,0649	rast príspevku k príd. na dieťa
Príspevok pri narodení	1,0000	1,0000	1,0000	rast prís. pri narodení
Iné peňažné platby od zamestnávateľa	1,0375	1,1081	1,1822	rast odmien zamestnancov
Odstupné	1,0000	1,0000	1,0000	rast odstupných
Úroky, zisk z kapitálových investícií	1,0000	1,0000	1,0000	rast úrok. na vkladoch
Dividendy, podiely na zisku tichého spoločníka	1,0000	1,0000	1,0000	rast úrok. na vkladoch
Výsluhový dôchodok	1,0327	1,0698	1,1070	rast výsl. dôch.
Príjmy z dohôd	1,0375	1,1081	1,1822	rast príjmov z dohôd
Nemocenské a ošetrovné	1,598	1,678	1,452	rast OČR a PN

4.3. Kalibrácia

4.3.1. Kalibračné kategórie

Tabuľka 4.10 Špecifikácia premenných v demografických kalibračných kategóriách

Skratka	Kalibračná kategória	Databáza SK-SILC	Administratívne dáta
p0	Veková kategória novorodencov	Počet osôb v SILC-u, ktoré sa narodili v referenčnom roku (k 31.12. referenčného roka nemali dovŕšený 1 rok). Nerozlišujeme podľa pohlavia.	Zdroj: ŠÚ SR, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)
p1	Veková kategória 1-3 ročných	Počet osôb v SILC-u, ktoré k 31.12. referenčného roka dovŕšili 1 až 3 roky vrátane. Nerozlišujeme podľa pohlavia.	
p2	Veková kategória 4-16 ročných	Počet osôb v SILC-u, ktoré k 31.12. referenčného roka dovŕšili 4 až 16 rokov vrátane. Nerozlišujeme podľa pohlavia.	
p13	Veková kategória 17-24 ročných mužov	Počet mužov v SILC-u, ktorí k 31.12. referenčného roka dovŕšili 17 až 24 rokov vrátane.	
p14	Veková kategória 17-24 ročných žien	Počet žien v SILC-u, ktoré k 31.12. referenčného roka dovŕšili 17 až 24 rokov vrátane.	
p15	Veková kategória 25-45 ročných mužov	Počet mužov v SILC-u, ktorí k 31.12. referenčného roka dovŕšili 25 až 45 rokov vrátane.	
p23	Veková kategória 25-45 ročných žien	Počet žien v SILC-u, ktoré k 31.12. referenčného roka dovŕšili 25 až 45 rokov vrátane.	
p24	Veková kategória mužov 46 ročných až dôchodkový vek	Počet mužov v SILC-u, ktorí k 31.12. referenčného roka boli starší ako 45 rokov ale ešte nedovŕšili dôchodkový vek. Dôchodkový vek je prispôsobený pre každý rok.	
p25	Veková kategória žien 46 ročných až dôchodkový vek	Počet žien v SILC-u, ktoré k 31.12. referenčného roka boli staršie ako 45 rokov ale ešte nedovŕšili dôchodkový vek. Dôchodkový vek je prispôsobený každý rok. Pre ženy sa uvažoval dôchodkový vek pre ženy s 2 deťmi, ktorý je nižší ako dôchodkový vek pre ženy bez detí a zároveň vyšší ako dôchodkový vek pre ženy s viac ako 2 deťmi.	

Tabuľka 4.11 Špecifikácia premenných v kalibračných kategóriách týkajúcich sa statusu na trhu práce

Skratka	Kalibračná kategória	Databáza SK-SILC	Administratívne dáta
zam	Počet zamestnaných	Za zamestnanca považujeme osobu, ktorá: - zarobila aspoň 4-násobok hodinovej minimálnej mzdy za mesiac - alebo uviedla nenulový príjem z dohôd (spy0132) - alebo poberá materskú (SPHY0509) a nemá príjem zo SZČ. Príjmy zo SILC-u sú určené na základe premenných hrubá mzda z hlavného (spy0101) a vedľajšieho (spy0102) zamestnania, odchodné (spy0118) a odstupné (spy0120). Vyráta sa skutočný mesačný príjem, teda zohľadní sa počet odpracovaných mesiacov (plo73 a plo74). Predpoklad o 4-násobku hodinovej minimálnej mzdy vychádza z definície pracujúceho vo VZPS, podľa ktorej osoba počas referenčného týždňa "vykonala aspoň jednu hodinu akúkoľvek prácu za mzdu".	Zdroj: ŠÚ SR, Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) V údajoch VZPS je počet pracujúcich daný ako súčet zamestnaných (do zamestnaných sú započítané aj osoby na materskej dovolenke) a SZČO. Zamestnanci podľa VZPS sú osoby vykonávajúce prácu za mzdu, plat lebo iný druh odmeny od verejného alebo súkromného zamestnávateľa.
nezam	Počet nezamestnaných	Za nezamestnaného považujeme osobu, ktorá buď uviedla príjem z dávky v nezamestnanosti (spy0901) alebo uviedla, že aspoň jeden mesiac bola nezamestnaná (plo80).	Zdroj: ŠÚ SR, Výberové zisťovanie pracovných síl Nezamestnaní vo VZPS sú osoby, ktoré si v posledných štyroch týždňoch aktívne hľadajú prácu alebo si prácu už našli a do zamestnania nastúpia v priebehu 3 mesiacov. Počty sú upravené o rast v demografii, keďže počet obyvateľov použitý vo VZPS má časový posun jeden rok (ŠÚ SR používa demografiu z predchádzajúceho roka).
szco	Počet SZČO	Počet SZČO je určený na základe počtu osôb, ktoré uviedli nenulový zisk z podnikania a SZČ (premenné py050g a spy0502).	Zdroj: Daňové priznanie FO, typ B. Osoby, ktoré s v daňovom priznaní uviedli nenulový zisk (riadok 41).
doch	Počet dôchodcov	Počet dôchodcov určený na základe počtu vyplatených starobných dôchodkov - premenná príjem zo starobného dôchodku spy1001>0.	Zdroj: Sociálna poisťovňa, individuálne údaje o vyplatených dôchodkoch. Uvažujeme iba vyplatené starobné dôchodky, bez predčasných starobných dôchodkov. Mikrodáta boli očistené o duplicity, keď dôchodca menil kraj bydliska počas roka. Uvažoval sa kraj, kde strávil väčšinu roka.

Tabuľka 4.12 Špecifikácia premenných v príjmových kalibračných kategóriách

Skratka	Kalibračná kategória	Databáza SK-SILC	Administratívne dáta
d12	Príjmová kategória 1-2. decil	Počet zamestnaných ľudí v príjmových decilo, ktorých hranice sú určené na základe príjmových decilov z databázy Sociálnej poisťovne.	Zdroj: Sociálna poisťovňa, individuálne údaje o platiteľoch poistného.
d3	Príjmová kategória 3. decil		
d4	Príjmová kategória 4. decil		
d5	Príjmová kategória 5. decil	Príjmy zo SILC-u sú určené na základe premenných hrubá mzda z hlavného (spy0101) a vedľajšieho (spy0102) zamestnania, odchodné (spy0118) a odstupné (spy0120).	Príjem je určený z údajov o maximálnom vymeriavacom základe, zamestnaných definujeme na základe poistného vzťahu ZEC a ZECN. Vypočíta sa skutočný mesačný príjem, teda zohľadňuje sa počet odpracovaných mesiacov.
d6	Príjmová kategória 6. decil	Vyráta sa skutočný mesačný príjem, teda zohľadňuje sa počet odpracovaných mesiacov (plo73 a plo74).	Za zamestnanca sa považuje ten, kto uvedie mesačný príjem vyšší ako 4-násobok hodinovej minimálnej mzdy za mesiac.
d7	Príjmová kategória 7. decil		
d8	Príjmová kategória 8. decil		
d9	Príjmová kategória 9. decil		
d10	Príjmová kategória 10. decil		

Tabuľka 4.13 Špecifikácia premenných v kalibračných kategóriách týkajúcich sa veľkosti domácnosti

Skratka	Kalibračná kategória	Databáza SK-SILC	Administratívne dáta
m1	Veľkosť domácnosti 1-členné	Počet členov v domácnostiach v SILC databáze (podľa premennej idhh). V SILC-u sú evidované hospodáriace domácnosti.	Zdroj: ŠÚ SR, Sčítanie obyvateľstva v roku 2011, Údaje o hospodáriacich domácnostiach.
m2	Veľkosť domácnosti 2-členné		Počty sú upravené o prognózu Infostatu pre vývoj počtu cenзовých domácností. Predpokladáme, že tak ako bude každoročne rásť počet cenзовých domácností, rovnakou mierou rastu sa bude zvyšovať aj počet hospodáriacich domácností.
m3	Veľkosť domácnosti 3-členné		
m4	Veľkosť domácnosti 4-členné		
m5	Veľkosť domácnosti 5 a viac členné		

4.3.2. Výsledky kalibrácie

Tabuľka 4.14 Cieľové agregáty kalibrácie v jednotlivých kalibračných kategóriách pre rok 2019

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	8505	27240	91837	19443	115170	65681	18518	118292	72345	299075	8412	54781	144159	46951	17570	16874	18502	22079	26189	31643	41132	65712	87434	64017	52514	45007	27083
2	5488	17116	69547	21912	94934	65581	20861	90115	66317	238050	13318	39071	117947	43300	21394	21640	22061	23567	25395	26920	27305	24422	51842	46666	41558	42115	31680
3	5474	16504	69067	22628	96772	69152	21669	89574	69636	250200	8512	39964	131912	40789	22361	24963	26162	27085	26772	25206	24136	19168	57860	50297	43045	43688	31526
4	6095	18769	79641	27005	110309	80257	25334	103274	81479	270800	15822	49855	148725	55659	27986	27477	27979	27550	27004	25505	22450	20176	69833	59491	51167	50801	35202
5	7515	22576	93109	31678	115750	77546	30317	108105	77922	277125	15521	60862	134745	49422	27378	28347	28730	27662	27228	26721	25377	20652	58794	52845	46050	48454	36777
6	5999	18893	82549	27541	104011	74575	26032	98440	76405	261675	26036	42073	134768	47148	25337	24659	24373	23972	22476	20993	18013	14780	70042	58400	50455	45286	29695
7	9941	30109	127612	42368	135331	88218	40145	125564	88402	299375	40756	64905	144073	64338	32744	30904	27884	25210	22776	20914	18540	14647	53196	47793	43854	51233	64821
8	8846	27411	119361	37981	129841	86524	36079	123874	88491	298675	29741	43130	145693	55468	26768	26673	25847	24412	23697	23636	24584	21980	75644	63271	55608	50564	32480

Tabuľka 4.15 Počiatočné pokrytie cieľových agregátov pred kalibráciou pomocou dizajnových váh (v %) – rok 2019

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	12,8	44,7	50,5	133,2	67,5	81,6	105,0	78,5	112,9	91,6	66,4	67,5	85,0	5,6	48,5	118,1	261,6	236,3	190,7	140,4	56,0	16,2	92,8	140,0	69,8	68,1	29,6
2	42,0	53,1	69,3	67,6	58,0	79,8	78,9	58,5	103,8	80,1	83,1	81,5	124,7	37,0	102,9	125,5	132,4	92,1	97,7	51,5	62,1	24,2	89,0	151,6	92,3	60,3	33,5
3	79,1	65,6	73,8	89,1	58,8	87,0	112,5	64,4	112,7	89,9	124,4	70,9	122,9	23,8	96,5	167,6	131,9	137,0	102,6	73,8	39,1	10,6	81,6	157,2	91,7	63,0	49,3
4	25,6	50,9	69,0	92,0	65,2	81,8	84,1	67,4	104,9	96,1	126,6	74,1	128,0	30,8	69,5	156,1	148,1	135,0	116,4	76,5	48,8	35,5	96,0	154,2	75,4	68,7	43,9
5	77,3	85,3	65,4	81,9	62,3	88,4	93,1	67,2	94,2	82,8	104,6	72,1	112,8	30,6	69,0	137,0	164,7	97,2	117,6	54,7	39,8	6,5	89,9	142,2	78,3	58,5	71,9
6	57,9	94,0	82,8	95,3	79,3	94,4	87,6	78,5	114,3	108,1	143,8	54,1	135,5	54,3	132,1	192,3	162,3	111,1	104,6	83,4	65,9	69,3	83,3	137,3	81,0	76,0	89,0
7	51,7	64,7	63,5	82,6	61,0	89,3	84,9	61,5	111,3	87,8	116,1	76,5	118,1	64,0	100,1	138,3	128,4	132,5	99,2	64,0	47,4	21,9	97,7	157,6	85,0	75,2	53,1
8	64,7	59,6	58,9	49,9	59,7	83,5	57,9	55,9	93,6	86,3	142,3	51,6	146,2	45,3	103,4	143,4	173,9	118,1	123,3	73,0	35,0	25,6	98,6	143,9	76,2	62,9	68,0

Tabuľka 4.16 Pokrytie cieľových agregátov po kalibrácii – rok 2019

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	84,4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,5	98,9	98,0	97,3	95,4
4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,8	99,5	99,1	98,7	97,7
5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	90,7	100	100	100	100	100
6	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
8	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabuľka 4.17 Cieľové agregáty kalibrácie v jednotlivých kalibračných kategóriách pre rok 2020

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	8475	26975	95831	19573	114185	70942	18420	117579	73071	290350	11904	51609	145709	17275	16570	18243	22037	25753	30967	39529	64028	47886	88482	64785	53013	45530	27391
2	5413	17034	70698	21310	93000	70052	20233	88499	66791	240925	14305	35477	118982	21172	21013	21674	23120	24819	26366	26043	23774	42627	52637	47265	41903	42518	31975
3	5248	16561	70001	21811	94723	73393	20898	87596	69557	244000	11504	35723	132889	22628	25242	25497	26402	25554	23600	22684	18211	40214	58541	50757	43249	43958	31708
4	5882	18695	80227	26165	107591	85393	24684	100803	81687	263650	17606	44482	149825	26977	26790	27196	26677	25944	25438	22713	19881	54746	70545	59974	51371	51078	35383
5	7295	22697	93755	30788	114029	82392	29439	106504	78195	270425	18907	54627	135633	26678	28081	28089	27011	26875	26219	24023	19479	48931	59537	53461	46375	48881	37116
6	6019	18697	82686	26980	101755	79159	25514	96279	76459	260000	25909	38069	135383	24066	24519	24181	23581	22262	20085	17940	14856	45249	70595	58780	50603	45482	29809
7	9974	30150	128332	41531	133777	93629	39316	124058	88816	289050	48417	59170	145368	32334	29428	27015	24237	22413	20699	19334	15243	61360	53928	48409	44221	51781	65548
8	8804	27300	119851	37601	127888	92083	35812	121814	88859	294675	33011	39564	146814	25878	25366	25112	23943	23388	23634	24742	21536	53004	76387	63848	55962	50981	32748

Tabuľka 4.18 Počiatočné pokrytie cieľových agregátov pred kalibráciou pomocou dizajnových váh (v %) – rok 2020

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	12,8	45,1	48,4	132,3	68,1	79,1	105,5	79,0	111,8	94,4	46,9	71,6	84,1	5,5	55,7	132,6	288,3	226,3	201,5	122,6	56,9	16,6	91,7	138,3	69,1	67,3	29,3
2	42,6	53,4	68,1	69,5	59,2	83,4	81,4	59,6	103,1	79,1	77,4	89,7	123,6	40,5	103,8	139,9	131,6	97,5	94,0	51,9	57,6	24,8	87,7	149,7	91,5	59,7	33,2
3	82,5	65,4	72,8	92,4	60,1	86,1	116,6	65,8	112,8	92,2	92,0	79,3	122,0	26,5	117,7	158,5	164,2	106,2	106,1	70,0	41,6	11,2	80,7	155,8	91,3	62,6	49,1
4	26,5	51,1	68,5	95,0	66,9	82,2	86,3	69,0	104,7	98,7	113,8	83,0	127,1	35,9	80,2	158,1	145,3	147,2	114,0	71,8	42,9	36,0	95,0	153,0	75,1	68,4	43,6
5	79,6	84,8	64,9	84,2	63,3	86,4	95,9	68,2	93,8	84,8	85,9	80,3	112,1	35,2	82,9	145,4	152,6	110,2	108,1	49,1	39,1	5,2	88,8	140,5	77,8	57,9	71,3
6	57,7	94,9	82,7	97,3	81,0	96,7	89,3	80,3	114,2	108,8	144,5	59,8	134,9	61,1	156,8	182,6	170,3	94,2	105,9	82,4	67,8	66,9	82,6	136,4	80,7	75,7	88,6
7	51,5	64,6	63,2	84,3	61,7	90,8	86,6	62,2	110,7	91,0	97,7	83,9	117,1	73,9	107,3	143,9	136,5	119,3	99,3	55,3	45,5	21,0	96,3	155,6	84,3	74,4	52,5
8	65,0	59,8	58,6	50,4	60,6	81,8	58,3	56,9	93,2	87,5	128,2	56,3	145,1	54,1	109,9	163,6	172,0	109,4	114,7	71,2	35,0	24,1	97,6	142,6	75,7	62,3	67,4

Tabuľka 4.19 Pokrytie cieľových agregátov po kalibrácii – rok 2020

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	82,7	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3	100	100	100	100	100	100	100,1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,3	99,4	98,7	97,8	97,1	94,9
4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,6	99,2	98,5	98	96,4
5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	77,3	100	100	100	100	100
6	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
8	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Poznámka: Skratky kalibračných kategórií sú vysvetlené v časti 4.3.1.

Tabuľka 4.20 Cieľové agregáty kalibrácie v jednotlivých kalibračných kategóriách pre rok 2021

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	8421	26758	96731	19274	112540	71665	18136	115840	73527	287650	12215	51510	148547	17114	16416	18073	21832	25513	30679	39161	63432	47440	89771	65643	53252	45640	27444
2	5378	16895	71397	20960	91544	70680	19898	87075	67178	238684	14679	35409	121299	20975	20817	21472	22905	24588	26121	25801	23553	42231	53455	47833	42079	42651	32064
3	5215	16426	70699	21447	93191	73961	20545	86138	69897	241731	11805	35654	135477	22417	25007	25260	26156	25316	23380	22473	18042	39840	59259	51192	43331	44036	31755
4	5844	18543	81033	25729	105880	86095	24281	99155	82116	261198	18067	44396	152743	26726	26541	26943	26429	25703	25201	22502	19696	54236	71302	60429	51416	51107	35392
5	7249	22511	94684	30277	112103	83107	28954	104649	78652	267910	19402	54522	138274	26430	27820	27828	26760	26625	25975	23799	19298	48475	60330	54046	46563	49099	37303
6	5981	18547	83531	26538	100108	79799	25103	94682	76827	257582	26587	37996	138019	23842	24291	23956	23362	22055	19898	17773	14718	44828	71156	59093	50575	45456	29772
7	9911	29904	129624	40850	131412	94403	38671	121791	89308	286362	49683	59056	148199	32033	29154	26764	24011	22204	20506	19154	15101	60789	54716	48980	44470	52165	66079
8	8748	27078	121047	36993	125744	92873	35231	119718	89369	291935	33874	39488	149673	25637	25130	24878	23720	23170	23414	24512	21336	52510	77184	64423	56172	51191	32881

Tabuľka 4.21 Počiatočné pokrytie cieľových agregátov pred kalibráciou pomocou dizajnových váh (v %) – rok 2021

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	12,9	45,5	48	134,4	69,1	78,3	107,2	80,2	111,1	95,3	45,7	71,7	82,5	5,6	56,2	133,9	291	228,4	203,4	123,7	57,4	16,8	90,3	136,5	68,8	67,1	29,2
2	42,9	53,8	67,5	70,7	60,1	82,7	82,8	60,5	102,5	79,8	75,4	89,9	121,2	40,9	104,8	141,2	132,9	98,4	94,9	52,4	58,1	25,1	86,4	147,9	91,1	59,5	33,1
3	83,1	65,9	72,1	94	61	85,4	118,6	66,9	112,3	93	89,7	79,5	119,6	26,7	118,8	160	165,7	107,2	107,1	70,7	42	11,3	79,7	154,4	91,1	62,5	49
4	26,7	51,5	67,8	96,6	68	81,6	87,7	70,2	104,1	99,7	110,9	83,2	124,6	36,2	81	159,6	146,7	148,6	115	72,5	43,3	36,4	94	151,8	75,1	68,3	43,6
5	80,1	85,5	64,3	85,6	64,4	85,6	97,5	69,4	93,3	85,6	83,7	80,5	110	35,5	83,7	146,8	154	111,2	109,2	49,5	39,5	5,2	87,6	139	77,4	57,7	70,9
6	58,1	95,7	81,9	98,9	82,3	95,9	90,8	81,6	113,7	109,9	140,8	60	132,3	61,7	158,3	184,3	171,9	95,1	106,9	83,2	68,4	67,6	82	135,7	80,8	75,7	88,7
7	51,8	65,2	62,5	85,7	62,8	90	88,1	63,4	110,1	91,8	95,2	84,1	114,8	74,6	108,3	145,3	137,8	120,5	100,3	55,9	45,9	21,2	94,9	153,8	83,8	73,9	52,1
8	65,4	60,3	58,1	51,2	61,7	81,1	59,3	57,9	92,7	88,3	124,9	56,4	142,3	54,6	111	165,1	173,7	110,5	115,8	71,9	35,3	24,3	96,6	141,3	75,4	62,1	67,1

Tabuľka 4.22 Pokrytie cieľových agregátov po kalibrácii – rok 2021

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	83,5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,5	98,9	98,2	97,6	96
3	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,4	98,6	97,5	96,7	94,3
4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,6	99,1	98,4	97,8	96
5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	78	100	100	100	100	100
6	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
8	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Poznámka: Skratky kalibračných kategórií sú vysvetlené v časti 4.3.1.

Tabuľka 4.23 Cieľové agregáty kalibrácie v jednotlivých kalibračných kategóriách pre rok 2022

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	7412	26474	97437	19090	110633	72238	17966	113896	74004	291131	11122	52878	150346	17321	16614	18291	22096	25821	31050	39634	64198	48013	91061	66500	53491	45750	27497
2	4733	16717	71944	20722	89904	71171	19679	85517	67609	241572	13365	36349	122768	21228	21069	21731	23182	24885	26437	26113	23838	42741	54274	48401	42255	42785	32154
3	4590	16254	71228	21196	91479	74391	20310	84558	70296	244656	10748	36601	137118	22688	25309	25565	26472	25622	23663	22745	18260	40321	59977	51627	43412	44113	31802
4	5144	18349	81648	25437	103965	86633	24009	97378	82611	264358	16450	45575	154593	27049	26862	27269	26748	26014	25506	22774	19934	54891	72060	60885	51461	51136	35402
5	6380	22274	95399	29937	109973	83663	28641	102669	79163	271152	17665	55970	139949	26749	28156	28164	27083	26947	26289	24087	19531	49061	61123	54630	46750	49316	37491
6	5265	18353	84180	26245	98279	80271	24838	92949	77249	260699	24207	39005	139691	24130	24585	24245	23644	22322	20138	17988	14896	45370	71717	59406	50548	45431	29735
7	8723	29592	130620	40405	128835	94982	38257	119388	89864	289827	45236	60624	149994	32420	29506	27087	24301	22472	20754	19385	15283	61523	55504	49552	44719	52549	66610
8	7699	26794	121970	36598	123385	93483	34860	117466	89932	295467	30842	40537	151486	25947	25434	25179	24007	23450	23697	24808	21594	53144	77981	64999	56383	51402	33015

Tabuľka 4.24 Počiatočné pokrytie cieľových agregátov pred kalibráciou pomocou dizajnových váh (v %) – rok 2022

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	14,7	46	47,6	135,7	70,3	77,7	108,2	81,6	110,4	94,1	50,2	69,9	81,5	5,5	55,6	132,3	287,6	225,7	201	122,3	56,7	16,6	89,1	134,8	68,5	67	29,2
2	48,7	54,4	67	71,5	61,2	82,1	83,7	61,6	101,8	78,9	82,8	87,6	119,8	40,4	103,6	139,5	131,3	97,2	93,8	51,7	57,4	24,8	85,1	146,2	90,8	59,4	33
3	94,4	66,6	71,6	95,1	62,2	84,9	120	68,2	111,7	91,9	98,5	77,4	118,2	26,4	117,3	158,1	163,7	105,9	105,8	69,8	41,5	11,2	78,8	153,1	90,9	62,4	48,9
4	30,3	52,1	67,3	97,7	69,2	81,1	88,7	71,5	103,5	98,5	121,8	81	123,1	35,8	80	157,6	145	146,9	113,7	71,6	42,8	35,9	93	150,7	75	68,3	43,6
5	91,1	86,4	63,8	86,6	65,6	85	98,6	70,7	92,7	84,6	91,9	78,4	108,7	35,1	82,7	145,1	152,2	109,9	107,9	48,9	39	5,1	86,5	137,5	77,1	57,4	70,5
6	66	96,7	81,2	100	83,9	95,3	91,8	83,2	113	108,5	154,6	58,4	130,8	61	156,4	182,1	169,8	93,9	105,6	82,2	67,6	66,8	81,3	135	80,8	75,7	88,8
7	58,9	65,8	62,1	86,7	64,1	89,5	89	64,6	109,5	90,7	104,6	81,9	113,4	73,7	107	143,5	136,1	119	99,1	55,2	45,4	21	93,6	152	83,3	73,4	51,7
8	74,4	60,9	57,6	51,8	62,8	80,5	59,9	59	92,1	87,2	137,2	54,9	140,6	54	109,6	163,1	171,6	109,1	114,4	71	34,9	24	95,6	140,1	75,1	61,8	66,9

Tabuľka 4.25 Pokrytie cieľových agregátov po kalibrácii – rok 2022

kraj	po	p1	p2	p13	p14	p15	p23	p24	p25	zam	nez	szco	doch	d12	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	m1	m2	m3	m4	m5
1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	82,5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,5	98,9	98,2	97,6	96
3	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99	99,3	98,4	97	96,1	93,2
4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99,5	98,9	98	97,3	95,1
5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	77,1	100	100	100	100	100
6	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
8	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Poznámka: Skratky kalibračných kategórií sú vysvetlené v časti 4.3.1.

4.4. Validácia

4.4.1. Ex-post validácia rokov 2019 a 2020

Simulovaný je daňovo-odvodový a sociálny systém platný v rokoch 2019 a 2020. V podkladovej databáze SILC je príjmovým referenčným rokom 2019. Vstupné údaje pre simulovaný rok 2019 nie je potrebné indexovať, vstupné údaje pre rok 2020 sú indexované. Používame nami vytvorené štatistické váhy, ktoré sú kalibrované podľa oficiálnych štatistík rokov 2019 a 2020. Pre validáciu sú k dispozícii všetky oficiálne štatistiky, s ktorými simulované aj nesimulované hodnoty porovnávame.

Tabuľka 4.26 Reprezentácia populácie v rokoch 2019 a 2020 (v tis. osôb)

	SILC (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)	SILC (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)
	2019			2020		
Vek 0	57,9	57,9	1,00	57,1	57,1	1,00
Vek 0 - 3	236,5	236,5	1,00	235,2	235,2	1,00
Vek 0 - 16	969,2	969,2	1,00	976,6	976,6	1,00
Vek 0 - 26	1 551,6	1 557,2	1,00	1 541,5	1 543,8	1,00
Vek 15 - 64	3 734,2	3 689,0	1,01	3 725,6	3 659,5	1,02
Vek 65+	994,1	905,2	1,10	1 021,6	932,0	1,10
Obyvateľstvo spolu	5 595,8	5 457,9	1,03	5 620,0	5 459,8	1,03

* Zdroj: Štatistický úrad SR, stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.

Tabuľka 4.27 Ekonomická aktivita obyvateľstva v rokoch 2019 a 2020 (v tis. osôb)

	SILC (1)	Admin. údaje** (2)	Podiel (1)/(2)	SILC (1)	Admin. údaje** (2)	Podiel (1)/(2)
	2019			2020		
Obyvateľstvo v predproduktívnom veku	867,4	858,0	1,01	872,76	863,7	1,01
Obyvateľstvo v produktívnom veku	3 734,2	3 718,1	1,00	3 725,56	3 689,7	1,01
Obyvateľstvo v poproduktívnom veku*	994,1	874,3	1,14	1 021,64	905,2	1,13
Pracujúci	2 327,5	2 583,7	0,90	2 264,58	2 531,3	0,89
Nezamestnaní	105,3	157,7	0,67	123,60	181,4	0,68
Ekonomicky aktívne obyv. spolu	2 432,7	2 741,4	0,89	2 388,18	2 712,7	0,88
Obyvateľstvo spolu	5 595,8	5 450,4	1,03	5 619,95	5 457,9	1,03

* Vek nad 65 rokov

** Zdroj: Štatistický úrad SR, výberové zisťovanie pracovných síl

Tabuľka 4.28 Príjmy obyvateľstva v rokoch 2019 a 2020

	SILC (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)	SILC (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)
	agregatívny objem príjmov (v mil. eur)			počet osôb s daným druhom príjmu (v tis. osôb)		
2019						
Príjmy						
zo zamestnania*	24 634,8	25 769,1	0,96	2 006,1	2 108,6	0,95
z dohôd*	211,3	586,3	0,36	311,8	587,6	0,53
z podnikania a inej SZČ**	4 053,4	1 715,8	2,36	394,6	394,6	1,00
z prenájmu nehnuteľností (nad 500 € ročne)**	38,3	216,1	0,18			
Úrokové výnosy domácností z vkladov v bankách***	1,7	1 022,3	0,00			
Podiely na zisku (dividendy)	16,1	785,3	0,00			
2020						
Príjmy						
zo zamestnania*	25 427,6	25 390,2	1,00	1 957,3	2 108,6	0,93
z dohôd*	215,1	615,1	0,35	302,6	587,6	0,51
z podnikania a inej SZČ**	3 476,8	1 615,1	2,15	358,7	358,7	1,00
z prenájmu nehnuteľností (nad 500 € ročne)**	38,5	211,5	0,18			
Úrokové výnosy domácností z vkladov v bankách***	1,5	950,1	0,00			
Podiely na zisku (dividendy)	16,1	838,2	0,02			

Zdroj: * prepočty autorov podľa mikroúdajov Sociálnej poisťovne. Príjmy zo zamestnania zahŕňajú odmeny, odstupné, odchodné, iné peňažné platby od zamestnávateľa. ** Daňové priznania FO typ B,

*** Národná banka Slovenska.

Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ sú reportované hodnoty v SILC-u k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.29 Simulovaná daň z príjmu a odvody, agregátny objem v rokoch 2019 a 2020

	SIMTASK (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)	SIMTASK (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)
(v mil. eur)	2019			2020		
Daň z príjmov FO (vrátane kreditov)	2 497,1	3 195,6	0,78	2 389,6	3 123,6	0,77
DPFO zo závislej činnosti	2 266,3	3 124,6	0,73	2 273,2	3 095,2	0,73
DPFO z podnikania	229,8	71,1	3,23	115,1	28,4	4,05
<i>Daňový bonus na dieťa</i>	<i>403,5</i>	<i>332,6</i>	<i>1,21</i>	<i>408,2</i>	<i>355,7</i>	<i>1,15</i>
DPFO zo závislej činnosti	331,0	282,7	1,17	337,7	302,3	1,12
DPFO z podnikania	72,5	49,9	1,45	70,5	53,4	1,32
Sociálne poistenie						
<i>Odvody zamestnávateľa spolu</i>	<i>6 175,9</i>	<i>6 057,2</i>	<i>1,02</i>	<i>6 380,3</i>	<i>6 027,3</i>	<i>1,06</i>
Nemocenské p.	343,2	335,2	1,02	354,2	337,7	1,05
Dôchodkové p.	3 442,7	3 399,4	1,01	3 554,4	3 363,0	1,06
Invalidné p.	722,5	696,7	1,04	749,1	702,5	1,07
P. v nezamestnanosti	240,7	228,4	1,05	249,5	230,5	1,08
Garančný fond	61,6	48,8	1,26	63,6	48,1	1,32
Rezer. fond solidarity	1 168,1	1 149,9	1,02	1 206,0	1 148,0	1,05
Úrazové p.	197,1	198,7	0,99	203,4	197,6	1,03
<i>Odvody zamestnanca spolu</i>	<i>2 290,0</i>	<i>2 228,5</i>	<i>1,03</i>	<i>2 368,4</i>	<i>2 240,5</i>	<i>1,06</i>
Nemocenské p.	343,2	335,2	1,02	354,2	337,7	1,05
Dôchodkové p.	983,6	968,2	1,02	1 015,5	969,8	1,05
Invalidné p.	722,5	696,7	1,04	749,1	702,5	1,07
P. v nezamestnanosti	240,7	228,4	1,05	249,5	230,4	1,08
<i>Odvody SZČO spolu</i>	<i>902,0</i>	<i>385,0</i>	<i>2,34</i>	<i>746,0</i>	<i>382,0</i>	<i>1,95</i>
Nemocenské p.	119,8	51,9	2,31	99,2	51,5	1,93
Dôchodkové p.	490,2	212,7	2,30	405,8	210,9	1,92
Invalidné p.	162,6	64,3	2,53	133,9	63,9	2,09
Rezer. fond solidarity	129,4	56,1	2,31	107,1	55,6	1,92
<i>Odvody poisťovní štátu spolu</i>	<i>352,7</i>	<i>282,7</i>	<i>1,25</i>	<i>385,8</i>	<i>332,1</i>	<i>1,16</i>
Dôchodkové p.	244,2	196,0	1,25	267,1	230,3	1,16
Invalidné p.	81,4	65,0	1,25	89,0	76,3	1,17
Rezer. fond solidarity	27,1	21,7	1,25	29,7	25,4	1,17
<i>II. pilier dôchodkového zabezp.</i>	<i>756,6</i>	<i>714,2</i>	<i>1,06</i>	<i>836,4</i>	<i>712,7</i>	<i>1,17</i>
Zdravotné poistenie						
Zamestnanci	948,8	1 044,1	0,91	988,2	1 063,1	0,93
Zamestnávateľia	2 459,2	2 611,3	0,94	2 539,3	2 611,3	0,97
SZČO	436,4	246,4	1,77	389,6	246,4	1,58
Dobrovoľní platitelia	107,7	100,1	1,08	122,8	100,1	1,23
Poisťovní štátu	1 288,5	1 202,8	1,07			

Zdroj administratívnych údajov: prehľad o plnení štátneho rozpočtu (DPFO), o príjmoch a výdavkoch zdravotných poisťovní, Sociálnej poisťovne.

Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ je simulácia k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.30 Simulované sociálne dávky v rokoch 2019 a 2020

	SIMTASK (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)	SIMTASK (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)
	agregátny objem (v mil. eur)			kumulatívny počet poberateľov (v tis. osôb)		
2019						
Rodičovský príspevok	399,5	377,3	1,06	194,3	189,7	1,02
Prídavok na dieťa + príplatok	379,8	327,9	1,16	750,7	687,0	1,09
Príspevok pri narodení dieťaťa + príplatok	47,9	43,4	1,10	57,9	53,9	1,07
Dávka v hmotnej núdzi a príspevky	195,4	112,1	1,74	173,0	86,5	2,00
Dávka v nezamestnanosti	50,9	214,1	0,24	31,4	128,3	0,24
2020						
Rodičovský príspevok	619,5	582,4	1,06	192,8	192,9	1,00
Prídavok na dieťa + príplatok	390,8	337,8	1,16	746,5	688,9	1,08
Príspevok pri narodení dieťaťa + príplatok	47,3	42,9	1,10	57,1	53,5	1,07
Dávka v hmotnej núdzi a príspevky	232,1	114,0	2,04	188,1	82,0	2,29
Dávka v nezamestnanosti	64,5	329,1	0,20	34,6	156,3	0,22

* Zdroj: UPSVaR, Sociálna poisťovňa. Počet poberateľov dávok je vypočítaný z mikroúdajov.

Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ je simulácia k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.31 Nesimulované sociálne dávky v rokoch 2019 a 2020

	SILC (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)	SILC (1)	Admin. údaje* (2)	Podiel (1)/(2)
	agregátny objem (v mil. eur)			kumulatívny počet vyplatených dávok (v tis. osôb)		
2019						
Materské	157,8	299,6	0,53	49,8	299,3	0,17
Nemocenské a ošetrovné	173,8	460,0	0,38	142,1	459,8	0,31
Starobné dôchodky	5 843,3	5 751,3	1,02	1 102,0	1 088,3	1,01
Predčasné starobné dôchodky	53,4	88,6	0,60	13,4	13,2	1,02
Invalidné dôchodky	1 697,1	799,7	2,12	481,4	251,1	1,92
Vdovské/vdovecké dôchodky	733,2	681,4	1,08	396,2	342,5	1,16
Sirotské dôchodky	17,0	35,6	0,48	12,3	20,1	0,61
2020						
Materské	161,1	308,5	0,52	47,9	308,2	0,16
Nemocenské a ošetrovné	261,6	734,8	0,36	135,9	734,4	0,19
Starobné dôchodky	6 197,1	6 097,1	1,02	1 110,6	1 093,2	1,02
Predčasné starobné dôchodky	71,9	90,1	0,80	14,7	12,2	1,20
Invalidné dôchodky	1 857,1	825,2	2,25	501,8	251,5	2,00
Vdovské/vdovecké dôchodky	786,8	709,6	1,11	402,2	340,6	1,18
Sirotské dôchodky	15,6	36,5	0,43	11,1	19,7	0,56

* Zdroj: Sociálna poisťovňa. Počet vyplatených dávok je vypočítaný z mikroúdajov.

Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ sú reportované hodnoty v SILCu k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.32 Individuálna validácia SIMTASK vs. SILC v roku 2019

	SILC (1)	SIMTASK * (2)	SIMTASK ** (3)	Podiel (2)/(3)	Podiel (2)/(1)	Rovnaká výška dávky*** (4)	Podiel (4)/(1)
Počet poberateľov							
Dávka v nezamestnanosti	103	103	103	100%	100%	101	98%
Rodičovský príspevok	325	296	358	83%	91%	222	68%
Prídavok na dieťa	1 568	1 505	1 548	97%	96%	1 272	81%
Príspevok pri narodení dieťaťa	82	82	88	93%	100%	82	100%
Pomoc v hmotnej núdzi	159	66	344	19%	42%	1	1%

* Počet simulovaných poberateľov, ktorí sú zhodní so skutočnými poberateľmi v SILC

** Celkový simulovaný počet poberateľov dávky/príspevku v modeli SIMTASK

*** Počet simulovaných poberateľov v SIMTASK s rovnakou výškou dávky ako je reportovaná v SILC (tolerancia +/- 3 eurá)

4.4.2. Ex-ante validácia rokov 2021 a 2022

Simulovaný je daňovo-odvodový a sociálny systém platný v rokoch 2021 a 2022. V podkladovej databáze je príjmový referenčný rok 2019, vstupné údaje bolo potrebné indexovať (viď časť *Indexácia premenných*). Používame nami vytvorené štatistické váhy, ktoré sú kalibrované podľa príslušných štatistík prognózovaných pre roky 2021 a 2022.

Simulované aj nesimulované hodnoty daní, odvodov a sociálnych dávok sú porovnávané s prognózovanými oficiálnymi štatistikami pre roky 2021 a 2022 z Výboru pre daňové prognózy z februára 2022 a z Rozpočtového informačného systému z decembra 2021.

V roku 2021 boli prijaté dve jednorazové opatrenia, ktorých simulované hodnoty porovnáваме so skutočne vyplateným objemom podľa Štátnej pokladnice.

Tabuľka 4.33 Simulovaná daň z príjmu, odvody a sociálne dávky, agregátny objem pre rok 2021

(v mil. eur)	SIMTASK (1)	Prognóza* (2)	Podiel (1)/(2)
Daň z príjmov FO (vrátane kreditov)	2 664,1	3 377,8	0,79
DPFO zo závislej činnosti	2 497,3	3 343,2	0,75
DPFO z podnikania	165,3	34,6	4,77
<i>Daňový bonus na dieťa</i>	415,5	409,7	1,01
DPFO zo závislej činnosti	342,5	343,1	1,00
DPFO z podnikania	73,0	66,6	1,10
Fondy sociálneho poistenia	10 167,9	8 678,9	1,17
Zdravotné poistenie (ekonomicky aktívne ob.)	4 318,2	4 369,5	0,99
Sociálne dávky			
Rodičovský príspevok	641,3	651,1	0,96
Prídavok na dieťa + príplatok	399,4	413,4	0,97
Príspevok pri narodení dieťaťa + príplatok	47,0	42,8	1,10
Pomoc v hmotnej núdzi	240,9	104,1	2,31
Dávka v nezamestnanosti	64,0	290,2	0,23
Tehotenské	37,0	32,0	1,16

* Prognóza DPFO, odvodov a vybraných dávok soc. zabezpečenia (dávka v nezamestnanosti, tehotenské) z údajov Výboru pre daňové prognózy z 2/2022, prognóza výdavkov na sociálne dávky podľa Rozpočtového informačného systému. Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ je simulácia k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.34 Simulovaná daň z príjmu, odvody a sociálne dávky, agregátny objem pre rok 2022

(v mil. eur)	SIMTASK (1)	Prognóza* (2)	Podiel (1)/(2)
Daň z príjmov FO (vrátane kreditov)	2 899,0	3 705,8	0,78
DPFO zo závislej činnosti	2 721,1	3 667,0	0,74
DPFO z podnikania	176,1	38,8	4,54
<i>Daňový bonus na dieťa</i>	535,0	483,5	1,11
DPFO zo závislej činnosti	443,4	405,9	1,09
DPFO z podnikania	91,6	77,6	1,18
Fondy sociálneho poistenia	10 972,6	9 284,1	1,17
Zdravotné poistenie (ekonomicky aktívne ob.)	4 655,7	4 701,5	0,99
Sociálne dávky			
Rodičovský príspevok	642,5	617,9	1,04
Prídavok na dieťa + príplatok	403,2	349,1	1,15
Príspevok pri narodení dieťaťa + príplatok	41,4	44,0	0,94
Pomoc v hmotnej núdzi	216,2	114,5	1,89
Dávka v nezamestnanosti	63,7	273,8	0,23
Tehotenské	34,8	51,6	0,67

* Prognóza DPFO a odvodov z údajov Výboru pre daňové prognózy z 2/2022, prognóza výdavkov na sociálne dávky podľa Rozpočtového informačného systému z 12/2021.
Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ je simulácia k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.35 Nesimulované sociálne dávky, agregátny objem pre rok 2021 (v mil. eur)

	SILC (1)	Prognóza* (2)	Podiel (1)/(2)
Nemocenské dávky spolu	438,1	1 091,6	0,40
Materské	168,6	311,0	0,54
Nemocenské, ošetrovné a vyrovnávací dávka	269,6	780,6	0,35
Dôchodkové dávky spolu	7 441,7	7 131,4	1,04
Starobné dôchodky	6 514,9	6 412,9	1,02
Predčasné starobné dôchodky	80,0	90,4	0,88
Vdovské/vdovecké dôchodky	830,4	723,2	1,15
Sirotské dôchodky	16,4	38,0	0,43
Invalidné dôchodky	1 939,8	819,9	2,37

*Prognóza výdavkov na nemocenské a dôchodkové dávky podľa údajov Výboru pre daňové prognózy z 2/2022.
Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ sú reportované hodnoty v SILCu k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.36 Nesimulované sociálne dávky, agregátny objem pre rok 2022 (v mil. eur)

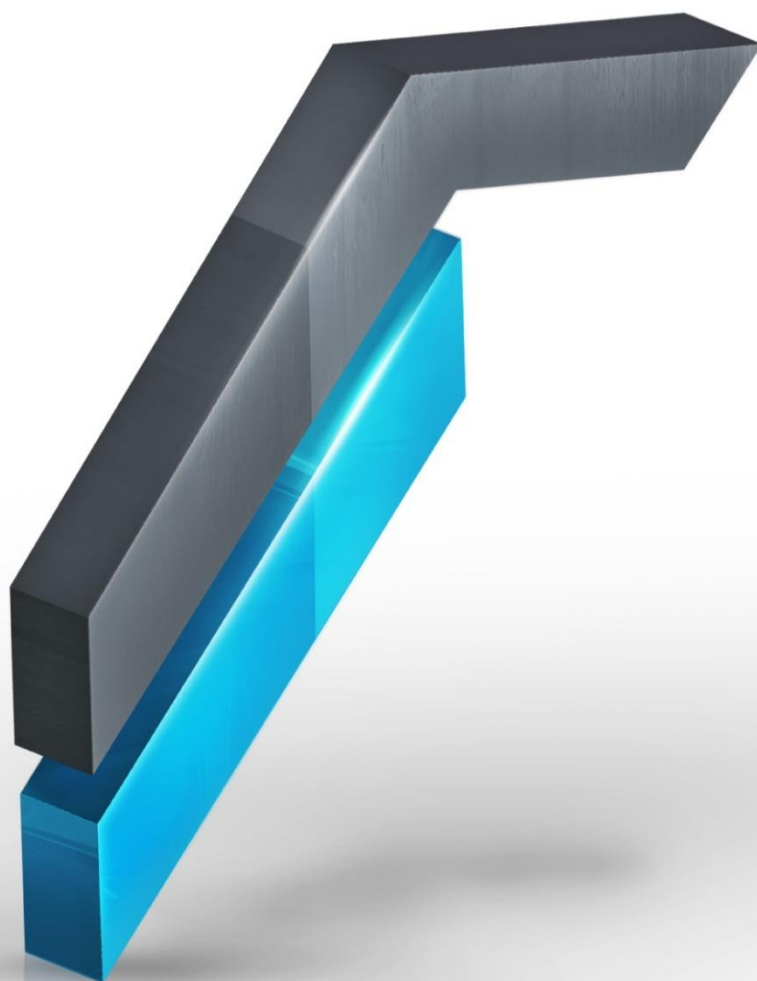
	SILC (1)	Prognóza* (2)	Podiel (1)/(2)
Nemocenské dávky spolu	444,2	997,7	0,45
Materské	160,2	347,9	0,46
Nemocenské, ošetrovné a vyrovnávací dávka	284,0	649,7	0,44
Dôchodkové dávky spolu	8 018,1	7 269,2	1,10
Starobné dôchodky	7 019,5	6 572,1	1,07
Predčasné starobné dôchodky	92,7	87,5	1,06
Vdovské/vdovecké dôchodky	888,6	741,8	1,20
Sirotské dôchodky	17,3	36,1	0,48
Invalidné dôchodky	2 012,5	813,5	2,47

*Prognóza výdavkov na nemocenské a dôchodkové dávky podľa údajov Výboru pre daňové prognózy z 2/2022.
Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ sú reportované hodnoty v SILCu k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Tabuľka 4.37 Jednorazové opatrenia v roku 2021

	SIMTASK (1)	Prognóza* (2)	Podiel (1)/(2)
Jednorazový "pandemický" prídavok na dieťa			
vyplatený objem (v mil. eur)	80,5	70,3	1,15
počet detí (v tisícoch osôb)	1 080,8	943,7	1,15
Jednorazové zvýšenie PHN na nezaopatrené deti			
vyplatený objem (v mil. eur)	5,8	5,0	1,16
počet detí (v tisícoch osôb)	17,5	15,0	1,16

* Vyplatený objem podľa údajov o skutočnom čerpaní v Štátnej pokladnici. Počet detí upresnený podľa údajov o skutočnom čerpaní (vyplatený objem / suma príspevku). Podiel (1)/(2) označuje ako „blízko“ je simulácia k hodnotám oficiálnej štatistiky.

Kancelária Rady pre
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1
Bratislava 1
813 25
Slovakia

www.rrz.sk